

**Marcali Noszlopy Gáspár Általános és Alapfokú
Művészeti Iskola**

Pedagógiai Programja

2024.

Tartalom

1. Az iskola nevelési programja	4
1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	4
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	11
1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	15
1.4 Környezeti nevelési program	19
1.5 Digitális környezet fejlesztése	22
1.6 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	27
1.7 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai.....	28
1.8 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevé-	29
1.9 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje	45
1.10 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	46
1.11 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	48
1.12 Az értékelés rendje.....	54
1.13 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	65

1. Marcali Noszlopy Gáspár Általános és Alapfokú Művészeti Iskola

Hidas Frigyes Alapfokú Művészeti Iskolája

BEVEZETÉS	67
1.1 A pedagógiai program jogszabályi alapjai.....	67
2. AZ ISKOLA JOGI STÁTUSZA.....	69
3. HIDAS FRIGYES AMI NEVELÉSI PROGRAMJA	71
4. A KÉPZÉS RENDJE.....	93
5. A KÉPZÉS CÉLRENDSZERE, FUNKCIÓI, STRUKTÚRÁJA, TANTÁRGYAI, ÓRATERVE	96
6. A MEGHALLGATÁSOK RENDSZERE, A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI.....	112
7. MŰKÖDÉSI FELTÉTELEK, FEJLESZTÉSEK	128
8. AZ ISKOLA ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDJE.....	131
9. TANÜGYI NYILVÁNTARTÁSOK, DOKUMENTUMOK	138

Marcali Noszlopy Gáspár Általános és Alapfokú Művészeti Iskola Hidas Frigyes

Alapfokú Zeneművészeti Iskolájának pedagógiai programja

Melléletek:

- Helyi tantervek 2020
- Helyi tantervek 2012
- Osztályozó vizsga követelményei

„A legtöbb, amit gyermekeinknek adhatunk: gyökerek és szárnyak.”

Goethe

1. Az iskola nevelési programja

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A gyermek egész személyiségét fejlesztő magas szintű nevelő-oktató munkánk a gyermekszereteten alapul, és a gyermeki jogokat tiszteletben tartja.

A nemzeti köznevelésről szóló törvényben, és Nemzeti Alaptantervben megfogalmazottaknak megfelelően legfontosabb feladatunk a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése, az egyetemes kultúra közvetítése, az erkölcsi érték és a szellemi, érzelmi fogékonyság elmélyítése. Feladatunk továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Célunk a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre nevelés, az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránti érzék fejlesztése. Célunk továbbá a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességek fejlesztése.

Fontos feladatunk, hogy tanulóink

- a haza felelős polgárává váljanak;
- kifejlődjék bennük a hazafiság érzelmvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyenek szert;
- megtalálják helyüket a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint felnőttként a munka világában;
- törekedjenek tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyenek képesek felelős döntések meghozatalára;
- váljanak képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerjék meg és értsék meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsák értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

Pedagógiai alapelvek:

- A humánus, a közösség tiszteletére nevelés, a közösség formálása az egyén személyiségének tiszteletben tartásával, alakításával.
- Olyan demokratikus légkör megteremtése, amelyben a gyermek, a szülő, pedagógus egyaránt jól érzi magát.
- A gyermekek és tanulók képességeinek kibontakoztatása, tehetségük gondozása, a hátrányok leküzdése és az esélyegyenlőség biztosítása, általános műveltség elsajátítása.
- Az élethosszig tartó tanulás megalapozásának elve, művészeti nevelés elve.
- Sokoldalú önálló ismeretszerzésre, alkotásra és logikus gondolkodásra képes, egészséges szemléletű gyermek nevelése – oktatása.
- Egészséges életmódra nevelés.
- Esélyegyenlőség elve: másság megismerése, elfogadása, befogadása.
- Nyitottság elve.
- Tanulóközpontúság.
- Gyakorlatközpontúság és alkalmazható tudás.
- Valóságos tanulási környezet.
- Integrációs elv.
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs programja keretében felzárkóztató oktató-nevelő munka.
- Más népek értékeinek, hagyományainak, kulturális sokszínűségének megismerése; elfogadása, multikulturális tartalmak, interkulturális nevelés.
- Kompetencia alapú oktatás.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai

Fontos számunkra a mai igényeknek megfelelő, a világra nyitott, kreatív, innovatív szemlélet, melyet pedagógiai kultúránk megújítását célzó kompetencia alapú oktatás eszközeivel kívánunk megvalósítani.

- Gyermekközpontúság – A tantervi fejlesztéseink elsősorban a gyerekek fejlődésének érdekét szolgálják, így minden tevékenységet annak rendelünk alá, azt vesszük figyelembe, hogy azok miként hatnak a tanulókra (s nem azt, hogy melyik egyszerűbb, kényelmesebb és olcsóbb).
- Gyakorlatközpontúság és alkalmazható tudás – A programban prioritást kap az a szemlélet, hogy a tanulók a tanulási folyamat során minél önállóbban és a lehetőségek szerint a valós környezetben szerezzék meg a mindennapi életben, a közvetlen természeti és társadalmi környezetben megismerhető tudáselemeket. A hasznosítható, folyton változó társadalmi környezet igényeinek megfelelő ismereteket kell a műveltségi területnek közvetítenie, az azzal kapcsolatos tudást kell átadnia.
- A tudás- és a képességfejlesztés helyes arányának megtalálása – Képességet fejleszteni ismeretek nélkül nem lehet, ezért a műveltségterületi fejlesztésben mindkettőnek

megfelelő teret kell biztosítani. A tantervi programok, modulok kidolgozásakor arra törekszünk, hogy a képességfejlesztési módszereket a hozzájuk kapcsolódó tartalmi lehetőségekkel együtt alkalmazzuk.

- **Képesség- és személyiségfejlesztés** – A programfejlesztés során az értelmi képességek fejlesztése mellett kiemelt fontosságúként kezeljük a tanulói személyiség egészének fejlődését szolgáló tevékenységterületeket: a szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztését, a társadalmi érzékenység, a nyitott, befogadó és empátiás személyiség kialakítását, a társas aktivitást.
- **Új típusú tanári attitűd** – A program lehetővé teszi, hogy a pedagógus a munka nagy részében a tanulókkal partneri viszonyban, segítő-tanácsadó státuszban legyen, ne pedig a hierarchikus tanár-diák viszonyt képviselje. Olyan tanulási programokat vezetünk be és dolgozunk ki, amelyek nem előadó tanárt igényelnek, hanem a tanulási folyamatot irányító, segítő, támogató és innovatív pedagógust.
- **Tevékenységek központi tanítási-tanulási gyakorlat megvalósítása** – A tanulók fejlesztésére javasolt tevékenységrendszer a tapasztalatszerzésen alapuló megismerést, a kooperatív tanulási technikákat és az egyéni fejlettséghez igazodó differenciált fejlesztést generálja. Olyan tanulási programokat alkalmazunk, amelyek során - az életkori sajátosságoknak megfelelő szinten – élményszerű helyzetek teremtésével a tanulók tapasztalatokat szereznek, maguk fedezik fel a környezeti elemek közötti kapcsolatokat és összefüggéseket, azokból következtetéseket vonnak le, korábbi tapasztalataikat, ismereteiket és készségeiket alkalmazzák. Lehetőséget teremtünk arra, hogy a tanulók megfogalmazzák egyéni és csoportosan kialakított véleményeiket, azokat meg tudják vitatni, érvekkel alátámasztani és meg tudják védeni.
- **Fokozatosság és folyamatosság** – Előnyben részesítjük azokat a programokat, modulrendszereket, amelyek egymásra épülnek, amelyek a folyamatosságot, folytonosságot teremtik meg. Számolnak a tanulók különböző ütemű képességfejlődésével, az egyes képesség- és kompetenciaterületek éveken át tartó fejlődési folyamatával.
- **Valóságos tanulási környezet** – Az ismeretszerzés a hagyományosnál nagyobb mértékben épül a valóságra, annak közvetlen és közvetett megtapasztalására, megfigyelésére és vizsgálatára. A tanulás hozzásegíti a tanulókat ahhoz, hogy kedvező kapcsolatuk alakuljon ki a környezettel. A tartalmakat és a megközelítéseket úgy választjuk meg, hogy a tanulási helyzeteket a terepmunkán keresztül tapasztalják meg.
- **Kommunikáció központúság** – A kommunikációval kapcsolatos ismeretek, szabályszerűségek, normák megtanítása és gyakorlása.
- **Differenciált fejlesztés és esélyegyenlőség** – Differenciált tanulásszervezési módszercsomagokat alkalmazunk, amelyek lehetővé teszik a tanulók személyi szükségleteinek, tudásának, képességeinek, érdeklődésének és érdekeltiségének megfelelő fejlesztést. Alkalmazzuk a heterogén összetételű csoportok együttes kezelésének módszereit. Ugyanakkor igyekszünk elérni, hogy a tanulóknál kialakuljon az igény arra, hogy - egyéni képességeik, lehetőségeik figyelembevételével - egész életük során képezzék magukat, bővítsék ismereteiket.
- **Differenciáltság** – Kívánatos, hogy a foglalkozások megszervezésének alapja az egyéni képességek, egyéni problémák, egyéni tempó legyen. A tanulási folyamat hatékonysága

nem a tanulócsoporthoz összteljesítményén, hanem az egyes tanulók fejlődésének ütemén mérhető. Támogatjuk a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A lehető legjobb tanulási eredmények elérését segítjük az olyan differenciáló módszerekkel, melyek minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezetet biztosítanak. Kiemelten támogatjuk, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölést, a többszintű tervezést és tananyag-alkalmazás, valamint a fejlesztő, tanulást támogató értékelést.

- Lehetővé tesszük az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása érdekében az iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert).
- Biztosítjuk a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok együttműködését azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.
- A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését, ebből következően lehetővé tesszük az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását. Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.
- Korszerű digitális technológiával támogatott oktatási módszereket rendszeres alkalmazásával segítjük az új ismeretek elsajátítását. Digitális technológiák eszköz szintű használatára neveljük tanítványainkat.
- Harmónia – A szociális és életviteli kompetenciák körébe tartozó attitűdök, készségek és képességek, mint például a reális énkép, önbizalom, a világgal szembeni pozitív beállítódás, tolerancia, stb. alapját képezik az egyén belső, személyes harmóniájának és társadalmi beilleszkedésének egyaránt.
- Kiemelt célként kezeljük az alábbi tanulói kompetenciákat, amelyek a tanulás minden területét áthatják:
  - a tanulás kompetenciái
  - a kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
  - a digitális kompetenciák
  - a matematikai, gondolkodási kompetenciák
  - a személyes és társas kapcsolati kompetenciák
  - a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
  - munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Fejlesztési területek

A fejlesztési területek áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

A lentebb vázolt fejlesztési területek mindegyikében összhangban kell lennie a kulcskompetenciák alapját adó képességeknek, készségeknek, az oktatás és nevelés során megszerzett ismereteknek, valamint a tudásszerzést segítő attitűdöknek.

Az erkölcsi nevelés

Alapvető célunk a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése.

Arra törekszünk, hogy az erkölcsi nevelésünk legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Lehetőséget kívánunk teremteni az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség életének szervezésével és tanárainak példamutatásával kívánunk a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozni és fejleszteni, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Fontos feladatunk, hogy tanulóink megismerjék a nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Célunk, hogy megismerjék a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Elsajátíttatjuk és gyakoroltatjuk azokat az ismereteket, egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Célunk a közösséghez tartozás, és a hazaszeretet érzésének kialakítása. Minél szélesebb körű történelmi és kulturális ismereteikkel erősíteni kívánjuk magyarságtudatukat.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Célunk, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. Fejleszteni kívánjuk a kreatív önálló mérlegelő gondolkodást, az elemzőképeséget és a vitakultúrát. A tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárásokkal a felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, és a kölcsönös elfogadás személyiségvonásait kívánjuk kialakítani.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Fontos feladatunk kialakítani tanulóinkban, hogy képessé váljanak érzelmeik szélsőségektől mentes kifejezésére. Ugyancsak fontosnak tartjuk a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának kialakítását. A másik elfogadása, a kölcsönös megértés, a megalapozott önismeret kialakítása hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért fontos feladatunknak tekintjük harmonikus családi minták, családi közösségek megbecsülését közvetítését. A családi életre való felkészítéssel kívánjuk segíteni a felmerülő konfliktusok kezelését és majdan felelős párkapcsolat kialakítását is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Ösztönözzük a tanulóinkat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. A családokkal együttműködve feladatunk, hogy felkészítsük a tanulóinkat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Ugyancsak a családokkal együttműködve segítjük és motiváljuk tanítványainkat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Célunk a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása. Törekszünk a segítő magatartás folyamatos fejlesztésére, (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), gyakoroltatására.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Célunk annak megtanítása, hogy tanulóink az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre való tekintettel használják. Célkitűzésünk, hogy tanulóink a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartású felnőttekké váljanak.

Pályaorientáció

Feladatunk, hogy tanulóink életkorához igazodva olyan feltételeket, tevékenységeket biztosítsunk, amelyek révén kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Fontos cél, hogy a tanulóink ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. E cél érdekében biztosítjuk a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályokkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi ismeretek elsajátításának lehetőségét.

Médiatudatosságra nevelés

Célunk, hogy a tanulóink a világ felelős résztvevőivé váljanak. Tanulóinkat megismertetjük a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezéssel.

megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata, ebből következően fontos feladatunk, hogy felkeltsük tanulóinkban a tananyag iránti érdeklődést.

Tanítványainknak megtanítjuk:

- hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere;
- hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek;
- ismeret elsajátítás céljából miként működhetnek együtt egy csoportban;
- hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kívánunk kialakítani, amelyet a tanulóink új helyzetekben is képesek alkalmazni a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével.

Munkánknak – a tanulás tanításának – elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka kiemelt feladatai

Az aktuális tanítási év kiemelt feladatait az iskola és a munkaközösségi munkatervek tartalmazzák, így ezek a dokumentumok a Pedagógiai Programunk részét képezik. A nevelő alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, tanítása.

Ennek keretében:

- gondoskodik a tanuló testi épségének megóvásáról, erkölcsi védelméről, személyiségének fejlődéséről
- az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan közvetíti
- figyelembe veszi a tanuló egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét és fejlettségét, sajátos nevelési igényét
- segíti a tanuló képességeinek, tehetségének kibontakozását
- segíti a hátrányos helyzetben lévő gyermek, tanuló felzárkózását tanuló társaihoz

Énkép, önismeret

- A kisiskolások fedezzék fel belső értékeiket, a feladatokkal való megküzdés élményét. Erkölcsi, etikai normák, nevelési értékek beépítése a fejlődő személyiségbe.

Hon- és népismeret

- Ismerjék meg nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit.

- Alakítsanak ki harmonikus kapcsolatot a természeti és társadalmi környezettel.

Környezeti nevelés

- Váljanak érzékennyé környezetük iránt, legyenek nyitottak az őket körülvevő világ történései iránt.
- Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- Az információs és kommunikációs kultúra fejlesztése.
- Minden műveltségi területen fejleszteni kell a kritikai és kreatív olvasás képességeit.
- A tanulók használják ki az információs világháló lehetőségeit.

Tanulás

- Pedagógiai módszertani kultúránk megújításával tanulóink problémaközpontú, felfedeztető tanítás-tanulás keretében sajátítsák el az ismereteket, megteremtve azok alkalmazásához szükséges motivációt biztosító attitűdöket.
- Testi – lelki egészség.
- Alakuljon ki a tanulóknak a beteg, sérült emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartás, egymás segítése, őszinte hangneme, kölcsönös megbecsülés.

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Általános rendelkezések

A nevelőtestület a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók közül a „Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára” és a „Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára” nevezetű tartalmi egységekben található kerettantervek alapján készítette el az intézmény helyi tanterveit.

Az egyes tantárgyak helyi tantervei külön-külön tartalmazzák a választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését és óraszámát, valamint az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit.

Iskolánkban a mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása az Nkt. 27. § (11) és a (11a) bekezdés szerint valósul meg.

Szabadon választható tantárgyakat az iskola a tanulóknak nem ajánl. A kötelezően választható tantárgyak közül 5. évfolyamon a Hon- és népismeret, a 7. évfolyamon a Dráma és színház tantárgyakat oktatjuk diákjainknak.

Az iskolánkban alkalmazott témnapok és témahetek megvalósításáról az iskola éves munkaterve rendelkezik. (Kiegészítve a 2024.12.09. nevelőtestületi döntés szerint)

Alsó tagozat: 1-4. osztály

Tantárgycsoportos tanítással, négy évfolyamos, egész napos iskola keretében működő „nagyfelmenő” szakasz. A tagintézményben napközis rendszerű.

- Az alapelvekben leírtak alapján az iskola egyik kiemelt feladata a szilárd alapkészségek kialakítása, a gondolkodási - tanulási képességek fejlesztése, a megismerési, felfedezési vágy, a játékszeretet és az alkotásvágy fejlesztése.
- Az anyanyelv tanítása során az 1-4. osztályban a tanulók már meglévő nyelvi tudásának fejlesztése, alakítása, az olvasás, a szóbeli és írásbeli nyelvhasználat tervszerű gazdagítása.
- A 2020-as NAT-ban szereplő „Magyar nyelv és irodalom” tantárgyban szereplő tartalmakat két különálló tantárgyban tanítjuk, értékeljük és minősítjük a 2020/2021. tanévtől az első és ötödik évfolyamon felmenő rendszerben, „Magyar nyelv” és „Irodalom” tantárgyak keretében. Az osztály- illetve órakeretben folyó tevékenységek feladata az anyanyelvi jártasságok, készségek, képességek fejlesztése.
- A tanulók érdeklődésének felkeltése tágabb környezetük megismerése és megértése iránt.
- A tanulás, az elsajátítás élményének és örömeinek megismertetése.
- Az általános iskolában minden tanulónak egy idegen nyelvet szükséges elsajátítania. Az iskolánkban élő idegen nyelvként az angol és a német nyelvet tanítjuk osztálybontás mellett, kiscsoportos foglalkozás keretében. A 3. évfolyamon május 20-ig osztályonként felméri az iskola az első idegen nyelv választásával kapcsolatos szülői igényeket.

Az idegen nyelv NAT szerinti kötelező tartalmi elemeinek elsajátítása a 4. osztályban kezdődik. Az alsó tagozaton a 2024/2025. tanévtől kezdve már az első évfolyamtól – felmenő rendszerben – a harmadik évfolyamig a diákok a NAT szabadon tervezhető órakeretének terhére tanulják az élő idegen nyelvet. Osztálybontás mellett, kiscsoportos foglalkozás keretében az osztály egyik fele angol, a másik fele német nyelvet tanul heti 2 – 2 órában. Ha az adott osztályban az angol/német nyelvet választók osztályon belüli aránya eltér az 1:1 mértéktől, akkor a jelentkezőknek az angolos, illetve a németes csoportba sorolása – az érintettek meghívása mellett – sorsolás útján történik. Ezen döntés/sorsolás eredményének megfelelően kell az adott idegen nyelvet tanulnia a diáknak az 1 – 3. évfolyamon.

Az első idegen nyelv választásával kapcsolatos szülői döntést a gondviselőnek a harmadik évfolyam végén kell végleg meghoznia, ami független a tanulónak az első évfolyamon történt idegen nyelvi csoportba sorolásától. (módosítva: 2024.03.04.)

- A tanulói személyiség teljes kibontakozásának segítése.
- A szociális hátrányok és a tanulási nehézségek leküzdését segítő felzárkóztató tevékenységek az első osztályokban órarendbe illesztve történnek.
- Nem órarendkeretben folyó differenciált képességfejlesztést a 2., 3., 4. osztályokban az egész napos iskola keretében tanórán vagy szabadidőben végzünk.
- A szociális hátrányok enyhítését célzó könyv- könyvtárhasználati órákat, foglalkozásokat tartunk a különböző tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódóan.

- Játék fontos eleme a tanítási-tanulási folyamatnak. A kisgyermek fokozott játék- és mozgásigényének kielégítése. A mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése.
- Sajátos nevelési igényű tanulóink ellátását utazó gyógypedagógusi hálózat igénybevételevel látjuk el.
- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulóink fejlesztését az Egységes Pedagógiai Szakszolgálat fejlesztő pedagógusa és iskolánk pedagógusai közösen biztosítják.
- A kiemelkedő képességű tanulók lehetőséget kapnak tehetségük kibontakoztatására a különböző tehetséggondozó szakkörökön, foglalkozásokon.
- A társas kapcsolatok kialakításához és gazdagításához szükséges beállítódások és képességek gyakoroltatása.
- Az eredményes életvezetéshez szükséges készségek, képességek kialakítása, fejlesztése.
- A tanulók testi, értelmi, erkölcsi, érzelmi, gyakorlati képességeinek fejlesztése.

Felső tagozat: 5-8. osztály

Tantárgyi, illetve műveltségi területek szerinti szakos tanítással működő szakasz, ahol az 5. és 6. osztályok egyes műveltségi területeinek tanításában az adott műveltségi területre képezített tanítók is közreműködhetnek.

- A tantervben rögzített művelődési anyag feldolgozása során a tanulók alapvető készségeinek, képességeinek és gondolkodásának folyamatos fejlesztése elsődlegesen a tanítási órákon, választható tanóra, valamint felzárkóztató foglalkozások és szakkörök keretében folyik.
- Az önálló ismeretszerzés, az állandó önművelés igényének, készségének és képességének kialakítása tanítási órákon, napközis és tanulószobai foglalkozásokon, szakkörökön történik.
- A hátrányos szociokulturális helyzetű tanulók felzárkóztatása tanítási órákon és tanulószobai csoportokban differenciálással, valamint tanórán kívüli kiscsoportos foglalkozások szervezésével, és helyes könyvtárhasználati szokások kialakításával valósul meg.
- Felvételi előkészítő szakköri foglalkozásokat szervezünk végzős tanulóknak a 8. évfolyam első félévében matematika és magyar tantárgyakból.
- A felső tagozaton a digitális kultúra (kifutó tantárgyként az informatika) és a technika és tervezés (kifutó tantárgyként a technika és életvitel) tantárgyakat osztályon belüli kiscsoportos bontásban tanítjuk. A kiscsoportos bontás esetében a minimális tanulói létszáma 10 fő tényleges tanuló.
- Az 5 – 7. évfolyamon a Digitális kultúra és a Technika és tervezés, míg 8. évfolyamon a Digitális kultúra tantárgyakat osztályon belüli kiscsoportos bontásban tanítjuk. A kiscsoportos bontás esetében a minimális tanulói létszáma 10 fő tényleges tanuló.

- Állandóan bővítjük az iskolai könyvtár állományát és korszerűsítjük szolgáltatásait.
- Az általános iskolai tanulók továbbtanulásának és helyes iskolaválasztásának megkönnyítése érdekében továbbtanulási börszét szervezünk, ahol a környék iskolái bemutatkozhatnak, segítve a tanulók eligazodását a választott pálya, illetve a középiskola szakmai és egészségügyi követelményeiben. Az általános iskolai tanulók harmonikus testi-lelki fejlődésének megalapozása fontos feladatunk. A családdal együttműködve kialakítjuk tanulóinkban a legfontosabb egészségmegőrző és betegségmegelőző szokásokat, felkészítjük őket az egészséget károsító dohányzás, alkohol- és kábítószer-fogyasztás veszélyeinek felismerésére.
- Környezetünk megismerésének és megóvásának igényét tudatosan alakítjuk tanulóinkban. Ennek érdekében a környezet védelmére és fejlesztésére, okos és mértéktartó felhasználására neveljük diákjainkat a szaktárgyi és az osztályfőnöki órák keretében, illetve a szabadidős tevékenységek során.
- A valahova tartozás tudatának elmélyítésére, az értékek megbecsülésére, és védelmére; a nemzet, a haza és a szűkebb közösség hagyományainak megismerésére, ápolására és megbecsülésére nevelés fontos célunk. Szaktárgyi és közösségi nevelés órák, szakköri foglalkozások, kirándulások és a diákönkormányzat által szervezett programok keretében a jelképek, a hagyományok és az értékek tiszteletére, megbecsülésére és védelmére neveljük tanulóinkat.
- Az egyén szociális értékrendjének kialakítása és fejlesztése (hajlamok, kötődés, rangsorképzés, minták, attitűdök, készségek és ismeretek elsajátítása, szabálytudat), szociális érdekérvényesítés, segítőképesség, együttműködési képesség fejlesztése.
- A szakmai képzés alapozása, a művészeti alkotóképesség fejlesztése, kreativitás, alkotásvágy fejlesztése, sikerorientáció.

Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos IPR szempontú feladatok

- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányok ellensúlyozása.
- A korábban felsorolt személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok megoldása a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók igényeihez igazodva.
- A kirándulások mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését, ismerjék meg Magyarország természeti és kulturális értékeit.

A feladatok színterei

Az osztályközösségek

Közös programok szervezése során, kirándulások, táborok (Határtalanul, Erzsébet-táborok), könyvtárlátogatások, közös színház, ill. mozi látogatások alkalmával, aktív közösségfejlesztő- és formáló magatartás érvényesül. Intézményünk 1-8. évfolyamon tanuló diákjai részt vesznek a Lázár Ervin Programban, mely szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

A mindennapok életében legyen igénye a kulturált osztályterem kialakítására, az iskola környezetének állagmegőrzésére.

Az iskolai programok, rendezvények előkészítésében vállaljanak osztályszinten aktív feladatokat.

A tanórán kívüli és a szabadidős tevékenységek:

Szakkörök, felkészítő foglalkozások, vetélkedők, sportversenyek, iskolai hagyományokhoz kapcsolódó programok, diákönkormányzati tevékenység, diáksportköri és diáksport egyesületi programok.

A tanórán kívüli foglalkozások és a szabadidős tevékenységek szervezésével kapcsolatos közvetlen és közvetett feladatokat az osztályfőnökök valamint a diákönkormányzatot segítő tanár látja el az iskolában. Időkereteit a törvényi szabályozás figyelembevételével tanévenként határozzuk meg. Fokozott figyelemmel kísérjük, rendszeresen elemezzük és mérjük a HHH-s tanulóink részvételi arányát a tanórán kívüli, szabadidős tevékenységeken, programokon. Az ezzel kapcsolatos feladatokat az osztályfőnökök látják el.

1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az egészségfejlesztés iskola feladatai

A tanulók számára kiemelten kezeljük:

- a testi jellemzők közül a testkultúrát, az egészséges táplálkozást, a mentálhigiénét, a testmozgást;
- lelki jellemzőknél az önismeretet, a tehertűrést, a konfliktuskezelést, a problémakezelést;
- a környezeti tényezőknél a személyes biztonság megőrzését, tiszteletet és szeretetet a természet az ember iránt, az életminőség javítását.

A pedagógusok számára:

- hangsúlyt fektetünk a pedagógusok továbbképzésére, a szakmai munka konfliktusainak feloldására.

A családok és közvetlen lakóhely számára:

- továbbra is bevonjuk a családokat, a lakóhely polgárait az iskola tradicionális családi sportrendezvényeibe;
- előadások, tájékoztatók keretén belül hatni akarunk a családok ez irányú tevékenységére.

Az iskolai egészségügyi szolgáltatások terén:

- többirányú részvétel mind a tanulók, mind a pedagógusok, mind a szülők egészségnevelési ismereteinek bővítésében (előadások, szülői értekezletek, rendkívüli osztályfőnöki órák).

Mentálhigiénés programok:

- megfelelő iskolai légkör kialakítására törekszünk úgy, hogy a nevelés a gyermeki személyiség egészére irányuljon, figyelembe vegye az egyéni képességeket;
- hátránykompenzáló programok;
- egészségre káros szokások megelőzésére programok szülő és diákfórumok szervezése, figyelemfelhívó plakátok;
- közösségi nevelés órák keretében minden évfolyamon foglalkozunk az egészségneveléssel, az 5. évfolyamon pedig min. 10 órát szánunk az egészségnevelésre;
- egészségnevelési programok adta lehetőségeket felhasználjuk;
- ismertető filmek, kiállítások, vitakörök, pályázatok, egyéb programok;
- együttműködés az iskolaorvossal, védőnővel, rendőrséggel, családsegítő szolgálattal.

Mentálhigiénés programok /1-4.osztály/

A hatékony személyiségfejlesztés érdekében bekapcsolódunk a Boldogságprogramba.

A program a Jobb Veled a Világ Alapítvány kezdeményezésére született.

A gyerekek életkori sajátosságainak figyelembe vételével olyan technikákat sajátítanak el, amelyek megerősítik önbizalmukat, önbecsülésüket. Fejlődik empátiás készségük, így toleránsabbá válnak társaikkal szemben. Oldja a stresszt, ezért csökkenti a szorongást, könnyebben néznek szembe a kihívásokkal.

„Arra törekszünk, hogy a Boldogságórák derűs és élménygazdag feladatai, játéka, valamint gyakorlatai fokról fokra kibontakoztassák a derűt és az életszeretetet. Gyermekeink így a jövőbe vetett hittel, bátrabban járják végig a felnőtté válás vezető utat, majd boldogságra képes emberré válhatnak.” (Prof. Dr. Bagdy Emőke)

Célunk, hogy a Boldogságprogram fővédnökének gondolatait kövessük a munkánk során. A teljes Boldogságprogram tíz egymásra épülő témából áll, amelyek fokozatosan ismertetik meg a boldogság összetevőit, feltételeit.

A témakörök sorrendben:

- 1) Boldogságfokozó hála
- 2) Optimizmus gyakorlása
- 3) Kapcsolatok ápolása
- 4) Boldogító jócselekedetek

- 5) Célok kitűzése és elérése
- 6) Megküzdési stratégiák
- 7) Apró örömeik élvezete
- 8) Megbocsátás
- 9) Testmozgás
- 10) Fenntartható boldogság

A témák feldolgozására havi egy alkalommal szabadidős tevékenységek keretében kerül sor.

A testi fejlődéssel kapcsolatos egészségnevelési feladatok:

a.) Mozgástevékenység – mozgási igényre nevelés

- minden tanuló számára tanórai keretek között biztosítjuk az úszásoktatást;
- a könnyített és gyógytestnevelésre utalt tanulóinknak biztosítjuk a szakszerű foglalkoztatást, a gyógytestnevelés órákat gyógytestnevelő vezeti 8 fős csoportokban, a jogszabályban előírt órakerettel;
- napi minimum 45 perces a tanuló életkorához igazodó játékos testmozgást biztosítunk a tagintézményben napközi, egész napos iskola, tanulószobás foglalkozások között lehetőség szerint szabadban;
- Bocsik- programban részt veszünk;
- a DSE keretében biztosítjuk a megcélzott sportágakban különböző korosztályos versenyzőink részvételét a diákolimpiai, szakszövetségi, illetve más intézmények által szervezett versenyeken;
- hagyományos sportversenyeinket évente megtartjuk;
- lehetőség szerint házbajnokságokat szervezünk őszi-tavaszi rendszerben;
- a tanórák keretén belül a városi fürdő adta lehetőségeit kihasználva biztosítjuk az úszás lehetőségét a helyi tantervekben meghatározott és a fenntartó által engedélyezett mértékben és időszakban;
- a szabadidősportok közül kiemelten kezeljük a nagyobb tömegeket megmozgató túrázást, futást, kerékpározást, részt veszünk országos szervezésű (pl.: Olimpiai Ötpróba, Országos Diáksport Nap stb.), városi szervezésű rendezvényeken, illetve évente megrendezzük a Marcali Földrajzosok Körével közösen a Földnap Kezesfai Túra, Madarak-fák napi túrákat;
- az egész napos iskola szabadidős tevékenységeinek keretében alsó tagozatos tanulóinknak heti két alkalommal több csoportban kínálunk játékos mozgástevékenységet;
- nyaranta lehetőség szerint megszervezzük hagyományos edzőtáborainkat a megcélzott sportágakban, üdülő-túlélő-természetjáró táborokat szervezünk térítés ellenében;
- megfelelő számú jelentkező esetén évente szervezünk sítábort.

b.) Higiénés magatartásra nevelés

- részt veszünk a különböző, éppen aktuális országos higiénés programokban, vetélkedőket, versenyeket szervezünk a témakörben.

c.) Egészséges táplálkozásra nevelés

- technika, biológia, egészségtan, környezetismeret és közösségi nevelés órák keretében;
- kezdeményezzük az iskolai étkeztetéssel kapcsolatos szükséges változtatásokat.

d.) Biztonság megőrzése

- elsősegélynyújtó ismeretek az osztályfőnöki és biológia-egészség tanóra keretén belül;
- kockázatok, veszélyek felismerése balesetvédelem és megelőzés valamennyi tanórán – kiemelten testnevelés és technika órákon;
- tájékoztatás a faliújságon keresztül.

e.) Növekedés, változás, emberi szexualitás, családi életre készítés

- tanórai keretben kiemelten biológia, egészségtan, technika, testnevelés, közösségi nevelés órákon;
- tájékoztató programokat szervezünk iskolaorvos, védőnő bevonásával.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (közösségi nevelés, biológia és testnevelés óra) valósul meg.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk az elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

a) A helyi tantervben szereplő, természettudomány, biológia, kémia, fizika, testnevelés, technika és tervezés, valamint az 5-8. évfolyamokon a közösségi nevelés órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási alapismeretek:

- rovarcsípések
- légúti akadály
- artériás és ütőeres vérzés
- komplex újraélesztés
- mérgezések
- vegyszer okozta sérülések
- savmarás
- égési sérülések
- forrázás
- szénmonoxid mérgezés
- égési sérülések
- forrázás
- magasból esés
- mozgásszervi sérülések
- teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél;
- a mentők hívásának helyes módja
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele fél évente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

b) Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások:

- elsősegély-nyújtó szakkörök
- elsősegély-nyújtási bemutató szervezése az Országos Mentőszolgálat bevonásával;
- egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése tanulóink számára.

1.4 Környezeti nevelési program

Alapelveink:

- a fenntartható fejlődés
- kölcsönös függőség
- helyi és globális szintek összefüggései
- emberi jogok
- demokrácia
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- környezettudatos magatartás, életvitel

Nevelési céljaink:

Tanulóink környezettudatos állampolgárokká váljanak, akik érzékenyek a környezet állapota iránt, képesek megakadályozni a környezeti válság elmélyülését, elősegítik az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát.

Konkrét céljaink:

- Megmutatni a természet és az emberi környezet értékeit, esztétikumát, az ember és környezetének harmonikus kapcsolatát.
- Képessé tenni az értékek felismerésére, megbecsülésére.
- Kialakítani a hazai tájhoz, a természeti és társadalmi értékekhez való kötődést.
- Környezettudatos szemlélet és magatartás kialakítása, folyamatos fejlesztése.
- Megismertetni a környezetvédelem alapvető céljait, a környezetkárosító folyamatokat, azok megelőzésének és megszüntetésének lehetőségeit.
- Tiszteljék a természeti és épített környezet értékeit, őrizzék, védjék.
- A személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás, a károk megelőzésére való törekvés váljon erkölcsi alapelvékké.
- Felkészíteni a környezeti problémák és konfliktusok kezelésére, megoldására. Az ehhez szükséges kommunikációs és együttműködési képességek kialakítása.
- Képessé tenni, készíteni a környezetet jobbító cselekvésre, a szándékos környezetrontás elítélésére.
- Képesek legyenek tiszta, egészséges környezet kialakítása, környezetbarát módszerek alkalmazására.
- Törekedjenek energiatakarékosságra, takarékos anyagfelhasználásra.

A környezeti nevelés szinterei

Hagyományos tanórai oktatásszervezés

- Szaktárgyi órákon diákjaink elsajátítják azokat az alapismereteket, amelyek megalapozzák a környezettudatos magatartást. Alkalmazzák a megismerő tevékenységi formákat, módszereket, képességeik folyamatosan fejlődnek: az egyszerű megfigyeléstől eljutnak az elemző tevékenységig, az önálló véleményalkotásig.
- Lehetőségek kihasználása az alsó tagozat környezetismeret, a felső tagozat természettudomány, technika és tervezés, illetve biológia, földrajz, kémia tantárgyakban.
- Az közösségi nevelés órák közösségi tevékenységei, munkaformái, módszerei hatékonyan segítik a környezeti nevelést. A tanulók számos attitűdjének alakításán túl a szülők hozzáállását is befolyásolhatják.

Nem hagyományos tanórai keret

- Tanulóink egy része a tanév szerves részeként táborokban vehetnek részt. A program során elmélyítjük, illetve bővítjük tanulóink ismereteit. Az ismeretszerzés elsősorban a kooperatív tanulási technikákra, a projectmódszer alkalmazására épít, cselekedtető típusú.
- Külföldi (Anglia, Németország, Ausztria) tanulmányi kirándulásokat szervezünk tanulóink részére.
- Részt veszünk a Határtalanul! pályázatokon.
- Tanulmányi séta lehetőségével élhetnek az alsó tagozatosok a környezetismert tantárgy keretében. Megfigyeléseket (pl. felszíni formák), vizsgálatokat (pl. vízvizsgálat a Boronkai-ároknál) végeznek.

Tanórán kívüli programok

- Tanulmányi versenyekre készítjük tanulóinkat.
- Lehetőség szerint tehetséggondozást, az egyéni érdeklődés kielégítését szolgáló természetbarát szakkört szervezünk.
- Megemlékezünk a jeles napokról:
  - Takarítási világnap
  - Állatok világnapja
  - Takarékosági világnap
  - Víz világnapja
  - Föld napja
  - Madarak és fák napja
  - Környezetvédelmi világnap
- Játékos vetélkedőket, versenyeket szervezünk, melyek során bővülnek tanulóink ismeretei, de egyben élményszerű is a részvétel.
- Takarítási akciókat szervezünk, összegyűjtjük a szemetet az iskola környékén.
- Vigyázunk a tantermek tisztaságára, megfelelő szellőztetésére.
- Környezetünket (iskolaépület, folyosók, tantermek) szépítjük, díszítjük, az évszakoknak, ünnepeknek megfelelően dekoráljuk.
- Tanulmányi kirándulásokat, nyári táborozásokat szervezünk azzal a céllal, hogy közelebbi és távolabbi tájakkal, nevezetességekkel ismerkedhessenek meg tanítványaink. A kirándulást megelőzően gyűjtőmunkát végeznek, kiselőadással készülnek, a kirándulás során különböző feladatokat kaphatnak.
- Papírgyűjtési akciókat szervezünk.

Módszerek

A környezeti nevelés módszereiben egyaránt jelen kell lennie a környezet állapotáról, a társadalom és a környezet viszonyáról szóló információgyűjtésnek, feldolgozásnak, a feldolgozott információk alapján történő döntéshozatalnak, a döntés alapján eltervezett cselekvések végrehajtási módszereinek.

A környezeti nevelés eredményességéhez az szükséges, hogy ezeket a módszereket a diákok minél többször, valós problémákkal, értékekkel kapcsolatban maguk alkalmazzák.

Alkalmazott módszereink:

- természettudományos megfigyelések
- adatgyűjtés, feldolgozás
- leírás
- felmérés
- összehasonlítás
- magyarázat
- problémamegoldó feladatok
- viták,
- játékok
- természetvédelmi tevékenység
- megítélés, mérlegelés, döntéshozatal
- értékelés
- művészi kifejezés
- könyvtári és internetes kutatómunka
- projektek

1.5 Digitális környezet fejlesztése

EFOP-3.2.3-17-2017-00069

A program fő célja

- a pedagógusok elsajátítsák és átadhatóvá tegyék – a digitális kompetenciához szükséges kompetenciákat, illetve az internet és a digitális eszközök által kínált lehetőségek kiaknázását. A fentiek magukba foglalják az internetbiztonsággal, afogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismereteket.
- Cél volt továbbá, mindezek eszközfeltételeinek a megteremtése.

A program megvalósítása által komplex, intézményi szintű fejlesztésre került sor, amely magába foglalja a pedagógusok képzését, illetve a nemzetközileg bevált eszközrendszerek megismerését, bevezetését. A pedagógusok által megszerzett tudás segítségével a tanulómatematikai, szövegértési, digitális és természettudományos, valamint problémamegoldó kreatív kompetenciáinak fejlesztése valósult meg. A programmal a digitális környezeti fejlesztések hozzáférhetővé, akadálymentessé válnak, kiemelten a fogyatékossgal élő, a sajátos nevelési igényű (SNI) és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók (BTM) számára.

Intézményi fejlesztési célok meghatározása

1. **A pedagógiai célok kijelölése a digitális pedagógia területén**

- Az intézmény mérés-értékelési gyakorlatának egységesítését, digitalizálását támogató KRÉTA e-napló és adatbázis kezelés bevezetése.
- A mérés-értékelés egységesítésének, digitalizálásának elvei, módszerei, eszközei, várható eredményei bekerülnek a pedagógiai programunkba.
- Intézményi digitális tartalomfejlesztés megvalósítása, óravázlatok NKP-n való közzététele.
- Digitális kulcskompetenciák fejlődése a tanulóknál.
- Az SNI, BTMN-es tanulók egyéni, személyre szabott fejlesztése.
- A pedagógusok digitális felkészültségének, módszertani kultúrájának növelése. Digitális eszközökkel és módszertanokkal támogatott tanórák arányának növelése (40%).
- A tanulók megismerkednek az internet veszélyforrásaival, a védekezés lehetőségeivel, a biztonságos internetezés szabályaival is, valamint az internetes zaklatás kezelésével kapcsolatban kapnak ismereteket és módszereket.
- Matematikai kompetencia fejlesztésével a digitális tananyagegységek tanórai, illetve tanórán kívüli alkalmazása javítja az oktatás hatékonyságát, növelik az órák játékosságát és élményszerűségét és aktívan hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a gyerekek számára elvont, matematikai feladatok vizualizálása és láthatóvá tétele révén segítséget nyújtson a tananyag gyorsabb és eredményesebb megértéséhez és elsajátításához.
- A szövegértés fejlesztésére: Az olvasott szöveg életre keltése fejleszti a művekkel folytatott aktív párbeszéd képességét, motiválja a gyermekeket az olvasásra és gazdagítja a szöveggel, az olvasással kapcsolatos pozitív élményeiket, ugyanakkor az építés során finom motorikus és kognitív képességeik térképzetükkel kölcsönhatásban fejlődnek.
- A természettudományos megismerés támogatásával a különböző szoftverek és szenzorok alkalmazásával (és a hozzájuk tartozó méréskiértékelő szoftverekkel és alkalmazásokkal) támogatott tanulás során a diákok egy olyan környezetbe kerülnek, amelyben az együttműködésen alapuló (kollaboratív) tanulást a felfedezési módszerekkel vegyítheti a tanár. Mindezek tökéletesen megfelelnek a konstruktív pedagógia elveinek és alkalmasak a tanulók komplex kompetenciafejlesztésére.
- A problémamegoldó gondolkodás, kreativitás fejlesztése: olyan digitális tartalmakat, eszközöket ismerhetnek meg a résztvevők, amelyek alkalmasak a tanulók problémamegoldásának, kreativitásának diagnosztikus mérésére, fejlesztésére. A résztvevők mindig csapatban dolgoznak, csapatban szereznek élményeket, így együtt élik meg a kudarcot és a sikert egyaránt.

A fejlesztési feladatok, tevékenységek meghatározása

A **Digitális Pedagógiai Módszertani Központ** által ajánlott digitális pedagógiai-módszertani csomagok és azok bevezetése: **LEGO® StoryStarter**

A LEGO® StoryStarter támogatja az anyanyelvi kompetenciák, különös tekintettel a szöveg-értési, szövegalkotási képesség fejlesztését oly módon, hogy a tanulók a LEGO elemek felhasználásával jeleneteket alkothatnak, ezeket korszerű IKT- eszközök segítségével rögzíthetik, sorba rendezhetik, és digitálistörténetté fűzhetik össze: meséket, kiadványokat, filmeket tervezhetnek, melyeket feliratokkal és narrációval láthatnak el.

GEOMATECH

A GEOMATECH projekt keretében, az egyes tantárgyi ismeretek játékos, digitális oktatására létrehozott digitális tananyagegységek tanórai, illetve tanórán kívüli alkalmazása javítja az oktatás hatékonyságát, növelik az órák játékosságát és élményszerűségét és aktívan hozzá-járulhatnak ahhoz, hogy a gyerekek számára elvont, matematikai feladatok vizualizálása és láthatóvá tétele révén segítséget nyújtson a tananyag gyorsabb és eredményesebb megértéséhez és elsajátításához.

- **PASCO csomag**

A programcsomagban leírt eszközök alkalmazásának célja a természettudományos oktatás támogatása a felső tagozatos (első sorban a 7–8. évfolyamosok) tanulók körében. Ennek eléréséhez különböző szenzorok és szoftverek alkalmazásával hétköznapi, gyakorlati helyzetekben tehetnek szert tudományos ismertekre, tapasztalatokra a tanulók a tanórákon. A programcsomag egyes elemei a fizika, a kémia, a biológia és a földrajz (természetismeret) oktatásában alkalmazhatók, de szoros kapcsolatban állnak a matematikai kompetenciák elsajátításával és a kreativitás fejlesztésével is.

- **Problémamegoldás LEGO® robottal**

A LEGO programozható robot megoldása olyan eszközkészlet, amely tanórai, szakköri keretben egyaránt használható és motiválja a tanulókat a feladatmegoldásra, ugyanakkor a kompetenciafejlesztésben (különös tekintettel a logikus-algoritmikus gondolkodás, a problémamegoldás, a magasabb rendű gondolkodási készségek fejlesztésére) is eredményesen alkalmazható. Az informatika tantárgy mellett tantárgyi célok szolgálatában használható matematika és természettudományos tanórákon, a nagyobb szabadságfokkal rendelkező foglalkozásokon pedig (szakkör, tehetséggondozó foglalkozások stb.) számos lehetőséget biztosít az oktatói és a tanulói kreativitásnak.

A LEGO Mindstorms EV3 Education csomaggal elérhető egy, a LEGO mintaértékű pedagógiai megközelítése szellemében összeállított eszközkészlet (építőkészlet és szoftveres környezet)

- **Digitális írástudás fejlesztése a szaktárgyi oktatásban**

A képzés célja olyan alapfogalmak megismertetése, mint a digitális írástudás értelmezése az információs társadalomban, a digitális kompetencia definíciói és dimenziói, a digitális állampolgárság értelmezése. Cél, hogy ismerjék meg a digitális írástudás fejlesztésének lehetőségeit a pedagógiai gyakorlatban, az IKT eszközökkel segített tanórák tervezését, óravázlatok és tematikus tervek készítését, az oktatás szolgálatába állított technológiai eszközöket. Cél továbbá, hogy megismerjék a Sulinet Portál fő egységeit, közösségi funkcióit, a Tudásbázis felépítését, iskolai alkalmazását, lehetőségeit. Cél ezen túl, hogy megismerkedjenek az IKT eszközökkel támogatott projektek megvalósításának módszerével, Web 2.0. típusú eszközökkel, valamint olyan eszközökkel, melyek a sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében alkalmazhatók. Cél továbbá a szerzői jogi kérdések tisztázása az oktatás szemszögéből. Végül cél, hogy megismerjék az e-portfólió típusait, jellemzőit, pedagógusok értékelésében betöltött szerepét és felhasználási lehetőségeit.

A pedagógusok IKT kompetenciáinak, illetve a digitális eszköztár lehetőségeinek maximális kihasználását az alábbi módon fejlesztettük:

- a projektbe bevont valamennyi pedagógus részt vett akkreditált továbbképzéseken;
- belső workshopokat, műhelymunkákat szerveztünk;
- digitális módszertani asszisztens, mentor, helpdesk működtettünk;
- külön hangsúlyt fektetünk a fogyasztóvédelemre és az internetbiztonsággal kapcsolatos tájékoztatásra, beleértve azt a módszertani tudást, ami a pedagógusokat segíti a témával kapcsolatos ismeretátadásban.

A digitális pedagógiai eszközök és módszerek adaptálása és implementálása a tanítási-tanulási folyamatba, az alábbi területeken történt meg:

1. a matematikai kompetencia fejlesztésének támogatása: annak érdekében, hogy a tanulók játékos és kreatív módon sajátítsák el a matematikai gondolkodás, a problémakezelés módszereit.

2. a szövegértés fejlesztésének támogatása: az elméletigényes tantárgyak pedagógusainak segítése a szövegértés-fejlesztés, szövegfeldolgozás, a tanulás eljárásainak területén, a kompetenciával kapcsolatos tanítás-módszertani lehetőségek, feladat- és ismeretközlő szövegek alkotásával, az adott digitális felületek és tartalmak segítségével.

3. a természettudományos megismerés támogatása: a természettudományos tárgyak élményalapú megközelítésének módozatait sajátítják el a kollégák digitális eszközök és tartalmak felhasználásával.

4. a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésének támogatása; a kreativitás fejlesztése: olyan digitális eszközöket és tartalmakat ismerhetnek meg a résztvevők, amelyek alkalmasak a gyerekek problémamegoldásának és kreativitásának diagnosztikus mérésére és fejlesztésére. A fejlesztések beépülnek az iskola pedagógiai programjába, ezzel fenntartható módon hozzájárulva a digitális írástudás növekedéséhez.

A program keretében felkészített pedagógusok a képzésen elsajátított módszereket beépítik a mindennapok tanóráiba. A megszerzett ismereteket átadhatják a programban részt nem vevő kollégáknak.

Infrastruktúra és eszközpark fejlesztése

- Egy osztályterem berendezése 25 munkaállomással (A darabszámnál a legnagyobb csoportlétszámot, illetve a megvalósítók vettük alapul).
- 25 tablet dokkolóval.
- 3D nyomtató.
- Interaktív kijelző □ Lego robotok.
- Pasco eszközök.
- Notebook + Windows 10.

Ezek az eszközök alkalmasak arra, hogy egyfelől összekapcsolják a manuális, személyközi munkát a virtuálissal, másrészt az egyes tantárgyi tartalmak összefüggéseit tapasztalhatják meg a tanulók. Bemutatjuk, hogy hogyan kapcsolhatók össze a különböző tantárgyak ismeretei a jelenség-alapú természettudományos tanítás során.

Iskolánk a "**Digitális környezet a köznevelésben**" projektben (EFOP 3.2.3-17-2017-00069) való részvétellel **digitálisan korszerűsített intézmény lett.** A tanórák egy része digitális pedagógiai módszertannal kerül megtartásra.

Fenntarthatóság

A projektmegvalósítás befejezésétől számított 3 évig vállaljuk:

- az adatszolgáltatást a szakmapolitikai szereplők számára;
- a pályázat eredményit beépítjük pedagógiai programunkba;
- a fejlesztés keretében megvásárolt oktatási eszközöket alkalmazzuk a tanórákon;
- évente egy kapcsolattartó fórum szervezése.

1.6 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolai élet egyik alapvető feladata, hogy az egyénekből (tanulók) különböző közösségeket kovácsoljon. A jól működő közösség fejleszti az egyéniséget – ez természetesen visszahat a közösség fejlesztésére is. Az embertársas lény – a társas viselkedés szabályait, a megfelelő működés feltételeit azonban el kell sajátítani. Ahhoz, hogy az egyén megtanulja a közösségi szabályokat, az adott közösséget is fejleszteni kell.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos céljaink:

- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére, a másság elfogadására.
- Átgondolt foglalkozási tervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsa, hogy a különböző tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.
- A tanulói közösségek szervezése, irányítása során alakuljon ki az önkormányzás képessége.
- Ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek.
- A sokoldalú és változatos foglalkozások járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.

A tanórák, tanórán kívüli foglalkozások (játsszóházak, táncházak, fellépések, műsorok, kirándulások, táborok, könyvtári foglalkozások, könyvtári vetélkedők), a Noszlopy-nap és a Hóty Tibor-nap, a diák önkormányzati munka, a szabadidős tevékenységek fő feladatai:

- a tanuló fogadja el a közösség szabályait
- közösségi magatartását jellemezze az együttműködés, szolidaritás, empátia, humánus, a másság elfogadása
- kapcsolataiban megbízható, becsületes, szavahihető legyen
- ismerje meg azokat az erkölcsi értékeket, humánus magatartásokat, melyek a közösség harmonikus alapját jelentik
- a közösségek működésében ismerje a jogok és kötelességek szerepét, tudja megkülönböztetni és összeegyeztetni az egyéni és a közérdeket
- erősítse kortárs és nemzedékek közötti kapcsolatait
- ismerje meg a magyarság, a nemzetiségi és etnikai hagyományokat, a múlt értékeit
- legyen nyitott a különböző szokások, kultúrák, vallások iránt, becsülje ezeket
- a nemzeti kultúra hagyományainak megismerésével tudja az azonosságokat, hasonlóságokat, különbözőségeket – más népek kultúrájával összehasonlítva
- fejlődjön a nemzeti azonosságtudata az egymás mellett élő különböző kultúrák iránt. Helyes önismeretből kiindulva alakítsa ki harmonikus kapcsolatokat.
- ismerje azokat a tényezőket, melyek veszélyeztetik az egészséget, a testi épséget, tudatosan alkalmazza ezek elkerülésének módjait

- öntevékenységgel segítse a közösségi programok, hagyományok kialakulását, fejlődését, továbbélését
- aktivitás, fegyelmezettség, pontosság jellemezze közösségi munkáját

1.7 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés, szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében nevelési osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét. Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- A tanulók jobb megismerése érdekében órát látogat az osztályban.

1.8 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

- Iskolánkban az életkornak megfelelően évfolyamokra épített tanulócsoportok (osztályok) működnek.
- Az első osztályban kialakított osztályközösségek stabilitását nevelési-oktatási céljainak elérése érdekében fontosnak tartjuk megőrizni.
- Különös figyelemmel követjük és ösztönözzük halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink tehetségének felismerését, kibontakoztatását.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

- az egyéni képességekhez igazadó tanórai tanulás
- a nem kötelező (választható) tanórán tanulható tantárgyak tanulása
- a tehetséggondozó foglalkozások, szakkörök, az iskolai sportkör
- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.)
- a szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások)

- az iskolai könyvtár valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata
- ösztönözzük tanulóinkat szakmai versenyeken való részvételre, melynek elsődleges célja a tapasztalatsere valamint, hogy képet kapjunk más művészeti iskolák munkájáról
- művészeti napot(kat) rendezünk, ahol bővítjük iskolaközi, szakmai kapcsolatainkat, lehetőséget biztosítunk diákjaink számára a bemutatkozásra, önkifejezésre

Az alaptevékenységeket kiegészítő tanórai foglalkozások:

- a tanórai kötelező órákon felüli tervezhető időkeretből biztosítjuk tanulóink számára képességeik kibontakoztatását, a tehetséggondozást;
- az iskola alapszolgáltatásai közé tartozik a konzultáció a tanulási problémákról, felkészítés tanulmányi és más versenyekre, könyvtárhasználat, meghatározott feltételekkel a számítógépek használata.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Elvek:

- A tanulási kudarcok okai igen szerteágazók lehetnek. Eredménye pedig mindig a tanuló jelentős lemaradása. Így elsődleges feladatunknak a nehézségek és zavarok lehető leghamarabbi felismerését, az okok felderítését tekintjük.
- A különböző módszerekkel végzett feltáró vizsgálat elemzése után döntünk a kompetencia kérdéséről, a terápia mikéntjéről.
- A tanulási nehézségek, kudarcok jelentkezése esetén alapvetőnek tekintjük a szülővel történő együttműködést, a folyamatos tájékoztatást.
- A tanulási nehézséggel vagy nehézségekkel küzdő tanulók részére egyéni képességekhez igazodó tanórai és tanórán kívüli tanulási lehetőséget kell biztosítani.

Tevékenységek:

Felismerés

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felismerése érdekében a következő módszereket alkalmazzuk:

- képességek felmérése iskolába lépéskor (teszt)
- képességek felmérése az iskoláztatás során (teszt)
- megfigyelés
- dokumentumelemzés (pl. füzetek)
- beszélgetés (óvónő, gyerek, szülő)
- családlátogatás
- tanulási szokások felmérése (kérdőív)

Fejlesztés

- Legfontosabbnak a tanórai fejlesztést tartjuk. A fejlesztés minden nevelőnek feladata és kötelessége.
- Amennyiben súlyosabb tanulási zavarral van dolgunk, kérjük a Nevelési Tanácsadó EPSZ diagnosztizáló és javaslattevő tevékenységét.
- A szakértői vélemény alapján egyéni fejlesztési tervet készítünk, melyben rögzítjük a terápia menetét.
- Az időszakos tanulási problémák is kezelendők, az átmeneti speciális nevelési szükségleteket is kielégítjük.
- Fontosnak tartjuk, hogy a tanórán a pillanatnyi szintjüknek, terhelhetőségüknek, képességeiknek megfelelő tevékenységet végezzenek, ehhez a megfelelő terepet minden órán biztosítjuk.
- A tanulásszervezési módszerek, a tananyag elrendezése, változatos feladatok, tevékenységek megválasztása segítse a nehézséggel küzdő tanulókat.
- Fontos a pedagógus tudatossága, a gyermek elfogadása, a megértés, a fejlesztő foglalkozások jó hangulata.
- Teremtjük meg a tanuló pozitív hozzáállását a tanuláshoz.
- Komplex személyiségfejlesztést végzünk, hogy ne alakuljon ki a tanulási nehézségből vagy zavarból alacsony önértékelés,.
- A többi tanulóval együtt eredményesen nem képezhető tanulók áttelepítésére lépéseket teszünk. A Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértő és Rehabilitációs Bizottság vizsgálata és véleménye alapján a tanuló a számára megfelelő intézménybe kerül.
- Az értékelési szempontjaink ezeknél a tanulóknál nem csupán az eredményt veszik figyelembe, hanem a fejlődésről is számot adnak.
- Rendszeres felzárkóztató foglalkozásokat (fejlesztő foglalkozásokat – képességfejlesztés) és korrepetálásokat (tananyagban való felzárkóztatás) szervezünk. Az alsó tagozatban az osztályhoz rendelt órakerettel, a felsőben az igényeknek megfelelően változó órakerettel.
- Az egész napos oktatás, illetve felső tagozatban a napközi ellátás és a tanulószoba biztosítása teremtenek lehetőséget a fejlesztő munka számára.

Értékelés

A fejlesztés hatékonyságának eldöntésére, értékelésre a következő módszerek szolgálnak:

- tesztek újrafelvétele
- dokumentumelemzés
- megfigyelés
- tanulmányi eredmények elemzése
- beszélgetés

Az integrációs programban résztvevő tanulók fejlődését az érintett osztályfőnökök és pedagógusok háromhavonként értékelik, arról a szülőt és a tanulót tájékoztatják.

Tárgyi, személyi feltételek biztosítása

- Továbbképzéseken, előadásokon bővítjük ismereteinket, módszereinket.
- A lehetőségeinknek megfelelően fejlesztő (differenciáló) szakirányú képzettséggel rendelkezőket alkalmazunk, vagy az Egységes Pedagógiai Szakszolgálattal együttműködve keresünk megoldást a problémára.
- A lehetőségeinknek megfelelően iskolapszichológust alkalmazunk, vagy Egységes Pedagógiai Szakszolgálattal együttműködve keresünk megoldást a problémára.
- Rendelkezünk terápiás, és fejlesztő szobával, amely lehetőséget teremt az egyéni foglalkozásokra.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek – a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs programja

Az integrációs program főbb jellemzői

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 171-172. §-a alapján az általános iskola a tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képességkibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

Az integrációs program keretében – a tanuló igényeihez igazodva – oldja meg az iskola

- a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat;
- a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését segítő programot □ a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet.

A programban az a tanuló vehet részt, aki a Köznevelés törvény 4.§ (12) bekezdésének b. pontja alapján halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül. 20/2012. EMMI rendelet 171. § 6. bekezdése alapján felveheti a képességkibontakoztató felkészítésbe a hátrányos helyzetű tanulót is a rendeletben szereplő feltételekkel.

Az integrációs felkészítésben részt vevő tanulók – egyéni fejlesztési terv alapján történő – haladását, fejlődését, illetve az ezeket hátráltató okokat az osztályfőnökök és az érdekelt pedagógusok háromhavonta értékelik. Az értékelésre meg kell hívni a tanuló szülőjét, a tanulót, a gyermek-és ifjúságvédelmi felelőst, indokolt esetben a gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság, illetve a nevelési tanácsadó képviselőjét.

Az integrációs felkészítés pedagógiai rendszere a következő elemeket tartalmazza

Az alkalmazás feltételei:

Integrációs stratégia kialakítása

Helyzetelemzés az integráció szempontjai, elvárható eredményei alapján célrendszer megfogalmazása (Az elvárható eredmények intézményi megfogalmazása – helyi sajátosságok figyelembe vétele) Két éves bevezetési terv elkészítése

Az iskolába való bekerülés előkészítése

Az óvodából az iskolába való átmenet segítése.

Heterogén osztályok kialakítása a jogszabályoknak megfelelően.

Együttműködések – partnerségi kapcsolatok kiépítése

- szülői házzal
- Gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal
- szakmai és szakszolgálatokkal
- középfokú oktatási intézményekkel
- kisebbségi önkormányzattal
- civil szervezetekkel

A tanítást-tanulást segítő eszkörendszer elemei:

Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek a következő területekről

Az önálló tanulást segítő fejlesztés

- a tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző programok
- az önálló tanulási képességet kialakító programok
- a tanulók önálló - életkornak megfelelő - kreatív tevékenységére épülő foglalkozások
- tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek

Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

- tantárgyi képességfejlesztő programok
- kommunikációs képességeket fejlesztő programok
- komplex művészeti programok

Szociális kompetenciák fejlesztése

- közösségfejlesztő, közösségépítő programok

Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

- művészeti iskola, szakkörök, sportfoglalkozások stb.

Az integrációt elősegítő módszertani elemek

- egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés
- kooperatív tanulásszervezés
- projektmódszer
- drámapedagógia

Műhelymunka – a tanári együttműködés formái

- értékelő esetmegbeszélések
- hospitálásra épülő együttműködés

A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei

- a szöveges értékelés – árnyalt értékelés
- egyéni fejlődési napló

Multikulturális tartalmak

- multikulturális tartalmak megjelenítése a különböző tantárgyakban
- multikulturális tartalmak projektekben feldolgozva

A továbbhaladás feltételeinek biztosítása

- pályaorientáció

Várható eredmények

- A hátrányos helyzetű tanulók aránya az oktatási-nevelési intézményben megfelel a jogszabályban előírtaknak.
- Az intézmény tartósan képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyerekek fogadására, és együttnevelésére.
- Multikulturális tartalmak beépülnek a helyi tantervbe.
- Az intézmény párbeszédet alakít ki minden szülővel.
- Az intézményben létezik tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer.

Ezek eredményeként:

- Nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó hátrányos helyzetű tanulók száma.
- Változatlanul nem kerül ki az intézményből a tankötelezettségi kor határa előtt egy tanuló sem.

- Nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma.
- Iskolánkban az országos kompetenciamérések eredményei az országos átlagot meghaladó mértékben javulnak.

Intézményi önértékelés, melyet minden tanév végén elkészítünk, s ennek függvényében jelöljük ki a következő tanév céljait, feladatit.

A program megvalósításának feltételei:

Személyi feltételek

A program fontos része a humán erőforrás, azaz a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal foglalkozó pedagógusok szemlélete és módszertani felkészültsége. A kollégák önműveléssel és továbbképzéseken sajátítják el a program eredményes alkalmazásához szükséges ismereteket és kompetenciákat. IPR menedzsment, IKCS (iskolai környezettel való kapcsolattartásért felelős csoport) óvoda-iskola, iskola- középiskola átmenetet, fejlesztési tervek elkészítését és módszertani adaptációt segítő munkacsoportok segítik céljaink elérést és feladataink megvalósítását.

Tárgyi feltételek

A szükséges tárgyi feltételekkel iskolánk rendelkezik, azok javítását, korszerűsítését integrációs támogatásból biztosítjuk. Ezekből a pályázatokból tudjuk segíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kulturális rendezvényekre való eljuttatását (osztálykirándulások, erdei iskolák, színház, múzeumlátogatás stb.), továbbá ruházatuk, taneszközeik, könyveik, játékaik pótlását is.

Sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók integrált nevelése, oktatása

SNI fogalma: Köznevelési tv. 4.§ (23) „...*sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,...*”

Iskolánk a többi tanulóval együtt integráltan oktat sajátos nevelési igényű tanulókat.

A Sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának általános elvei:

Nemzeti alaptanterv alkalmazása a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásában

A Nemzeti alaptanterv a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma, az abban meghatározott kiemelt fejlesztési feladatok a sajátos nevelési igényű tanulóakra is érvényesek. Pedagógiai programunk, helyi tantervünk elkészítésénél figyelembe vettük:

- a közoktatási törvény, a NAT és az Irányelv rájuk vonatkozó előírásait,
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,
- a helyi önkormányzati intézményfenntartó minőségirányítási programját,
- a szülők elvárásait és
- az általunk nevelt tanulók sajátosságait.

A 2/2005 (III.1.) OM rendelet sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvének alkalmazása

Az Irányelvben foglaltak alkalmazásának célja, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekekénél.

A sajátos nevelési igényű tanulók habilitációs, rehabilitációs célú ellátása

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló - egyéni adottságokból és igényekből adódó - különbségeket iskolánk a helyi pedagógiai program kialakításakor figyelembe veszi.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszetheőségét.
- A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A sajátos nevelési igényű tanulók részére kötelező egészségügyi és pedagógiai célú **habilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat** szervezünk, melynek **heti időkerete** az évfolyamra meghatározott heti tanítási óra

- 15%-a értelmi fogyatékos tanuló,
- 15%-a –az autista kivételével- többi fel nem sorolt fogyatékos tanuló, 40%-a a mozgásfogyatékos, a vak, a nagyothalló, a beszéd fogyatékos tanuló, 50%-a siket és autista tanuló esetén.

A foglalkozásokat **központilag kiadott egyéni fejlődési lapon dokumentáljuk**. A foglalkozásokat tanulóknak **a fogyatékoság típusának megfelelő végzettséggel rendelkező gyógypedagógus, illetve fejlesztő pedagógus tarthatja**.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai:

- A hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak funkciók kialakítása.
- A meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében.
- A különféle funkciók egyensúlyának kialakítása.
- A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők:

- A fogyatékoság típusa, súlyossága.
- A fogyatékoság kialakulásának ideje.
- A sajátos nevelési igényű tanuló életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei, képességei, kialakult készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei.
- A társadalmi integráció kívánalmi: lehetséges egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, életvitel.

A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára:

A nevelés, oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a közoktatási törvény foglalja össze. A közoktatási törvény a sajátos nevelési igényű tanulókhöz igazodva az általánosan kötelező feltételeket több területen módosítja, illetve kiegészíti olyan többlétszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára, mint például:

- speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek,
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök.

Ép értelmű sajátos nevelési igényű tanulóinkra az iskola helyi tantervét alkalmazzuk az SNI irányelvek figyelembevételével, enyhe értelmi fogyatékos (tanulásban akadályozott tanulóink számára) speciális helyi tantervet készítettünk.

Az intézményünkben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás elősegíti a sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- A pedagógusok, a szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a

„sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.

- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai - esetenként egészségügyi - eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítástanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki
  - a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző - módosulásait;
  - szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
  - a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján - szükség esetén - megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
  - egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
  - alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
  - együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő - a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező - gyógypedagógiai tanár/terapeuta az együttműködés során

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon - egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben -, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

•
Intézményünk a sajátos nevelési igényű tanulók ellátását a Marcali Egységes Pedagógiai Szakszolgálattal együttműködve biztosítja.

A sajátos nevelési igényű tanuló nevelésével, oktatásával kapcsolatos megsegítési lehetőségek formái

A tankötelezettség teljesítésének módjai:

A tankötelezettség megkezdésének feltétele, hogy a gyermek elérje az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget. Ezt a sajátos nevelési igényű tanulók esetében szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleménye határozza meg, illetve már iskoláskorú gyermek esetében a szakértői véleményben szerepel az is, hogy a tanuló a tankötelezettségének milyen módon tehet eleget.

A szülőnek joga, hogy megválassza: gyermeke a tankötelezettségének iskolába járással vagy magántanulóként tesz-e eleget. Mégis, a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a szülő választását – kényszerű módon – korlátozza a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleménye: ebben ugyanis meghatározzák, hogy a tanuló tankötelezettségét csak iskolába járással; a szülő döntése alapján iskolába járással vagy magántanulóként; vagy csak magántanulóként teljesítheti-e.

• Egy tanévnél hosszabb idő

Sajátos nevelési igényű tanuló esetében a helyi tanterv, a szakmai (pedagógiai) program az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséhez egy tanítási évnél hosszabb időt is megjelölhet. Ebben az esetben a félévi osztályzatot a megnövelt tanítási idő felénél, az év végi osztályzatot a tanítási idő végénél állapítjuk meg.

• Egyéni továbbhaladás

Az első évfolyamra felvett tanuló részére – ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi – az iskola igazgatója a szakértői vélemény alapján az egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó továbbhaladást (egyéni továbbhaladást) engedélyezhet. Ha a tanulónak egyéni továbbhaladást engedélyeztek, a pedagógus – a szakértői vélemény alapján – egyéni fejlesztési ütemtervet készít. Az ütemtervben kell meghatározni, hogy a tanulónak az egyes évfolyamok végére milyen követelményeket kell teljesítenie, valamint megjelölni, hogy melyik évfolyam végére kell utolérnie a többi tanulót. Az egyéni továbbhaladás – valamennyi vagy egyes tantárgyakból különböző évfolyamokig, de – legkésőbb a negyedik évfolyam végéig tarthat. Ha a tanuló az egyéni ütemtervben meghatározott évfolyam utolsó tanítási napjáig nem éri utol a többi tanulót, tanulmányait ennek az évfolyamnak a megismétlésével folytathatja.

• Egyéni foglalkoztatás

Ha az 1–4. évfolyamra járó tanuló eredményes felkészülése ezt szükségessé teszi; illetve tanulmányi kötelezettségeit nem teljesítette, és ezért évfolyamot ismétél, lehetővé tesszük számára, hogy hetente legalább két alkalommal egyéni foglalkozáson vehessen részt.

- Ha a sajátos nevelési igényű tanulót az igazgató mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól, az iskola egyéni foglalkozást szervez részére. Az egyéni foglalkozás keretében, egyéni fejlesztési terv alapján segíti a tanuló felzárkóztatását a többiekhez.
- Az általános iskola 1–4. évfolyamán a tanulók eredményes felkészítése céljából. Eredményes felkészülés alatt azoknak az ismereteknek, képességeknek, készségeknek a negyedik évfolyam végére történő elsajátítása értendő, amelyek az ötödik évfolyamba lépéshez szükségesek. Az iskola a szülőt tájékoztatja azokról a lehetőségekről, amelyekkel az iskola segítséget tud nyújtani gyermeke eredményes felkészüléséhez. A közoktatási törvény szerint az 1–4. évfolyamra járó tanulók eredményes felkészítése céljából egyéni foglalkozás tartható, illetve lehetővé kell tenni, hogy a tanuló az eredményes felkészüléshez legalább heti 2 alkalommal egyéni foglalkozáson vehessen részt.

Az egyéni foglalkozások alapelvei:

- Az egyéni foglalkozások nem korrepetáló jellegűek.
- Az egyéni foglalkozások elsődleges célkitűzése az éretlen vagy gyenge képességterületek fejlesztése, a hiányzó képességek kialakítása. Az egyes foglalkozások anyaga nem témaspecifikus. Egyszerre több, a gyermek érettségi szintjének megfelelő témával dolgozhat, amelyek a tananyaggal ritkán kerülnek egyidejűleg fedésbe.
- A személyiség egészére ható fejlesztés.
- A gyógypedagógiai foglalkozások nemcsak az egyes részterületek fejlesztését, hanem a gyermek teljes személyiségét célozzák meg. Elősegítik a reális önértékelés, a pozitív énkép kialakulását.
- A gyógypedagógus és a gyermek közötti kapcsolat alapköve a bizalom.
- Hangsúlyt kell fektetni a gyógypedagógus és a tanulók közti érzelmi kapcsolatra, valamint az egymás iránti bizalomra is, amely a fejlesztés hatékonysága szempontjából meghatározó. A gyermek érzelmi fejlődésének nyomon követése is a gyógypedagógus feladata, aki a kompetenciakörén kívül álló problémák megoldásában pszichológus segítségét kérheti.
- Az egyéni fejlesztési tervek folyamatos ellenőrzése, továbbfejlesztése.
- Az egyéni fejlesztési terv egyfajta útmutató, segítség a gyógypedagógus számára, amelyet azonban időszakonként, a gyermek fejlődésével párhuzamosan, folyamatosan átdolgoz.
- Együttműködés a szülőkkel. Elengedhetetlen a folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel, igény szerint akár napi kapcsolatba is kerülhetünk. Tájékoztatást adunk a gyermek fejlődési üteméről, érzelmi állapotáról.
- Igyekszünk hozzájárulni, hogy az iskola ne egy konfliktusforrás legyen a szülőgyermek kapcsolatban, sokkal inkább kettejük közös munkájának sikerben gazdag helyszíne.

- Az egyéni fejlesztési terv megvalósulásának és folyamatának dokumentuma az egyéni fejlesztési napló, amely naprakészen tartalmazza az elvégzett munkát és a tevékenységek összeállításának szakmai szempontjait.

- **Mentesítés a minősítés, értékelés alól:**

Az igazgatónak két esetben van módja arra, hogy a sajátos nevelési igényű tanulót – a szakértői bizottság javaslatára, a szakértői vélemény alapján – mentesítse tantárgyak minősítése és értékelése alól.

Az egyik esetben a sajátos nevelési igényű tanuló mentességet kaphat a készségtárgyak tanulása alól (ekkor tudásáról nem is kell számot adnia), illetve egyes tantárgyak, tantárgyrészek értékelése, minősítése alól (ebben az esetben a tanuló részére egyéni foglalkozást szervezünk, amelynek célja, hogy egyéni fejlesztési terv alapján segítse a tanuló felzárkóztatását a többiekhez). Egyes tantárgyak, tantárgyrészek értékelése, minősítése alól való mentesítés céljából szakértői vizsgálat kezdeményezhető az 1–6. évfolyamon január 31-ig bármikor; magasabb évfolyamokon annak a tanévnek március 31. napjáig, amikor az adott tantárgy tanulását a tanuló megkezdte. Ha a vizsgálatot ezen időpontoknál később indítják, csatolni kell az iskola igazgatójának a vizsgálat szükségességével egyetértő nyilatkozatát, melyhez be kell szerezni a tanuló osztályfőnökének és az adott tantárgyat tanító pedagógusnak a véleményét.

A másik esetben az első évfolyamra felvett tanulót – ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi – szintén a szakértői vélemény alapján – mentesítheti az értékelés és minősítés alól. Ha a tanulót mentesítették az értékelés és minősítés alól, az első évfolyamot a többi tanulóval azonos osztályban előkészítő évfolyamként végzi és fejezi be (illetve az előkészítő év a szakértői bizottság véleménye alapján, az első félévet követő hónap utolsó tanítási napjáig – átváltoztatható egyéni továbbhaladásra. Előkészítő évfolyamra a tanuló csak egy tanéven keresztül járhat, és csak abban az esetben, ha tanulmányait legkésőbb a hetedik életévében megkezdte.

- **Felmentés**

A tanuló joga, hogy kérje a tanórai foglalkozásokon való részvétel alóli felmentését (kiskorú tanuló esetében ehhez a szülő írásbeli nyilatkozata szükséges; amelynek engedélyezéséről az iskola igazgatója dönt. Erre akkor van lehetőség, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye, továbbá sajátos helyzete ezt indokoltá teszi; ekkor az igazgató értesíti gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, aki a törvényben előírt eljárások után a tanulót kérelmére felmentheti az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól.

- **Évfolyamismétlés**

Ha a tanuló az első évfolyam követelményeinek nem tesz eleget, minősítése „felzárkóztatásra szorul”, az iskolának a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, és javaslatot kell tenni az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre.

A tanuló számára engedélyezhető az 1–4. évfolyam megismétlése akkor is, ha magasabb évfolyamba továbbléphetne. Az engedély megadásáról az iskola igazgatója dönt a tanuló, illetve (kiskorú tanuló esetében) a tanuló szülőjének kérésére.

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának-nevelésének sérülés-specifikus elvei a 3. sz. mellékletben olvashatóak. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A beilleszkedés megkönnyítésére tett lépéseink:

- felvesszük az óvodákkal a kapcsolatot
- művészeti iskolásaink bemutatkoznak az óvodákban
- leendő elsőseinket meghívjuk egy játékos napra
- óralátogatást teszünk lehetővé, hogy megismerhessék leendő tanító néniüket

A teljesítménykényszerből fakadó szorongás, félelem elkerülésére:

- A tanuló az 1. évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.
- A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne. Az engedély megadásáról, a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt. A szülő kérésére az első-negyedik évfolyamon engedélyezni kell az évfolyam megismétlését.
- 1. évfolyamon és 2. évfolyam fél évekor szöveges értékelés történik.
- SNI tanulók esetében az érdemjeggyel való értékelés a 2-8. évfolyamon kiegészülhet szöveges értékeléssel is.
- Az integrációs pedagógiai rendszer részeként negyedévente szöveges értékelést alkalmazunk.
- Egész napos iskola és napközis munkaformában tanítunk, munkamódszereink a gyerekek igényeihez igazítjuk.

Amennyiben a pedagógus egy diáknál beilleszkedési, magatartási, zavart tapasztal, első feladata az okok feltárása.

Az adatgyűjtés módszerei:

- megfigyelés
- dokumentumelemzés
- szociometria
- beszélgetés
- családlátogatás

- önvizsgálat

Az okok feltárása után annak az eldöntése következik, kinek a feladata a segítségnyújtás, kinek a külső segítséget igénybe venni. A tanár feladata, hogy a tanórát úgy szervezze, irányítsa, hogy az segítse a beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulókat. Ehhez elengedhetetlen a:

- megértő, elfogadó magatartás
- motiváció
- pozitív viszonyulás kialakítása
- önismereti-, személyiségfejlesztő játékok alkalmazása
- beszélgetés, megvitatás, szituációs játékok alkalmazása
- a konfliktuskezelés és tűrés technikáinak megtanítása
- toleranciára, a másság elfogadására való nevelés

Az osztályfőnöki munkatervben rögzítjük az osztály különböző paramétereit és benne a tanulók egyéni sajátosságait. Az osztály alapos megismerését követően itt rögzítjük a különböző nevelési célokat és feladatokat is.

Amennyiben indokolt, az osztályfőnök – a szülő belegyezésével – vizsgálatot kezdeményez a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség diagnosztizálására.

Ha a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd (BTM), fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás nevelési tanácsadás és iskolai keretek közt valósul meg (Köznevelési tv. 27.§ (5)).

BTM-es tanulót a szakértői és rehabilitációs bizottság, vagy a nevelési tanácsadó véleménye alapján az igazgató mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól (Köznevelési tv. 56§ (1.)) Ha a tanulót mentesítik az értékelés és minősítés alól, az iskola meg Köznevelési tv. 27.§ (5)) pontjában meghatározott időkeret terhére egyéni foglalkozást szervez részére. (Köznevelési tv. 27.§ (5)) Az egyéni foglalkozás keretében –egyéni fejlesztési terv alapján– segíti a tanuló felzárkóztatását a többiekhez.

Az ellátás megszervezése az iskola igazgatójának a feladata, a tanuló egyéni fejlesztési tervét az ellátó intézmény, illetve annak pedagógusa készíti el.

A tanuló egyéni továbbhaladását szolgáló foglalkozás célja a beilleszkedés segítése az iskola közösségi életébe.

Halmazottan hátrányos helyzetű tanulóknak szükség szerint 1-3 fő részére mikrocsoportos formában szervezünk fejlesztő, felzárkóztató, hátránykompenzáló foglalkozásokat a tanulási nehézségek megelőzésére, enyhítésére.

Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenységek

Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni, és fel kell tárnai a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,

- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek,
- a problémák minél hatékonyabb kezelése, súlyosabbá válásuk megelőzése.

Iskolánk valamennyi pedagógusa közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

A tevékenység koordinálása az osztályfőnök és az osztályfőnöki munkaközösség feladata.

Az osztályfőnök és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető feladata:

- a hátrányos- és veszélyeztetett tanulók felmérése, nyilvántartásba vétele az osztályfőnökök segítségével;
- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak;
- tanácsadás tanulóknak, szülőknek, pedagógusoknak;
- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot;
- segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét;
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi;
- tanulók részére szabadidős tevékenységének és tanulmányi előmenetelének figyelemmel kísérése;
- indokolt, szükséges esetben részt vesz a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók fejlődésének háromhavonkénti értékelésén.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- egységes pedagógiai szakszolgálattal
- tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottsággal
- gyermekjóléti szolgálattal
- családsegítő szolgálattal
  - polgármesteri hivatallal
  - védőnői szolgálattal, gyermekorvossal
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

- felzárkóztató foglalkozások,
- tehetséggondozó foglalkozások,

- indulási hátrányok csökkentése,
- differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- a pályaválasztás segítése,
- személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés,
- napközis és a tanulószobai foglalkozások iskolai és tanulószobai foglalkozások, iskolai étkezési lehetőségek,
  - egészségügyi szűrővizsgálatok,
  - a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős

tevékenységek, szünidei programok),

- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás), szülőkkel való együttműködés,
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

1.9 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

A tanulók közösségei, a diákönkormányzat

A Köznevelési tv. 48.§ (1.) alapján az iskola tanulói, közös tevékenységük megszervezésére – a házirendben meghatározottak szerint – diákköröket hozhatnak létre.

A tanulóközösségek döntési jogkört gyakorolnak – a nevelőtestület véleménye meghallgatásával – saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

A Köznevelési tv. 48.§ (3.) alapján a tanulók, a tanulóközösségek és a diákkörök a tanulók érdekeinek képviseletére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákönkormányzat munkáját a e feladatra kijelölt pedagógus szakképzettségű személy segíti.

A diákönkormányzat – a nevelőtestület véleményének kikérésével – dönt saját működéséről, a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról, hatáskörei gyakorlásáról, egy tanítás nélküli munkanap programjáról, az iskolai, diákönkormányzati tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről, valamint a tájékoztatási rendszer (iskolaújság, iskolarádió stb.) szerkesztősége tanulói vezetőjének (felelős szerkesztőjének), munkatársainak megbízásáról.

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá.

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem korlátozza az iskola működését.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt, az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor, a házirend elfogadása előtt.

Az adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál a diákönkormányzatot véleményezési jog illeti meg.

Az iskolai diákönkormányzat véleményét a fentiekén túl – a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,

- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához, az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben ki kell kérni. Fegyelmi eljárás során a diákönkormányzat véleményét be kell szerezni.

Azoknak az ügyeknek tárgyalásán, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselője részt vesz. Az előterjesztést és a meghívót – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – a tárgyalás napját megelőzően legalább tizenöt nappal korábban meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

A diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint. A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

1.10 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az iskola, mint oktató-nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít és figyelembe veszi a szülői érdekeket. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált aktív együttműködése.

Az együttműködés alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség. Feltétele: a kölcsönös bizalom, őszinteség és tájékoztatás.

Az együttműködés feltételei:

Szülői részről:

- Aktív részvétel az iskolai rendezvényeken.

- Együttműködő magatartás.
- Őszinte véleménynyilvánítás.
- Nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását.
- A családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését.
- Érdeklődő-segítő hozzáállást.
- Ötletnyújtást az előadások témáihoz.
- Szponzori segítségnyújtás.

Iskolánk (pedagógusaink) a következő formákat nyújtja:

- Rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról.
- Előre tervezett szülői értekezletek, fogadóórák.
- Nyílt napok, nyílt órák szervezése.
- Pályaválasztási tanácsadás.
- Közös kirándulások.

Iskolahasználók részvétele az iskola közéletében:

Szülői értekezletek

Évente négy alkalommal hívjuk a szülőket az éves munkarendben ütemezett időpontokban. Igény szerint ezen túl a szülők, az osztályfőnökök, vagy más pedagógusok is kezdeményezhetik szülői értekezlet összehívását.

Fogadóórák

Félévenként 1-1 alkalommal, az éves munkaterv szerinti ütemezés szerint tartjuk a fogadóórákat. Ezen kívül szükség esetén lehetősége van a szülőnek a pedagógusokkal való találkozásra a felmerülő problémák megbeszélésére.

Szülői munkaközösség

A szülők érdekképviselőjét látja el.

Választmány tagjait – osztályonként 1-1 főt – az osztályok szülői közössége választja meg.

Intézményi tanács

A szülők, az önkormányzat, a nevelőtestület és a tanulói ifjúság közös egyeztető fóruma. Munkáját a saját működési szabályzata és munkaterve szerint végzi. Az Iskolaszék elnökét a nevelőtestület – véleményezéssel érintett napirendjeinek tárgyalásához az igazgató – meghívja.

1.11 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

A vizsgaszabályzat hatálya, célja:

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- pótló vizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít, □ akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.
- Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.
- Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A tanulmányok alatti vizsgák

A vizsgaanyagot a helyi tanterv alapján állítjuk össze.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

- **Osztályozó** vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
  - felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
  - engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
  - az 51. § (6) bekezdés b) pontjában meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
  - a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

- **Különbözeti** vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.
- **Pótló** vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távolmarad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

A vizsgák időpontja

A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

A vizsgabizottság

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető. Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában kell meghatározni. A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik –

vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében

- meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.

Az igazgató e feladata ellátása során:

- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

Az írásbeli vizsga

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig – alapfokú művészeti iskolában, művészeti szakközépiskolában húsz óráig – tarthat. Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően, – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.

Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.

A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható. Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tételapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat

ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítani. Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc.

Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az eseményleírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az

iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti. Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkosokat tartalmazó feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól. A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja, és a vizsgairatokhoz mellékeli. Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat. Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját. Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegeli, és a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt, az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

A szóbeli vizsga

- Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdí a vizsgát, amelybe beosztották.
- A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.
- Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.
- A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.

- A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.
- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.
- A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján
  - a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
  - a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le,
  - a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

Ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen vagy a szóbeli vizsgát írásban tegye le, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja. Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni. A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

A független vizsgabizottság előtt lehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, az 51. § (7) bekezdésében meghatározott esetben az engedély

megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

Ha a tanuló független vizsgabizottság előtt vagy vendégtanulóként ad számot tudásáról, a vizsgáztató intézmény a tanuló osztályzatáról a törzslapon történő bejegyzés céljából három napon belül írásban értesíti azt az iskolát, amelyikkel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló magasabb évfolyamra lépéséről – figyelembe véve a független vizsgabizottság által adott vagy a vendégtanulóként szerzett osztályzatot – az az iskola dönt, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

1.12 Az értékelés rendje

Értékelés az általános iskolában

Az 1. évfolyamon, és a 2. évfolyam félévekor szövegesen értékeljük tanulóink munkáját. A 2 - 8. évfolyamon az értékelés a tanügyi dokumentumokban érdemjeggyel kerül rögzítésre, amit a pedagógusok a szülőkkel kialakított hagyományok alapján szövegesen is kiegészíthetnek.

(fogadó óra, írásbeli, szóbeli értékelés) Az integrációs pedagógiai programban meghatározottak szerint a szöveges értékelést negyedévente alkalmazni szükséges, de a szöveges értékelés alapja az 1. és 2. évfolyam kivételével az érdemjeggyel való értékelés.

A tanuló teljesítményét (1 osztály félévének és év végének, a 2. osztály félévének kivételével) félévkor és a tanítási év végén osztályzattal kell minősíteni.

Az SNI tanulók esetében az érdemjeggyel történő értékelés mellett a szöveges értékelést is lehet alkalmazni, ha az osztályban tanító pedagógusok azt szükségesnek tartják az SNI tanulók fejlesztő értékelése érdekében. SNI tanulók esetében a fogyatékoság típusának megfelelő követelményeket kell kritériumnak tekinteni és az érdemjegyeknek szoros koherenciát kell mutatnia az SNI tantervi irányelveiben megfogalmazott tartalmakkal.

Az év végi osztályzatot az egész évben kapott érdemjegyek, illetve a tanuló tudása, teljesítménye alapján kell meghatározni.

A tanuló magasabb évfolyamba lépéséről a nevelőtestület dönt a tanuló év végi osztályzatai alapján.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, vagy az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkészik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Ha a tanuló mulasztása az Nkt. 5. § (1) bekezdés b)–c) pontjában meghatározott pedagógiai szakaszban eléri a kétszázötven tanítási órát, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. A tanuló akkor osztályozható adott tantárgyból, ha:

- az adott tantárgyat heti egy órában tanulja, és félévente minimum kettő érdemjeggyel rendelkezik.
- az adott tantárgyat heti két órában tanulja, és félévente minimum három érdemjeggyel rendelkezik.
- az adott tantárgyat heti három órában tanulja, és félévente minimum négy érdemjeggyel rendelkezik.
- az adott tantárgyat heti háromnál több órában tanulja, és félévente minimum hat érdemjeggyel rendelkezik.

Az osztályzat, érdemjegy akkor:

- Kitűnő(jeles/dicséret): ha a szaktanár úgy ítéli meg.
- Jeles (5): ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes.
- Jó (4): ha tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit, kisebb bizonytalansággal tudja alkalmazni tudását.
- Közepes (3): ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti, csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását, ismereteit.
- Elégséges (2): ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el. Kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre.
- Elégtelen (1): ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

Az ötfokozatú skála alapján az érdemjegyek tartalmi elemeit a tantárgyak Helyi Tantervei részletesen rögzítik.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja. A kerekítés szabályait figyelembe véve az érdemjegyek átlagánál 51 századtól a jobb érdemjegy adható.

Szöveges értékelés elvei:

A szöveges értékeléshez a kapott szoftvert alkalmazzuk, a munkaközösségek által módosított mondatbankkal. Az SNI és integrált oktatásban résztvevő tanulók esetében a szöveges értékeléshez szintén a szöveges értékelő szoftvert alkalmazzuk, amelyet a helyi tanterv alapján kell adaptálni.

1. A szöveges értékelés koncepciójának elvi kiindulópontjai a következők:
  - Az értékelés a gyerekekért s elsősorban a gyerekeknek szóljon.
  - Alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet.
  - Nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart.
  - A gyerek lehessen aktív részese a saját fejlődésének.
  - A szülő és a pedagógus gondolkodhasson közösen a gyermek fejlődéséről.

2. Az új szemléletű szöveges értékelés nézetrendszerének alapelvei az alábbiakban összegezhetők:
  - Minőségközpontúság helyett fejlesztőközpontúság jellemezze.
  - Oktatási /nevelési/ képzési eredmények értékelése azonos súllyal valósulhasson meg.
  - Vegye figyelembe az életkori sajátosságokat.
  - Legyen összhang a NAT, pedagógiai program, helyi tantervi rendszer és a kimunkált értékelési koncepció között.
  - Diagnosztikus, formatív és szummatív funkciókat egyaránt képes legyen teljesíteni.
  - Jellemezze a rendszeres és folyamatos visszajelzés.
  - Személyre szóló és ösztönző jellegű legyen.
  - A tanítási-tanulási folyamat állandó kísérőjeként tudjon megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet betölteni.
  - Konkrét, egyénre szabott javaslatokkal jelölje meg a továbblépés útját és módját.
  - Tartalmában komplexitás jellemezze.
  - Nyelvi megformáltságában legyen közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára.

3. A szöveges értékeléssel elérendő alapvető célkitűzések az alábbiakban foglalhatók össze:
  - A gyermek folyamatos fejlődésére figyelő, adottságaihoz igazodó, egyéni különbségeket is kifejezni tudó értékelés megvalósulása.
  - A gyermek fejlődési ütemét követő, differenciált tanulási technikák alkalmazása közben is érvényesülő folyamatos visszacsatolás.

4. Az elsős tanulók évisméltése

Ha az első évfolyamos tanuló a tanév során nem teljesíti az iskola helyi tantervében szereplő követelményeket, akkor „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap. Ez még nem jelent egyértelműen évismétlést. A nevelőtestület határoz arról, hogy a tanuló számára az évismétlés szükséges-e, vagy folytathatja a tanulmányait a 2. évfolyamon - felzárkóztatás mellett. Mindkét esetben „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap a tanuló - de az egyik esetben a nevelőtestület határozata szerint nem teljesítette az első évfolyam követelményeit, az évfolyamot ismételni köteles; míg a másik esetben a nevelőtestület határozata szerint a tanuló 2. évfolyamba léphet. Ha a tanuló kettő vagy több tantárgyból „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, akkor az első évfolyamot ismételni köteles. Abban az esetben, ha egy tantárgyból „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, akkor a tanító javaslata alapján a nevelőtestület határoz a továbbhaladásról. Az első évfolyamon javítóvizsgát nem lehet tenni. A nevelőtestület határozata alapján megismétli az első osztályt. Ekkor bizonyítványt kap, a megfelelő záradékokkal. („Az első évfolyam követelményeit nem teljesítette, az évfolyamot meg kell ismételnie. N, T, B) Ebben az esetben a szülő nem nyújthat be kérelmet.

5. A “felzárkóztatásra szoruló” tanuló értékelésének módja, elemei

A felzárkóztatásra szoruló tanulók – 1. évfolyam és 2. évfolyam félévkor - intézményünkben az alábbi eljárás szerint kapják értékelésüket:

- A pedagógus minősítése alapján a tanuló „felzárkóztatásra szorul” értékelést kap.
- A szóveges értékelésben pontos meghatározásra kerül a követelmények teljesítésének akadálya. Pl.: részképesség zavar, magatartási és/vagy tanulási probléma stb.
- A megsegítés lehetséges módjai: – a feltárt probléma függvényében – iskolán belül: fejlesztő pedagógus igénybevétele; egyéni differenciált fejlesztés tanórán; vagy a pedagógiai szakszolgálat igénybevétele.

6. A szóveges értékelés eljárásrendje:

Első évfolyamon félévkor és évvégén, illetve a 2. évfolyamon félévkor előre meghatározott skála, illetve mondatbank szerinti értékelést alkalmazunk. Ez az oktatást irányító kormányzat által kidolgozott, és jóváhagyott értékelési rendszer, amelyet a helyi tantervünk szerint adaptáltunk, és kiegészítünk.

Az értékelési skála öt fokozatú, amit a naplóban év közben a következők szerint jelölünk:

J – jól megfelelt (5) – (90% - 100%)

j – jól megfelelt (4) – (80% - 89%)

m – megfelelt (3) – (56% - 79%)

gy- gyenge (2) – (33% - 55%)

f – felzárkóztatásra szorul (1) – (0% - 32%)

A tanév végén a bizonyítványba három értékelési formát alkalmazunk:

J – jól megfelelt – (5-4)

m – megfelelt – (3)

gy – fz – gyenge, felzárkóztatásra szorul – (2-1)

A tanügyi nyilvántartások közül az e-napló a fentiekben leírt szöveges értékelést, illetve a tantárgyi tudás elsajátítására utaló értékelést tartalmazza. A törzslap és a bizonyítvány ehhez igazodik.

7. Egy év alatt két évfolyam elvégzése

„Az a tanuló, aki egy év alatt két évfolyamot kíván elvégezni, számára minden, az érintett évfolyamon tanult tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie. Az ilyen tanulók az iskola helyi tantervében szereplő követelmények szerint, a számtal munkaközösség által összeállított vizsgakövetelmények alapján minimum szintű vizsgát kötelesek tenni. A szülőnek a tanév folyamán, a vizsgát megelőzően 6 hónappal jeleznie kell igényét az intézmény vezetőjének, hogy gyermeke különözeti vizsgát szeretne tenni. A felkészítést az intézmény nem biztosítja. A különözeti vizsga tematikáját és követelményeit a tantárgyat tanító pedagógusnak kell eljuttatni a tanulóhoz, a vizsgát megelőző 6 hónappal. A vizsgatárgyak részei alsó tagozaton:

- matematika: írásbeli - irodalom: írásbeli + szóbeli – magyar nyelv: írásbeli - környezetismeret: írásbeli - vizuális kultúra: gyakorlati feladat - életvitel és tervezés: gyakorlati feladat - ének-zene: szóbeli + írásbeli - testnevelés: gyakorlati feladat - etika/hit-és erkölcsan: szóbeli - idegen nyelv: írásbeli + szóbeli - digitális kultúra: írásbeli. A vizsga időtartama legfeljebb 45 perc. Egy napon legfeljebb 2 tantárgyból tehet vizsgát. A két vizsga között 15 perc szünetet kell biztosítani. A különözeti vizsgát a tanév utolsó hetében kell megtartani.

A vizsgatantárgyak részei felső tagozaton : - matematika: írásbeli - irodalom: írásbeli + szóbeli - magyar nyelv: írásbeli - idegen nyelv: írásbeli + szóbeli - történelem: írásbeli + szóbeli - állampolgári ismeretek: szóbeli - hon-és népismeret: szóbeli – dráma és színház: szóbeli - természetismeret: írásbeli + szóbeli - fizika: írásbeli + szóbeli - kémia: írásbeli + szóbeli - biológia: írásbeli + szóbeli - földrajz: írásbeli + szóbeli - ének-zene: szóbeli + írásbeli - etika: szóbeli - hit-és erkölcsan: írásbeli + szóbeli - informatika/digitális kultúra: gyakorlati feladat - technika: gyakorlati feladat - vizuális kultúra: gyakorlati feladat - testnevelés: gyakorlati feladat A vizsga időtartama legfeljebb 45 perc. Egy napon legfeljebb 3 tantárgyból tehet vizsgát a tanuló. A vizsgák között 15 perc szünetet kell biztosítani. A különözeti vizsgát a tanév utolsó hetében kell megtartani. A különözeti vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet.”

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének általános követelményei és formái.

A számonkérés év közben folyamatos legyen. A tanuló munkáját a tanítás közben rendszeresen és időarányosan értékelni kell a következők szerint:

- Ha az adott tantárgyat heti egy órában tanulja a tanuló, akkor munkáját félévente minimum három érdemjeggyel kell értékelni.
- Ha az adott tantárgyat heti két órában tanulja a tanuló, akkor munkáját félévente minimum négy érdemjeggyel kell értékelni.

- Ha az adott tantárgyat heti három órában tanulja a tanuló, akkor munkáját félévente minimum hat érdemjeggyel kell értékelni.
- Ha az adott tantárgyat heti háromnál több órában tanulja a tanuló, akkor munkáját félévente minimum nyolc érdemjeggyel kell értékelni.

Az írásbeli számonkérések érdemjegyeinek beírására a KRÉTA felületre legkésőbb a dolgozatírás után, a pedagógusokra vonatkozó munkarend szerinti 15. munkanapon kerül sor. A szóbeli feleletek érdemjegye a felelés napján kerüljön beírásra. Pirospontokból, kisötösökből stb. gyűjtött érdemjegyek a félévi, illetve az évvégi értékelés időpontját megelőzően legyenek rögzítve. (módosítva a 2024. 08. 29-kei nevelőtestületi értekezleten)

A számonkérés formái:

- szóbeli felelet
- írásbeli felelet
- órai munka
- témazáró dolgozat
- versenyen való részvétel
- tanulói produktum
- vizsgabemutató

A tanulóknak minden esetben tisztában kell lenniük a követelményrendszerrel, az értékelés szempontjaival.

Minden témát számonkéréssel és értékeléssel zárunk le.

Törekedjünk az elért teljesítményt pontozással értékelni, az érdemjegyekre történő átváltást a következő arányok alapján végezni.

Felső tagozat:

Teljesítmény	Érdemjegy
100 – 90%	jeles 5
89 – 75%	jó 4
74 – 51%	közepes 3
50 – 33%	elégséges 2
32 – 0 %	elégtelen 1

Alsó tagozat:

Teljesítmény	Érdemjegy
100 – 90%	jeles 5
89 – 80%	jó 4
79 – 56%	közepes 3
55 – 33%	elégséges 2
32 – 0 %	elégtelen 1

Az értékelés alkalmával a feltárt hiányosságok azonnali javítása is történjen meg.

A tanulónak lehetőséget kell kapnia a javításra.

A témazáró dolgozatok érdemjegyei hangsúlyosabbak (150%), melyre akkor kell figyelemmel lenni, amikor a jegyek átlaga alapján a tanuló tudását nem lehet egyértelműen értékelni. A félévi és év végi osztályzatokat az érdemjegyek alapján kell megállapítani. A véglegesítés előtt a tanulót tájékoztatni kell, esélyt adva ezzel indokolt esetben a javításra.

Az SNI tanulók ellenőrzése és értékelésekor minden esetben figyelembe kell venni és biztosítani kell a szakértői véleményekben megfogalmazott javaslatokat. Így például:

- hosszabb felkészülés biztosítása,
- segédeszközök használatának engedélyezése,
- szóbeli, vagy írásbeli számolás előnyben részesítése,
- segítő, kiegészítő kérdések adása,
- feladatok felolvasása, stb.

Az otthoni felkészüléshez előírt feladatok elvei és korlátai

Házi feladat

Szóbeli házi feladat

- Tananyaghoz kapcsolódó elnevezések – szakkifejezések, fogalmak – összefüggések, szabályok – törvények, ismeretek, melyet az óravázlat ill. a tankönyv tanár által kijelölt részei tartalmaznak.
- Kötelező olvasmány, melyet a magyar nyelv és irodalom tanterv évfolyamonként megjelöl.
- Tananyaghoz kapcsolódó, az ismeretek elmélyítését szolgáló szemelvények, ajánlott irodalom.
- Memoriterek – melyet a szaktárgyi tanterv megjelöl.

Írásbeli házi feladat

- Tankönyv, munkafüzet, feladatgyűjtemény, iskolai füzet, tanító – tanár által kijelölt feladatainak megoldása.
- Tananyag szerves részét képező fogalmazások, írásbeli elemzések, gyűjtőmunkák elkészítése.

Általános rendelkezések a kötelező házi feladatra vonatkozóan

- A szóbeli és írásbeli házi feladat mindenkor szervesen kapcsolódjon a tanóra anyagához, témájához.
- Célja minden esetben a tanórán szerzett ismeretek megszilárdítása, elmélyítése és a tantárgyi készségek begyakorlása legyen.
- Az írásbeli házi feladat mennyisége átlagosan fél óránál több felkészülést ne követeljen a tanulótól.
- A házi feladatot elmulasztók a tanító és a szaktanár által kidolgozott rendszerű elmarasztalásban részesülnek. (fekete pont, ellenőrzőbe – naplóba történő beírás, a házi feladat pótlása stb.)
- A házi feladat ellenőrzése, megbeszélése következetes legyen a legközelebbi órán.
- Írásbeli házi feladat értékelése - tartalmi és formai szempontból - egyaránt fontos, ezt a nevelő szóban és írásban is közölheti a tanulóval.

Szorgalmi (házi) feladat

- Minden esetben a tanuló önkéntes vállalása alapján történik

A szorgalmi munkát minden esetben a kötelező házi feladatokhoz hasonlóan

- ellenőrizzük, értékeljük
- az érdemi szorgalmi munkát jutalmazzuk

A magatartás és a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei

Tanulóink magatartását és szorgalmát személyiségi jegyeik teljességének, családi háttérük, lehetőségeik figyelembevételével értékeljük.

A magatartás értékelésének és minősítésének szempontjai:

Értékeléskor figyelembe vesszük magatartásuk, szorgalmuk alakulását, pozitív vagy negatív változásait.

A tanuló magatartásának **értékelésénél** és **minősítésénél** az 1-8. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) osztályzatokat alkalmazzuk.

Szempontok	Példás	Jó	Változó	Rossz

Tanórai magatartás	Az órát figyelmetlenséggel nem zavar- ja	Néha zavaró	Sokszor zavaró	Általában zavaró
Közösség érdekeinek figyelembevétele	Igen jó	Jó	Közömbös	Szemben álló
Közösségi munkában való részvétel	Aktív	Jó	Közömbös	Érdektelen
Hatása a közösségre	Pozitív	Jó	Nem árt	Negatív
Törődés társaival	Gondos, segítőkész	Segítőkész	Ingadozó, közömbös	Ártó
Házirend betartása	Betartja, arra ösztönöz	Betartja	Részben betartja	Sokat vét ellene
Viselkedés	Kifogástalan	Megfelelő	Udvariatlan	Durva , tiszteletlen
Fegyelmezetttség	Nagyfokú	Megfelelő	Gyenge	Elégtelen
Fegyelmező intézkedések	Nem részesült	Szóbeli figyelmeztetés	Osztályfőnöki intés	Igazgatói intés

A tanuló szorgalma értékelésének és minősítésének szempontjai:

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az 1-8. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) osztályzatokat alkalmazzuk. A 2-8. évfolyamon minden hónap végén minősíti az osztályfőnök, az 1. évfolyamon csak a félév és a tanítási év végén. A félévi osztályzatot az értesítőbe, az év végi értékelő szót a bizonyítványba kell bejegyezni.

Szempontok	Példás	Jó	Változó	Hanyag
Tanulmányi munkája	Igényes, törekvő	Figyelmes	Ingadozó, figyelmetlen	Hanyag, feladatait nem végzi el
Képességeihez mért tanulmányi munkája	Arányban álló, inkább meghaladó	Arányban álló	Alatta marad	Jóval alatta marad

Aktivitás	Igen jó	Közepes	Gyenge	Minimális
Önellenzés	Igen jó	Jó	Hiányos	Gyenge vagy nincs
Önálló munkavégzés	Igen jó	Jó	Szétszórt	Nem hajlandó rá
Tanórán kívüli információk felhasználása	Igen sokszor	Előfordul	Ritkán	Egyáltalán nem

Az értékelés egyéb formái

1. Jutalmazások

A tanév során **jutalmazásban** részesülhet az a tanuló, aki

- tanulmányi munkáját kiemelkedően végzi
- kitartó szorgalmat, példamutató magatartás tanúsít
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális, művészeti stb. versenyeken kimagasló eredményt ér el,
- vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez

Tanév közben elismerésként a következő **dicséret**ek adhatók:

- tanítói, szaktanári dicséret iskolai és városi szintű versenyeken eredményesen szereplő tanulók: 1-3. helyezéséért
- osztályfőnöki dicséret körzeti versenyeken (legalább 6 iskola részvételével) 1-3. helyezéséért
- igazgatói dicséret megyei döntőn, regionális versenyen elért 1-6. helyezéséért
- nevelőtestületi dicséret országos döntőn elért 1-25. helyezéséért

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- nevelőtestületi dicséret (3. évfolyamtól)
- nevelőtestületi dicséret (7. és 8. évfolyamon)
- oklevéllel könyvvel jutalmazzuk az arra érdemes tanulókat.

Nyolcadik osztályos diákjaink

- Noszlopy Gáspár Általános Iskola és AMI
  - Noszlopy-díjat kiemelkedő tanulmányi munkáért, sporttevékenységért, közösségért végzett, illetve művészeti munkáért
  - Noszlopy Alapítványi Díjat kitartó, szorgalmas munkáért.
A jutalmazott tanulók nevét iskola honlapján, illetve az évente kiadásra kerülő Értesítőben megörökítjük.
- A Hóy Tibor Általános Iskola
- Egy negyedik osztályos tanuló jó tanulmányáért ezüst nyakláncot kap.

2. Elmarasztalások: Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, **elmarasztalásban kell részesíteni.**

Az iskolai elmarasztalások, fegyelmező intézkedések formái:

- tanítói, szaktanári, napközis nevelői, tanulószoba-vezetői figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés,
- osztályfőnöki megrovás,
- igazgatói figyelmeztetés,
- igazgatói intés
- igazgatói megrovás,
- tantestületi figyelmeztetés, tantestületi intés,
- tantestületi megrovás.

Három szaktanári és/vagy tanulószoba-vezetői figyelmeztetés után a tanuló az osztályfőnöki fegyelmezés következő fokozatát kapja. Az iskolai elmarasztalások kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben– a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

Az elmarasztalást írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

3. Országos Kompetenciamérésen nyújtott teljesítmény értékelése

A kompetenciamérés eredményessége érdekében, (egy vagy több mérési területre vonatkozóan is) osztályfőnöki dicséretben részesülhet az 5., 6. és 7. szintet elért tanuló, továbbá az, aki jobban teljesített az előző méréshez képest, minimum 2 szintet javított, így elérte legalább a 4. szintet.

A dicséretnek odaítéléséről a mérési eredmények alapján az osztályfőnök dönt, akinek a szaktanár tesz javaslatot.

A mérés feladatait szándékosan nem megfelelő módon, nem a legjobb tudása szerint teljesítő tanuló osztályfőnöki figyelmeztetésben részesül. Ha már van osztályfőnöki figyelmeztetése, akkor a fegyelmező intézkedés következő fokozatát kapja meg.

A tanuló kompetenciamérés során végzett munkájáról, magatartásáról a mérést felügyelő tanár tájékoztatja az osztályfőnököt.

A fenti szabályokról osztályfőnöki órán tájékoztatjuk a tanulókat, a mérési időszak kezdetén különösen felhívjuk figyelmüket ezekre az értékelési módokra. (kiegészítve: a 2024. 12. 09-kei nevelőtestületi döntés szerint).

1.13 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Az iskolában, illetve a magasabb évfolyamban lépés feltételei

A tanulói jogviszony beiratkozással vagy átvétellel létesül. A tanuló az iskolával tanulói jogviszonyban áll, mely a beiratkozás napján jön létre, s megszűnik, ha a tanulót másik iskola átvette az átvétel napján, tanulmányait saját kérésére, vagy önkényesen megszakította, illetve az utolsó évfolyam elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításakor.

Tanuló felvételéről vagy átvételéről az igazgató dönt.

Magasabb osztályba lépés feltételei

A tanuló magasabb évfolyamba léphet, ha a helyi tantervünkben adott műveltségi területre (tantárgycsoportra, tantárgyakra) meghatározott minimum követelményeket teljesítette.

Átvétel más iskolából

A tanulók átvételéről az igazgató dönt. Tanuló átvételére a tanév közben abban az esetben van lehetőség, ha a Köznevelési törvényben előírt létszámok lehetőséget biztosítanak erre.

Az átvételhez a tanuló év végi vagy félévi bizonyítványát be kell mutatni. Kiskorú tanuló átvételét szülő és tanuló együtt kérheti írásban.

Az átvételt az igazgató helyhiány miatt azonnal megtagadhatja.

Abban az esetben, ha az iskolánk helyi tantervében szereplő tantárgyat (tantárgycsoportot), illetve kötelezően előírt tananyagot a megelőző időben nem tanulta, egy hónapon belül köteles különbözeti vizsgát tenni.

Tanulói átvétel esetén különbözeti vizsgát előzetes egyeztetés alapján az év során bármikor szervezhet az iskola háromtagú vizsgabizottság előtt, melyet az igazgató bíz meg.

Indokolt esetben az igazgató hosszabb felkészülési időt is engedélyezhet.

Ha csak részlegesen tanulta, képességeiről, tudásáról szintmérő, vizsgát kell tennie.

A vizsga eredményétől függően a tanuló a tanulmányait

- a megfelelő évfolyamon folytathatja,
- alacsonyabb évfolyamon folytathatja,
- különbözeti vizsgát (osztályozó vizsgát) köteles tenni az előírt határidőn belül, s annak eredményétől függően a megkezdett, illetve alacsonyabb évfolyamon folytathatja tanulmányait.

Bizonyos esetekben a tanuló felmentést kaphat az adott tárgy tanulása alól:

az egy éves időtartalmú kötelezően választandó tantárgyak esetében, ha az átvett tanuló már az előző iskolában osztályzatot kapott ezen tantárgyból, akkor ennek értékelése és minősítése alól felmentést kap. Ha még nem tanulta a kötelezően választható tantárgyat az átadó intézményben, de a fogadó iskolában már az átvett évfolyamon erre nincs lehetősége, akkor a diák felmentést kap az adott tantárgy tanulása alól. (módosult: a 2024.10.07-kei nevelőtestületi értekezleten)

Továbbtanulás

A nyolcadik évfolyam befejezése után a tanuló középiskola 9. évfolyamán, vagy a Köznevelési tv. 14.§-a alapján megszervezett HID program keretében folytathatja tanulmányait.

Marcali Noszlopy Gáspár Általános és Alapfokú Művészeti Iskola

Hidas Frigyes Alapfokú Művészeti Iskolája

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2021

1. BEVEZETÉS

1.1 A pedagógiai program jogszabályi alapjai

- Az 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról és módosításai.
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló többször módosított 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet.
- A 32/1999. OM rendelettel módosított 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja.
- Az 1/1998 OM rendelet 7. sz. melléklete: Jegyzék a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről.
- A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről és módosításai.
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.
- A 3/2011.(I.26) EMMI rendelettel módosított 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja.
- 243/2003. (XII. 17.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról.
- 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról
- 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 277/1997. (XII. 22.) kormányrendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 28/2000. (IX. 21.) OM rendelet a kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- Az intézmény mindenkor érvényes Szervezeti és Működési Szabályzata.

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 7. §-a meghatározza az iskola pedagógiai programjának tartalmi elemeit:

a) az iskola nevelési programját, ennek keretén belül:

aa) az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelveit, értékeit, céljait, feladatait, eszközeit, eljárásait,

ab) a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,

ad) a közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatokat,

ae) a pedagógusok helyi intézményi feladatait, az osztályfőnöki munka tartalmát, az osztályfőnök feladatait,

af) a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendjét,

ag) a tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendjét,

ah) a szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formáit,

ai) a tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályait, valamint középfokú iskola esetében a szóbeli felvételi vizsga követelményeit,

aj) a felvétel és az átvétel - Nkt. keretei közötti - helyi szabályait, valamint szakképző iskola tekintetében a szakképzésről szóló törvény felvételre, átvételre vonatkozó rendelkezéseit,

b) az iskola helyi tantervét, ennek keretén belül:

ba) a választott kerettanterv megnevezését, ideértve bármely, az oktatásért felelős miniszter által kiadott vagy jóváhagyott kerettantervek közül választott kerettanterv megnevezését,

bb) a választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését, óraszámát,

bc) az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétel biztosításának kötelezettségét,

bd) a Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: NAT) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait,

bf) a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályait,

bi) a tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módját, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formáit, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elveit,

bj) a csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elveit,

bn) a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket,

bo) a tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmán értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elveket,

bp) a nevelőtestület által szükségesnek tartott további elveket.

Továbbá:

9. § (1) Az alapfokú művészeti iskola a helyi tantervét az Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja alapján készíti el, vagy az ily módon készített tantervek közül választ, és azt építi be helyi tantervként a pedagógiai programjába.

(2) Az alapfokú művészeti iskola pedagógiai programja a 7. § (1) bekezdésben foglaltakon kívül meghatározza

a) az iskola nevelési programján belül az egyes művészeti ágak oktatásának cél- és feladatrendszerét,

b) az iskola helyi tantervén belül

ba) az egyes tanszakok, ezen belül a tantárgyak általános fejlesztési követelményeit,

bb) a művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga követelményeit és témaköreit.

2. AZ ISKOLA JOGI STÁTUSZA

2.1 Az iskola neve:

Marcali Noszlopy Gáspár Általános és Alapfokú Művészeti Iskola

Hidas Frigyes Alapfokú Művészeti Iskolája

2.2 Az iskola székhelye:

8700, Marcali, Széchenyi István utca 3. Hrsz.: Marcali 1618.

2.3 Az intézmény típusa:

Többcélú, közös igazgatású közoktatási intézmény, alapfokú művészeti iskola

2.4 Az iskola működési területe:

Marcali város és járás közigazgatási területe.

2.5 Az iskola fenntartója:

Siófoki Tankerületi Központ 8300 Siófok Szépvölgyi u. 2.

2.6 Az iskola alaptevékenységei:

Az iskola nevelési-oktatási tevékenységét, **kötelező állami feladatként** a nemzeti köznevelési törvény előírásai, az iskola pedagógiai programja és helyi tanterve, valamint a Siófoki Tankerületi Központ fenntartói utasításai alapján végzi.

TEÁOR: 85.20.01; 850202 Alapfokú oktatás, Alapfokú művészetoktatás.

Művészeti ág: zeneművészet

Műfaj: klasszikus zene

Tanszakok tárgyai:

- 1.) Fafűvós tanszak tantárgyai: furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott
- 2.) Rézfűvós tanszak tantárgyai: trombita, kürt, harsona, tenorkürt, baritonkürt, eupónium, tuba
- 3.) Akkordikus tanszak tantárgyai: gitár, ütő, cimbalom, harmonika
- 4.) Billentyűs tanszak tantárgyai: zongora, csembaló, orgona
- 5.) Vonós tanszak tantárgyai: hegedű, brácsa, gordonka, nagybőgő
- 6.) Vokális tanszak tantárgya: magánének
- 7.) Zeneismeret tanszak tantárgyai: szolfézs kötelező, szolfézs kötelezően választható, zeneismeret, zenetörténet, zeneirodalom, zeneelmélet improvizáció
- 8.) Kamarazene tanszak tantárgyai: kamarazene, zenekar, kórus

Művészeti ág: táncművészet

Tanszakok tárgyai:

- 1.) Néptánc tanszak tantárgyai: népi játék, néptánc, népzenei alapismeretek, folklórismeret, tánc történet

Művészeti ág: képző- és iparművészet

Tanszakok tárgyai:

- 1.) Képzőművészeti tanszak tantárgyai: vizuális alapozó gyakorlatok, vizuális alkotó gyakorlat, grafika és festészet alapjai, grafika és festészet műhelygyakorlat

Művészeti ág: szín- és bábművészet

Tanszakok tárgyai:

- 1.) Színháték tanszak tantárgyai: dráma és színháték, beszéd és vers, mozgás és tánc, zene és ének

Az iskolában 6 éves kortól 22 éves korig alapfokú művészeti nevelés és oktatás folyik.

Az iskola nevelési-oktatási tevékenységének sajátossága, hogy kihelyezett képzés működik Balatonkeresztúron, a szakmai alapidokumentumban is szereplő telephelyen, Balatonkeresztúr Iskola u. 1. sz. alatt. További sajátosság, hogy a székhelyként szereplő Marcali Széchenyi utca 3. sz. hrsz.: 1618 cím alatti hangversenyterem/színházterem, a tantermek és iroda Marcali Város Önkormányzata és a Siófoki Tankerületi Központ bérleti megállapodása szerint üzemel.

A képzőművészet, táncművészet, szín- és bábművészet művészeti ágak képzési helye 8700 Marcali, Széchenyi u. 60. szám. Ugyanakkor a képzések sajátos esetekben a székhelyre is szervezhetők. A zeneművészet művészeti ág zeneismeret tárgyak előképző, előképző 2, és első osztályok képzése a Széchenyi u. 60. szám alá is szervezhetők.

A csoportos órák szervezése során figyelembe vesszük, hogy a tanórákat lehetőség szerint a tanulók közismereti iskoláiban tudjuk megtartani. Így a tanárok mennek a közismereti iskolába és ez által könnyebben szervezhető a gyermekek délutáni iskolai tevékenysége, valamint a balesetveszély is lényegesen kisebb.

2.7. Vállalkozási tevékenysége: nincs

2.8. OM azonosító: 0033985

2.9. Az iskola vagyona, a vagyon feletti rendelkezés:

A Marcali Hidas Frigyes AMI tagintézmény által használt 8700 Marcali Széchenyi u. 3. sz. alatti ingatlan (hrsz.: Marcali, 1618) valamint egyéb tárgyi eszköz és készletállománya Marcali Város Önkormányzatának tulajdonát képezi, azokra az önkormányzat az intézmény részére ingyenes használati jogot biztosít.

A vagyon feletti rendelkezés:

A vagyonról és a vagyonnal rendelkezés szabályairól szóló 12/2004. (IV.23.) önkormányzati rendelet szabályozza.

2.10. Az iskola által alapított alapítvány:

A „Zenélő Gyermekekért” Alapítvány

3. HIDAS FRIGYES AMI NEVELÉSI PROGRAMJA

3.1 Az iskola rövid története

A zeneiskola történetének részletes leírása megtalálható az iskola honlapján:

www.marcalizeneiskola.hu

3.2 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka

A Hidas Frigyes AMI pedagógiai programja és helyi tanterve

figyelembe veszi:

- a zeneiskola alapító okiratát,
- a tanulók és a szülők igényeit,
- a fenntartó Siófoki Tankerületi Központ elvárásait,
- a társadalmi elvárásokat.

épít:

- a zeneiskola hagyományaira,
- a művészeti oktatás hagyományaira,
- a tantestület tagjaira,
- a városban és a járásban működő amatőr művészeti együttesek, csoportok tevékenységére.

számít:

- a művészeti iskola szülői szervezetének és diákönkormányzatának támogató munkájára.

3.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

3.3.1. Pedagógiai alapelveink:

A nevelés két alapvető tényezője: a pedagógus és a növendék/tanuló egyenrangú félként vesz részt a folyamatban, közöttük aktív kölcsönhatás van. A nevelő vezető, irányító, kezdeményező szerepe érvényesül a pedagógiai légkör kialakításában, a növendék/tanuló aktivitásának kibontakozásában, tevékenységük megszervezésében, személyiségük fejlesztésében.

Alkotó pedagógiai klíma megvalósítására törekszünk, melynek jellemzői egyfelől az igényesség, másrészt a növendékek/tanulók jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság. Minden tanulónak biztosítjuk az egyéni adottságai, képessége és tehetsége szerint az önmegvalósítás lehetőségét.

A harmonikus személyiségfejlődés érdekében a gondolkodási képességeket, az érzelmi-akarati jellemzőket, a testi és lelki egészséget egyaránt gondozzuk.

A tehetségek fejlesztését kiemelten kezeljük, a kreatív képességek kialakításához pozitív környezeti hatásokat (motivációs tényezőket: kíváncsiság, érdeklődés, tudásvágy, szorgalom, kitartás, becsvágy) biztosítunk.

A kommunikációs- és viselkedéskultúra elsajátításával kialakítjuk a tárgyi és személyes világunkban való eligazodás képességét.

Reális önismeret és életszemlélet kialakításával segítjük a megfelelő továbbtanulási irány

illetve pálya kiválasztását.

Alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét, valamint más kultúrák, szokások megismerését.

3.3.2. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai

Az iskola elsődleges célja az ismeretátadás, érték közvetítés, személyiségformálás, másodlagos célja az, hogy lehetőséget teremtsen az iskola tagjainak baráti kapcsolatok kiépítésére, az olyan alapvető szükségletek kielégítésére, mint a szeretet, az elfogadás, biztonság, megbecsülés, önbecsülés, mely alapvető szükségletei az embernek és az ember önmegvalósításának.

A tanítási-tanulási folyamat során strukturált tudást közvetítünk: az ismeretek megszerzésének, a megértés, az alkalmazás, a magasabb művészeti szintű illetve új körülmények között alkalmazás képességének kialakításával (kreativitás).

A személyiségfejlesztés céljait szolgálja a művészeti tevékenységre nevelés, a képességek fejlesztése (értelmi, érzelmi, akarati, esztétikai stb.) és a szükségletek alakítása.

A tanulási tevékenység közben és a tanulói közösségi élet során fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, kommunikációs képességeit, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

Pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése áll: meglássuk, megláttassuk és továbbfejlesztjük minden egyes gyermekben személyiségének saját értékeit.

Arra törekszünk, hogy növendékeinkben/tanulóinkban kialakuljon a reális önértékelés képessége, a teljesítmény- és sikerorientált beállítódás, az egészséges önbizalom.

Tehetséges növendékeink/tanulóink számára biztosítjuk kognitív érzelmi és szociális szükségleteik kielégítését (kognitív: lehetőség az önálló, önirányított önfejlesztésre, lehetőség a tapasztalatszerzésre, hatékony tanulási készségek kialakítására; érzelmi szükségletei: bátorítás az elmélkedésre, kérdésfeltevésre, kockázat-vállalásra; szociális szükségleteik: megtanulják az emberek tiszteletét, el tudják fogadni máságukat).

Valljuk, hogy a tehetség önmagában nem feltétlenül érték, csak akkor, ha a személyiség fejlődése legalább annyira lépést tart a tehetséggel; nevelésünk tehát az egyoldalúság ellensúlyozására a tehetség és az egész személyiség harmóniájának megteremtésére törekszik.

Pedagógiánk alapvető célja egyrészt, hogy a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú növendékeket – képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítsünk fel a továbbtanulásra és a társadalomba való majdani beilleszkedésre, másrészt arra törekszünk, hogy növendékeink képesek legyenek a művészetek befogadására, értésére és művelésére, minél több művészeti ág iránti érdeklődésre, nyitottságra.

3.3.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai

1. A zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.
2. A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített és ezáltal motivált munkában kell fejleszteni a növendékek felelősségtudatát, a kitartás képességét és az érzelmvilág gazdagodását.

3. A zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység kialakítása).
4. A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és kifejlesztése.
5. A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartás, a kreativitás kialakítása.
6. Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség átadása.
7. A zenei műszavak és jelentésük megismertetése.
8. A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
9. A főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
10. A kortárs zene befogadására nevelés.
11. A tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
12. A zene megszerettetése.
13. A növendékek zenei ízlésének formálása: a tanulók életkorának megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására való ösztönzés.
14. A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
15. A zenei élet eseményei iránti érdeklődés felkeltése, illetve részvétel a zenei életben.
16. Tehetséggondozás: a zenei pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulásra.
17. A növendékek rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
18. A tanuló aktív társas muzsikálásra nevelése, közreműködés az egyéb intézmények kulturális rendezvényein. Az amatőr zenekarokban, kamaragyüttesekben, kórusban történő aktív részvételre való előkészítés, ösztönzés.
19. Cserekapcsolatok ápolása, létesítése hazai és – lehetőség szerint – külföldi zeneoktatási intézményekkel.
20. Mindezek előkészítése dalos-játék foglalkozások keretén belül, tehetséggondozási programunkkal az óvodás korúak körében,
21. Erősíteni kell az Európához való tartozás tudatát és készíteni más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére.
22. Alapos szaktárgyi tudással, változatos oktatási módszerek alkalmazásával felkészíteni tanítványainkat a művészetek öntevékeny művelésére, illetve szakirányú pályaválasztásra.
23. Az esztétikai műveltség, a művészetek területén jelentkező alkotások megértésének, az ítélőképesség kialakításának elősegítése.
24. A tehetségek felismerése, az egyéni képességekhez az érdeklődéshez igazodó oktatás biztosítása, tehetséggondozás, a tanulás támogatása,
25. A tanuló és a pedagógus közös tevékenységére, szocializációra, együttműködésre épülő oktatás megszervezése, tervszerű, következetes munkára való nevelés,

26. Problémamegoldásra, az összefüggések feltárására ösztönzés, differenciálás,
27. A művészetek élményszerű megismertetése, értékközvetítés,
28. A tanuló verbális és non verbális kifejező készségének gazdagítása, egymás tiszteletére nevelése, tudatos közösségfejlesztés,
29. Harmonikus légkör biztosítása, alkotásra, önkifejezésre ösztönzés,
30. Jól működő kapcsolatrendszer, eredményes szakmai együttműködés biztosítása.

Pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztés álljon, így az egyéni képességek kibontakoztatása, a tehetséggondozás már az óvodás kortól. A gyermeki kíváncsiságra, érdeklődésre épített és ez által motivált munkában kell fejleszteni a növendékek felelősségtudatát, a kitartás képességét és az érzelmvilág gazdagodását.

Tudatosítani kell a szűkebb és tágabb környezetből megismerhető értékeket.

Erősíteni kell a humánus magatartásmintákat, szokásokat, a jellem formálásával szolgálni a gyermek személyiségének érését. Tudatosítani kell növendékeinkben a közösség demokratikus működésének értékét és jellemző szabályait. Olyan helyzeteket kell teremteni, amelyekben a tanuló gyakorlati módon igazolhatja megbízhatóságának, becsületességének, szavahihetőségének értékét.

Képviseljék növendékeink/tanulóink az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti igényt.

Fogékonyra kell tenni gyermekeinket saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt. Elő kell segíteni a szocializáció folyamatait.

A növendékek kapjanak folyamatos visszajelzést a tanulmányi teljesítményükről és magatartásuk minőségéről.

3.3.4. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

- a heti tanítási órarend elkészítése
- a jóváhagyott órarend szerinti tanítás
- a főtárgyi és kötelező tárgyi e-naplók vezetése
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése, osztályzása
- a félévi értesítők és év végi bizonyítványok kitöltése, megírása
- a tanulók szüleivel való rendszeres kapcsolattartás
- vizsgák, meghallgatások, hangversenyek és egyéb szereplések szervezése
- versenyekre történő felkészítés, szervezés
- az iskola és a tanár által szervezett programok vezetése, a tanulók felügyelete
- a tantestület munkájában történő aktív részvétel
- az iskolavezetés tájékoztatása
- az iskola vezetése által rábízott feladatok végrehajtása
- együttműködés az iskola pedagógusaival a pedagógiai célok teljesülése érdekében

- művészeti táborok szervezése
- a jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- ellátja mindazokat a nevelő – oktató munkával összefüggő feladatokat, amelyekkel a tagintézményvezető, vagy a tagintézményvezető-helyettes esetenként megbízza.

3.3.5. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Iskolánk székhelyén a 20/2012 EMMI rendelet 2. számú mellékletének megfelelő szaktantermek, hangszerek, kották, kottatartók, számítógépek, hangrögzítő és lejátszó készülékek, speciális segédeszközök állnak rendelkezésre. A mindennapi élethez kötődő témák feldolgozásához, a céloknak és a feladatoknak megfelelően kidolgozott pedagógiai módszerek alkalmazásához, illetve új módszerek kifejlesztéséhez szükséges a képzőművészet tanszakon az anyagok biztosítása, a néptánc tanszakon a viseletek, rendek, a néptánc tanításához szükséges ruhák, kiegészítők, valamint a színjáték tanszakon a jelmezek, eszközök megléte. Elhasználódásuk esetén folyamatos pótlásra van szükség. Figyelemmel kísérjük a technikai fejlődés adta lehetőségeket, a fejlesztések érdekében.

Az iskola telephelyein mindenütt biztosítva vannak az előírásoknak megfelelő minimális, tanításhoz szükséges eszközök. Az iskolarendszerű oktatás a helyi tanterv alapján folyik, évenkénti beiratkozással, év végi beszámolóval, vizsgákkal, bizonyítvánnyal, éves térítési,- vagy tandíj fizetése mellett.

3.3.6. A nevelő-oktató munkánk pedagógiai eljárásai

Kiskorú növendékeknél fokozatosan vezetjük át őket a játékközpontú cselekvésekből az iskolai tanulás tevékenységeibe.

Mintákat adunk az ismeretszerzéshez (aktív részvétel az ismeretszerzésben), a feladat- és problémamegoldáshoz.

Fejlesztjük a növendékek/tanulók kreativitását, gondoskodunk egészséges terhelésükről, követjük érési folyamatukat, személyre szóló, fejlesztő értékelést adunk róluk.

Értelmi és érzelmi alapozással formáljuk a személyiség erkölcsi arculatát, megismertetjük, gyakoroltatjuk a helyes magatartásformákat.

Erősítjük a kortárskapcsolatokat.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségirányítási rendszerében meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően visszajelzést, értékelést adunk a tanulók/növendékek fejlődéséről.

Segítjük az önfejlesztő stratégiájuk alakításában őket.

3.3.7. Nevelő-oktató munkánk pedagógiai eszközei

A pedagógiai eszközök megválasztásában kitüntetett szempontok:

1. minden gyermek számára, az életkori jellemzők figyelembe vételével, képességeinek, érdeklődésének, valamint távolabbi céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat biztosítani.
2. személyes példamutatással neveljük növendékeinket toleranciára, a máság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására.

Intézményünkben az alábbi csoportosításban az alábbi nevelési módszereket, eszközöket alkalmazzuk:

1. meggyőzés, a felvilágosítás és a tudatosítás módszerei.
2. tevékenység megszervezésének módjai: megbízás, ellenőrzés-értékelés, játékos módszerek, gyakorlás.
3. magatartásra ható módszerek.
4. ösztönző módszerek: helyeslés, biztatás, elismerés, szereplési / bemutatkozási lehetőség, dicséret, oklevél, osztályozás, jutalmazás,
5. kényszerítő módszerek: felszólítás, kizárás az iskolából,
6. gátlást kiváltó módszerek, melyek a nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célozzák: ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás.

A nevelési módszerek különböző formái, változatai közül az alábbiakat alkalmazzuk leginkább:

1. nyelvi (verbális) eszközök: beszéd, beszélgetés, mely lehet: szabad vagy irányított, spontán vagy tervezett, egyéni vagy csoportos;
2. nem nyelvi (non verbális) eszközök: mimika, szemmozgás, tekintet, test-helyzet, mozdulatok; gesztusok

3.3.8. A zeneoktatás, zenei nevelés általános fejlesztési követelményei, kiemelt kompetenciák iskolánkban

Bemeneti kompetenciák:

1. Azok az adottságok és képességek, amelyek alkalmassá teszi az oktatásba bekapcsolódó tanulót arra, hogy elsajátítsa a zenetanuláshoz szükséges ismereteket.

Szakmai kompetenciák:

2. A zenei képességek és készségek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység).
3. A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és fejlesztése.
4. A hangszeres technikai készség, az improvizációs készség fejlesztése.

Személyes kompetenciák:

5. Érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom.

Társas kompetenciák:

6. Együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amely alapján konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélésben.
7. Esélyegyenlőség

Módszertani kompetenciák:

8. Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
9. Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása.
10. A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
11. A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének, az előadóművészet és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
12. A kortárs zene befogadására nevelés. A tanulók zenei ízlésének formálása, a tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
13. A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
14. Tehetséggondozás.
15. Hátrányos helyzetűekkel való differenciált foglalkozás
16. A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

3.3.9. A néptáncoktatás, a néptánc oktatás általános fejlesztési követelményei, kiemelt kompetenciák iskolánkban

Bemeneti kompetenciák:

1. Azok az adottságok és képességek, amelyek alkalmassá teszi az oktatásba bekapcsolódó tanulót arra, hogy elsajátítsa az autentikus magyar néptánc tanuláshoz szükséges ismereteket.

Szakmai kompetenciák

2. A táncos képességek - készségek - jártasságok kialakítása és fejlesztése
3. A hagyományos népi játékmód ismerete
4. Korszerű szemléletmód kialakítása a népi kultúra-népélet összefüggő rendszerének értelmezéséhez

5. A tánc általánosan jellemző vonásainak ismerete és gyakorlati alkalmazása
6. A zenéhez igazodó, alkalmazkodó táncos mozgás kialakítása
7. Az improvizáció és a táncszerkesztés törvényszerűségeinek, szabályainak az életkori sajátosságoknak megfelelő ismerete és tudatos alkalmazása
8. A térforma, stílusérzék és mozgásmemória fejlesztése, az alakzatok, formák gyakorlati alkalmazása
9. A táncokhoz kapcsolódó énekek, zenei kíséretetek, jellemző viseletek, szokások és a társasági táncélet alkalmainak megismerése
10. A színpad általános törvényszerűségeinek megismertetése
11. Előadói táncos magatartás kialakítása az életkori sajátosságoknak megfelelően
12. A színpadi táncművészet legfontosabb ágazatainak, korszakainak és művészeti alkotásainak megismerése

Személyes kompetenciák

13. Az esztétikai érzék fejlesztése
14. A rendszeres és következetes kitartó munkára nevelés
15. Nyitottságra, valamint a múlt és a jelen értékeinek befogadására nevelés
16. Folyamatos ismeretbővítésen keresztül a szintetikus látásmódra való nevelés
17. A vizuális memória és a képzelőerő fejlesztése
18. A kreativitás és a testi-lelki állóképesség fejlesztése
19. A kommunikáció verbális és nonverbális módjainak alkalmazása

Társas kompetenciák

20. A közösségi alkotás öröme, a közösségi kultúra értékei iránti fogékonyság kialakítása
21. A másság elfogadásának képessége
22. Az önálló döntéshozatal képessége
23. Kezdeményezőkézség, egyéni feladat- és szerepvállalás
24. A kapcsolatteremtő képesség fejlesztése
25. A szabálytudat kialakítása
26. A csoportnorma kialakítása
27. A segítő életmódra nevelés, a szociális érzékenység fejlesztése
28. A közösségi szemlélet kialakítása
29. A környezet megóvásának fontossága

30. Az egészséges életmód igénye

Módszerkompetenciák

31. Az ismeretbefogadás képességének fejlesztése

32. Az intelligens tudás megszerzésére irányuló igény kialakítása

33. Az összefüggések megértésére, a következtetések levonására irányuló fejlesztések

34. Az ismeretek alkalmazásának, újrafogalmazásának képessége

35. A kreatív alkotói folyamatokban való részvétel igényének kialakítása

36. A hatékony önálló tanulásra nevelés

37. Az alkalmazott tudás kialakítása, a képzés során elsajátított ismeretek alkalmazása más környezetben is

38. A tehetség azonosítása, tehetséggondozás, mentorálás, nyomon követés

3.3.10. A képzőművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, kiemelt kompetenciák iskolánkban

Bemeneti kompetenciák:

1. Iskolai előképzettség nem szükséges.

Szakmai kompetenciák:

2. A környezet által közvetített üzenetek befogadása, értelmezése.

3. Tervezési készség, alkotói magatartás, kreativitás, vizuális gondolkodás, vizuális kifejezőkészség

4. Eszközhasználati készség, anyaghasználati készség

5. Komplex szemlélet, tudatos környezetformálás igénye, biztonságos munkavégzés képessége

6. Az esztétikum iránti igény és befogadóképesség

7. Problémaérzékenység, véleményformálási képesség

Személyes kompetenciák:

8. Nyitottság, fejlődőképesség, önállóság, önkifejezés

9. Rugalmasság, érzékenység, kísérletező kedv

10. Interaktivitás (személyközi kapcsolatok aktivitása, kooperáció)

Társas kompetenciák:

11. Motiválhatóság, empátikus készség, együttműködési készség

12. Kezdeményezőkézség, segítőkészség

Módszerkompetenciák:

13. Figyelemösszpontosítás, gyakorlatias feladatértelmezés, az ismeretek helyénvaló alkalmazása

14. Következtetési képesség, kreativitás, ötletgazdagság, módszeres munkavégzés

15. Nyitott hozzáállás, probléma felismerés, -megoldás, tervezési készség

16. Új ötletek, megoldások kipróbálása, a munkakörnyezet tisztántartása

3.3.11. A színjáték oktatás általános fejlesztési követelményei, kiemelt kompetenciák iskolánkban

Bemeneti kompetenciák:

1. Iskolai előképzettség nem szükséges.

Szakmai kompetenciák:

2. Színházi alapfogalmak/szakkifejezések alkalmazása, drámai/színházi konvenciók alkalmazása

3. Meghatározó történeti és kortárs színházi stílusok felismerése

4. A színházi műfajok felismerése

5. A szöveg- és előadáselemzés meghatározó szempontjainak, a színészi alkotómunka fázisainak, főbb összetevőinek megismerése, alkalmazása

6. Drámai szövegek értő - színészi szempontokat figyelembe vevő - olvasása

7. Különböző színészi technikák megismerése és alkalmazása, színházi improvizáció

8. Karakterábrázolás nyelvi, beszédtechnikai, illetve mozgásos eszközökkel

9. Előadásban (játékban) szerepek megformálása

10. A rendezői instrukciók mentén végzett munka

11. Más művészeti ágak területéről származó ismereteinek alkalmazása a szerepalkotás során

12. Színházi előadások elemzése, értékelése

Személyes kompetenciák

13. Önállóság, döntésképeség
14. Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság
15. Mozgáskoordináció
16. Fejlődőképesség, önfejlesztés

Társas kompetenciák

17. Kapcsolatteremtő készség, kezdeményezőkézség
18. Empatikus készség, tolerancia
19. Kommunikációs rugalmasság, adekvát metakommunikáció
20. Konfliktusmegoldó készség

Módszertani kompetenciák

21. Kreativitás, ötletgazdagság
22. Problémamegoldás
23. Figyelem összpontosítás
24. Helyzetfelismerés
25. Kritikus gondolkodás

3.4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A személyiséget a biológiai tényezők (öröklés) és a környezeti, nevelési hatások – egymással szoros kölcsönhatásban – együttesen határozzák meg. A környezeti hatások befolyásolják, hogy az adottságból mi, mikor és miképpen valósul meg. Ezen tényezők között a legjelentősebb a nevelés-oktatás személyiségformáló hatása.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos iskolai feladatok négy területre bonthatók:

- a) az értelem kiművelésére (kognitív kompetencia)
- b) segítő életmódra nevelésre (szociális kompetencia)
- c) egészséges és kulturált életmódra nevelésre (személyes kompetencia)
- d) a szakmai képzés alapozására (speciális kompetencia)

Az alapfokú művészetoktatás ezen területek gondozására nem azonos súllyal biztosít lehetőséget. Képzési rendszerünkben az első és a negyedik terület kap nagyobb hangsúlyt.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos iskolai feladatok rendszerét a pedagógiai alapelvekből, célokból, feladatokból, eljárásokból és eszközökből vezetjük le.

A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét. Valljuk, hogy személyiséget formálni csak az egész személyiségre hatni tudó művészetek

jelenlétével lehet. A művészetek táplálják a növendékek kialakuló érzésvilágát, egyfajta minőségre való igényességet alakítanak ki bennük, s egyben szűrőként is szolgálnak az őket ma érő ingerözönben.

A művészeti nevelés biztosítja a személyes tapasztalatszerzést, mint tanulási módszert. A tanulók élményszerűen tapasztalják meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben ötvöződnek. A művészeti neveléssel lehetőséget biztosítunk arra, hogy minden tanuló élje át valamely/bármely területen a siker élményét, és ezzel fejlődjön önismerete és erősödjön egészséges önbizalma. Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a növendékekben a művészet megőrkítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség. A művészeti nevelésünk megalapozza a tanulók esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az értékes alkotások iránti igényét. Az egyetemes, a népi-nemzeti kultúra megismertetésével létrejött pozitív élmények hozzásegítenek azokhoz az emberi tulajdonságokhoz, amelyek a műveltség területén az eredményes haladás összetevői. A naponkénti gyakorlások, művek, illetve koreográfiák megtanulása nyomán fejlődik a memória, edződik a bevésés képessége. A művek előadása a figyelem, a koncentráció állandó munkáját igényli és fejleszti.

A művészeti oktatás nevelő hatását lemérhetjük a közismereti tárgyak mindegyikével, a tanulók magatartásában, értelmi, etikai, esztétikai fejlődésében. Érvényesül a transzferhatás. A művészeti oktatás által létrejött pozitív élmények hozzásegítenek azokhoz az emberi tulajdonságokhoz, magatartási szokásokhoz, amelyek a műveltség területén az eredményes haladás, szereplés összetevői. A népi műveltség megismerése a mai kultúra számára fontos információkat hordoz. Kodály Zoltán egész pedagógiai rendszerét a magyar népzeneire, különös tekintettel a magyar népi gyermekjátékokra alapozta. A művészeti iskolába járó növendékek „szép” iránti elkötelezettsége, igényessége fokozatosan megnyilvánul a munkához való hozzáállásukban és a magatartásuk kulturáltságában is.

3.5. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Intézménytípusunk alapvető funkciója: a tehetségek gondozása, veleszületett vagy szerzett képességeik továbbfejlesztése, megtalálni számukra azt az „utat”, amelyen elmélyülten és eredményesen törhetnek előre és az átlagosat túlhaladó teljesítményekre képesek.

A tehetséges tanulók mind a képességek, mind a viselkedés, a magatartás terén eltérnek az átlagtól

A tehetséges gyerekek nem egyformák. Legfontosabb személyiségjegyük az eredetiség. A kreatív gyermekekre általában magas fokú tudásvágy, kíváncsiság, belső teljesítménykényszer, nagyfokú autonómia, önbizalom, szabad kommunikációra törekvés, csökkentett mértékű alkalmazkodás, az elnyomás és a korlátozás elleni védekezés, a szociális korlátok áthágása jellemző.

A tehetséggondozásban nincs egy igazi út, amely minden gyermek számára járható. Az, hogy milyen programokkal és módszerekkel lehet egy-egy tehetséges gyerekkel vagy csoporttal foglalkozni csak bizonyos információk birtokában lehetséges megtervezni.

Ezek az alábbiak:

- az érintett gyerek, gyerekek kora
- milyen szinten állnak, mit tudnak?
- milyen motivációk inspirálják, milyen a feladat iránti elkötelezettségük?
- mit tud a pedagógus szakmailag nyújtani?
- mennyiben lehet számítani a családi háttér támogatására?
- milyen feltételrendszer mellett dolgozik a pedagógus?
- mennyi időt és energiát tud és akar befektetni ebbe a munkába a pedagógus?
- milyen elismerés és kik részéről várható a nevelő extra teljesítményéért?

Mindezek tisztázása után a növendék(ek), szülők bevonásával a lehetséges módszereket közösen megválaszthatjuk.

Ezek az alábbiak:

1. „minőségi” csoportba irányítás (egyénenként eltérő időben) kimagasló tehetségek esetében.
2. Évugratás, vagy léptetés: amikor egy tanévben esetleg 2 év anyagát is minden nehézség nélkül képes elsajátítani a gyermek.
3. Gazdagítás, dúsítás: hogy a tanévi anyagot az idő 2/3-a alatt sikerül feldolgozni és a fennmaradó 1/3-nyi időben a növendékek egyéni fejlesztő programokkal dolgoznak.

A művészi képességek rendszerint korán megmutatkoznak, de a motivációs akarati tényezőktől, a környezet serkentő-gátló hatásától is függ, hogy lesz-e belőlük művészi tehetség.

A tehetségek megmutatkozásának, bizonyításának, a tehetség mértékének megállapítására alkalmas tevékenységi formák:

- versenyeken való részvétel (házi, városi, országos, nemzetközi) – minden tanszak;
- külső rendezvényeken (más iskolai, városi, külföldi) való szereplés
- gálaesteken, tanévzárókon történő fellépések
- szaktáborokon való részvétel – minden tanszak.
- növendékhangversenyek, kiállítások, színi előadások, néptánc bemutatók, ünnepeken való közreműködés, versenyeken való eredményes szereplés, művészeti táborok

A tehetséggondozás feltételei:

- a tehetségek kutatása, felismerése
- megfelelő tárgyi-technikai feltételek biztosítása
- napi kapcsolattartás az azonos növendéket/tanulót oktatók-nevelők között
- olyan oktatási légkör biztosítása, amely leküzdí a kreativitással szembeni akadályokat (pl: az elmagányosodás érzését, kortársak megvetését, hibáktól való szorongás érzését, stb.)
- a tehetséges pedagógusok, melyek nélkül eredményesen nem lehet tehetségeket nevelni-oktatni.

„B” tagozatos tanulók helyzete, „B” tagozatra való felvétel követelményei:

Zenei tanulmányi előmenetelük alapján a hangszeres és a szolfézs tanár javaslatára a tanszakvezetők és az iskola vezetés döntése szerint kerülnek a legrátermettebb növendékek „B” tagozatra, bármely szak 2. osztályától. A kiválasztás a tanszakok egyedi sajátosságainak figyelembevételével történik. Folyamatosan biztosítjuk az átjárhatóságot az „A” és a „B” tagozat között, így lehetőség nyílik a később érő zenei tehetségek magasabb osztályokban történő „B” tagozatra irányítására, illetve – ha a tanuló nem tudja, vagy nem akarja teljesíteni az emelt szintű követelményeket – az „A” tagozatra való visszavételére. Természetesen a szülőkkel is minden esetben egyeztetünk. A rugalmas rendszer félévenként ad módot az átsorolásra. A „B” tagozatos tanulóknak a negyedévi tanszaki meghallgatást október-november hónapban tartjuk meg, amennyiben a tanszak tanárai és az iskolavezetés úgy döntenek. A meghallgatást követő konzultáción a tanárok közösen értékelik a tanulók teljesítményét, figyelemmel kísérve egyéni fejlődésüket.

Mindezeket a következő szabályok alapján végezhetjük:

1. A szaktanár felvételi előtt legalább 2 évvel értesíti a szülőt arról, hogy gyermeke alkalmas művészeti pályára.
2. Amennyiben a szülő úgy dönt, hogy gyermekét művészeti pályára irányítja, úgy kérvényben kell e döntéséről az igazgatóságon keresztül a tanszakhoz, ill. a szaktanárhoz fordulnia, melyben kéri gyermeke „B” tagozatra való felvételét.
3. Az iskolavezetés - szülői kérésre - a szaktanár és kötelező tárgy tanárok véleménye alapján dönt a „B” tagozatra történő irányításról. A döntésről az igazgatóság értesíti a szülőt.
4. Amennyiben a szülő kezdeményezi gyermeke felkészítését művészeti pályára az eljárásrend azonos.
5. Amennyiben
  - a. az igazgatóság határozata kedvezőtlen a szülő számára,
  - b. a felvételi időpontjához már nem áll rendelkezésre 2 tanítási évés a szülő mégis úgy dönt, hogy gyermekét művészeti középiskolában kívánja tovább taníttatni, úgy eredménytelen felvételi esetén az iskolát felelősség nem terheli. Erről a szülőt írásban tájékoztatja az igazgatóság.
6. Az igazgatóság elutasító határozata ellenére, a szülő kérésére a növendéket a szaktanár elviheti konzultációra a felsőbb intézménybe a szülővel, és véleményeztetheti a tanuló felvételi esélyeit.

A tanári munka professzionális szakma. Azt a pluszt, amitől sokan alkotó művészetnek is tekintik, a pedagógus személyisége adja hozzá. Felelőssége abban áll, hogy a reá bízott minden

ember egyedi és megismételhetetlen. Ezért az e „szakmát művelők személyisége és erkölcsi arculata oly mértékig feltétele a sikeres pályafutásnak, mint a szaktudásuk”.

3.6. Zenei versenyeink

Somogy Megyei Zeneiskolák kamarazenei Találkozója

A versenyt minden évben április hónapban rendezzük meg alapítványunk segítségével. Időpontjának meghatározása a szeptember hónapi megyei igazgatói értekezleten történik. A verseny célja negyed évszázada,

- a Somogy megyei zeneiskolai növendékek kamarazenei tapasztalatainak fejlesztése,
- a közös és együttzenélés örömeinek bemutatása,
- mindezek demonstrálása verseny keretek között,
- a felkészítő tanárok szakmai fejlődése, tapasztalatcsere.

A versenyeken a szakmai zsűri, országosan elismert művész-tanárokból, szakközépiskolai tanárokból, zenetanárokból áll. A résztvevők emléklapokat, „Arany” „Ezüst” és „Bronz” fokozatú okleveleket kapnak. A zsűri ezeken túl különdíjakat is oszt ki. Az egyéni produkciókon kívül a zeneiskolák műsora is verseny tárgya. Az eredményhirdetés utolsó eseménye a zeneiskolák közt „vándorló” u.n. „Vándor serleg” odaítélése. E díjat a zsűri annak a zeneiskolának adja, mely iskola az adott versenyen a legjobb összképet, a legmagasabb színvonalú műsort mutatta be.

3.7. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Iskolánkban a művészeti ágak jellegénél fogva elsősorban csoportos órákon találkoznak egymással a növendékek/tanulók. Számos alkalommal van lehetőségük közös produkciókkal közönség elé állni pl. kamara produkciók, zenekari fellépések, táncházak, műsorok, táborok során. Ezen alkalmakkor kidomborodik a tanulók egymásrataltsága, a csoport sikere az egyéni produkciókon is múlik. Ez mindenképpen fokozza a közösségérzést, a közösségért való munkálkodást is. Az empátia képessége és a segítőkészség nagymértékben fejlődik azáltal, hogy tanulóink megbeszélnek az esetleges hibákat. A jó megoldások megerősítése, az objektív bírálat a reális énkép kialakulásához vezet. A művészeti képzés során végzett közös zenélés, közös produkció létrehozása, az alkotás öröme, az egyik legmagasabb rendű közösség és személyiségfejlesztő hatással bír.

Tapasztalatainkból tudjuk, hogy a növendékekkel/tanulókkal végzett közös próbák, fellépések, kirándulások, más településeken való szereplések, külföldi utazások, akár több napon keresztül egymásra utaltságuk, más települések, országok művészeti csoportjainak fogadása, ismertségek, akár életre szóló baráti kapcsolatok, kialakulásának meleg ágya.

3.8. A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái, fejlesztése

3.8.1 A tanulók és a pedagógusok együttműködésének fórumai:

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

Iskolánkban Diákönkormányzat (DÖK) működik, melynek vezetője nevelőtestületünk egyik tanára. A DÖK Szervezeti és Működési Szabályzattal rendelkezik.

Elsősorban a farsangi rendezvény szervezésében, lebonyolításában és a nyári tábor munkájában számítunk a diákok segítségére.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével. A tanulókat az iskola életéről, illetve az aktuális feladatokról

- az iskola kijelölt pedagógusa (a diákönkormányzatot segítő pedagógusa) és
- a főtárgy tanárok, szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

3.8.2 Szülő és a pedagógusok együttműködésének formái:

Szülői értekezletek

Feladata:

1. a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
2. a szülők tájékoztatása
  - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről, az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról,
  - a helyi tanterv követelményeiről, az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
  - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
  - az iskola céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
  - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
3. a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé, döntések, véleményezések melyeket a törvény hatáskörébe utal pl. átszervezés.

Gyakorisága: tanévenként legalább két alkalommal.

Az **első** a tanévkezdés nehézségein igyekszik könnyíteni, kitűzi a tanév nevelési és oktatási céljait.

A **második** összegzést ad az elmúlt tanévről, az év során tapasztaltak megbeszélésével, az addig végzett nevelő-oktató munka értékelésével foglalkozik.

Szükség esetén rendkívüli szülői értekezletet tartunk (rendkívüli esemény az osztályközösségben, külföldi utazás, rendezvények, stb.)

Az iskola részéről részt vesznek a tanszaki főtárgy tanárok, szaktanárok, az igazgató vagy megbízottja.

Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

Minden pedagógus havi egy alkalommal a szülők rendelkezésére áll.

Nyílt tanítási napok

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

Gyakorisága évi legalább egy alkalom.

A **szülői értekezletek**, a **fogadóórák** és a **nyílt tanítási napok** időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról. Eszköze a tájékoztató füzet, a postával kézbesített levél, a faliújság, különböző elektronikus módok: e-mail, iskolai honlap, facebook és egyéb közösségi oldalak.

Iskolai rendezvények, bemutatók

A zeneiskolai hangszerstanulás egyik legfontosabb része, hogy a megtanult darabokat, zeneműveket a növendékek közönség előtt is bemutathassák. Hangversenyeinket, növendékhangversenyeinket, bemutatóinkat évzáró ünnepélyeket a hangversenyteremben (színházterem) tartjuk. Ezek az alkalmak a tanárok, a növendékek és a szülők számára is fontos események.

Számos esetben kérjük tanulóink közreműködését ünnepélyeken, bemutatókon, hangversenyeken a város iskoláiban, intézményeiben. Különösen fontosak számunkra a társiskolákkal közösen szervezett hangversenyink, hiszen itt olyan tanulókkal is kapcsolatba kerülünk, akik még nem tanulnak zenét.

Egyik legfontosabb stratégiai feladatunknak tartjuk az óvodákba kihelyezett, hangszerbemutatóval egybekötött hangversenyeinket, valamint az iskolában megrendezett ismeretterjesztő „Kakaó koncerteket”. A művészetoktatás során szerveződő tanulói közösségekben végzett közös táncolás, színjáték, a közös kiállítás, az alkotás öröme, mind-mind fokozza a közösségi érzést, a közösségért való munkálkodást. Az együttalkotás segíti kialakítani és fejlődni az alkalmazkodó képességet, a szocializációt, a kommunikációt.

Hagyományörző tevékenységek

- minden tanév folyamán iskolánk művészeti tanulói közreműködnek a nemzeti ünnepeink városi megemlékezésén
- fellépünk az adventi ünnepsorozatokon és karácsonykor
- nyilvánosak az év végi bemutatók, kiállítások, melyek az igazgatóság engedélyével vizsgaként is elfogadhatók.

Média

A helyi médiával (TV, Rádió, újságok, internetes portál) az elmúlt években nagyon szoros kapcsolatot alakítottunk ki. Az intézmény rendezvényeiről, terveiről rendszeresen beszámolnak a város vonzaskörzetében élő embereknek. A művészeti iskolának egy kiváló eszköz arra, hogy felkeltse az érdeklődést a művészeteket szerető és tanulni vágyó emberek számára.

Versenyekre, fellépésekre való szülői kíséret

Ha egy tehetséges növendék, vagy csoport versenyre készül, a tanára értesíti erről a szülőket. A felkészülés időszakában intenzívebb kapcsolatra van szükség, ami többletmunkát ró diákra, tanárra, szülőre egyaránt. A heti 2x30 vagy 2x45 perces órákon kívül több foglalkozásra is szükség lehet, pl. zongorás - vagy más egyéni és csoportos - plusz próbák beállítása miatt. Ez csak a szülők segítségével, megértésével lehetséges. Az esetleges fellépő helyszínre történő utazáskor is számítunk a szülők segítségére.

Alkalmi beszélgetések, telefonos, interaktív kapcsolattartás

Iskolánkban egyéni órarend szerint tanítanak a főtárgy tanárok. Emiatt nincs csengetési rend, a tanulók megadott időpontra történő pontos megérkezése a szülők dolga, személyesen, vagy a gyermekek kísérésének megszervezésével. Az iskola folyosóin székek, asztalok állnak rendelkezésre, ahol a szülők, kísérők, várakozhatnak. Ez a kisebb gyermekeknél természetes kapcsolatot teremt a tanár és a szülő között. A nagyobb növendékek esetében, akik már önállóan járnak a zeneiskolai foglalkozásokra, telefonok, mobiltelefonok, és a mai kornak megfelelő elektronikus interaktív eszközök segítenek a rendszeres kapcsolattartásban. A szülőkkel történő hivatalos kapcsolattartás platformja a KRÉTA e-ügyintézés modulja, egyes esetekben megengedhető az iskola hivatalos e-mail címéről történő kommunikáció, vagy a személyes ügyintézés az iskola igazgatóságán.

A képzőművészet, táncművészet, szín-és bábművészet művészeti ágak, valamint a zeneismeret tanszak tekintetében, az órarend kialakítása igazodik a Marcali Noszlopy Gáspár Általános és Alapfokú Művészeti Iskola alsó tagozatának és felső tagozatának órarendjéhez és csengetési rendjéhez.

A szülői szervezet működése

A zeneiskola szülői szervezete hosszú évek óta hatékonyan segíti az iskolavezetés munkáját. A szülői szervezet tagjai segítik az iskolai programok lebonyolítását, aktívan közreműködnek

támogatók felkutatásában, az iskola farsangi rendezvényének szervezésében, a kamarazenei találkozó lebonyolításában. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

Szervezeti hagyományaink:

Az iskolában diákönkormányzat működik, munkájukat egy pedagógus segíti. A diákönkormányzat vezetősége négy tagból áll.

Az iskola a szülői házzal a kapcsolatot elsősorban a főtárgy tanáron, szaktanáron keresztül tartja. Megszűnt a kötelező családlátogatás hagyománya, de a tanár szükséges esetekben meglátogatja családokat.

U.n. dalos-játék foglalkozások keretén belül teljes tanévre kiterjedő, heti 2x30 perc foglalkozási időben „zeneóvodai” foglalkozásokat szervezünk a város és járás területein lévő óvodákban. A tanítási év folyamán havi rendszerességgel motivációs hangversenyeket, hangszerbemutatókat tartunk Marcali és a járás óvodáiban, illetve ú.n. „Kakaó koncerteket” szervezünk iskolánkban. Folyamatosan építjük kapcsolatainkat az óvodás korúak szüleivel. A városban meghirdetett általános iskolai beíratásokkal azonos időben és helyen kezdjük el a következő tanévre való felvételi és beíratkozási időszakunkat. Ebben az időszakban „iskolanyitogató” foglalkozásokat tartunk, ahol a nagycsoportos óvodások részére valamennyi művészeti águnkról bemutatkozó foglalkozásokat szervezünk.

Kapcsolatot ápolunk:

- a megye zeneiskoláival, művészeti iskoláival,
- az ország művészeti középiskoláival,
- a Szülői Munkaközösséggel,
- a Diákönkormányzattal,
- a „Zenélő Gyermekért Alapítvány” kuratóriumával,
- a járás óvodáival, általános-, és középiskoláival,
- a járás önkormányzataival és intézményeivel,
- üzemekkel, vállalatokkal,
- zenekaraink, együtteseink vezetőivel,
- a Magyar Zeneiskolák Szövetségével,
- Künzelsau testvérvárosunk zeneiskolájával.

3.9 Esélyegyenlőségi program

3.9.1 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Iskolatípusunk önkéntes, egyéni motivációt kívánó nevelési-oktatási formája gyakran eleve kiszűri, vagy sokszor el sem juttatja a zenetanuláshoz a tanulók közül a beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő gyermekeket. Ugyanakkor mással nem pótolható

Lehetőségünk adódik – szintén a sajátos, egyénre szabott nevelési–oktatási forma miatt – arra, hogy a hozzánk kerülőket ebben segítsük. Ezt a feladatot a személyiségfejlesztés, a tehetséggondozás és a felzárkóztatás során végezzük.

Tapasztalataink szerint beilleszkedési nehézségekkel nem kell megküzdniük a tanulóknak, ami a nyugodt, harmonikus tanórai légkörnek, a sokszínű egyéniségek és képességek pedagógiai elfogadásának, az inspiráló, segítő tanári hozzáállásnak, az együttalkotásnak és a gyakori rendezvényeknek köszönhető. Ugyanakkor pszichológiai kutatások bizonyítják, hogy a kreatív tanulók esetenként fegyelmetlenek, impulzívok, nonkonformista attitűdöt mutatnak. Ezeket a jelenségeket az alapfokú művészetoktatásban más tanszakra irányítással, illetve enyhébb esetekben szülői konzultációkkal, egyéni teljesítményütemezéssel, a személyiséghez illő téma- és technikaválasztással meg lehet oldani.

Tehát a szuverén alkotói magatartásból, személyiségjegyekből adódó problémákat az alapfokú művészetoktatásban is kezelni kell, és kezeljük.

Tanulási kudarc a képzés tematikája alapján nem jellemző. Azonban azt fontos kiemelni, hogy az alapfokú művészetoktatásban résztvevő gyerekek sokkal jobban teljesítenek a közismereti iskolákban, mint a művészeti tanulmányik megkezdése előtt. A jelenség hátterében a művészetek érzelmi és értelmi intelligenciára való hatása áll. A művészettel foglalkozó gyerekek gyakran találhatnak arra alkalmat, hogy feszültségeiket „kivetítsék, kialkossák, kimuzsikálják” magukból. Ezáltal eredményesebb tanulásra lesznek képesek, valamint a tanulási kudarcok kezeléséhez is segítséget kapnak a művésztől.

3.9.2 A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítése – esélyegyenlőségi program

A hátrányos helyzet leküzdését segítő tényezők

Család: az iskola nélkülözhetetlen partnere. Az iskola és a család között a legfontosabb kapocs a gyermek. Az ő fejlődése, érdekei határozzák meg az együttműködés formáit és tartalmát. A család, amikor az iskolánkat választja, megtisztel bennünket bizalmával. Ennek kell megfelelnünk magabiztos szaktudással, korrekt, kulturált és toleráns magatartással, bizonyítva, hogy tanári személyiségünk a számukra a lehető legjobb választás volt.

Személyes kapcsolat, családi légkör: pedagógussal, tanuló társakkal, szakmai csoportokkal. A hátrányos helyzetű gyermekek esetében többször előfordulnak a deviáns viselkedési formák. Családias légkörrel, beszélgetéssel, kiemelkedő feladatokkal történő megbízással kezeljük ezeket a helyzeteket. Feladatmegoldásaikban még jobban ügyelünk a fokozatosság elvére.

Tananyag, hangszerek biztosítása: A szociális hátrányok enyhítésében nagy szerepe van annak a lehetőségnek, hogy jó minőségű hangszereket, kottákat tudunk biztosítani a hangszeres oktatáshoz.

A közösség hátránykompenzációs hatása: Minden tanuló részt vehet zenekaraink, kamaracsoportjaink és kórusunk munkájában. A közös művészi munka és élmény is segít leküzdni a tanulók közti esélyegyenlőségi különbségeket.

Anyagi támogatás: A művészeti nevelés-oktatás térítésköteles oktatási forma. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére a törvény térítési díj mentességet biztosít. A törvény és a fenntartói rendelkezés lehetővé teszi, hogy kérvény benyújtásával, a szociális helyzetet igazoló dokumentumok csatolásával, kedvezményt biztosítsunk. Az ideiglenes nehézségekkel küszködő családok részére lehetővé tettük a részletfizetési lehetőséget.

3.10 Környezeti nevelési és egészségvédelmi program

3.10.1 Környezeti nevelés

Helyzetkép

Az épület központi fekvése könnyen elérhetővé teszi az intézményt, a város minden pontján elhelyezkedő iskolák tanulói számára, és a vidékről érkezők számára is.

Belső környezet: Az épület és környezete tisztasága elsődleges szempont, mivel a művészeti neveléshez az esztétikai nevelés is hozzátartozik.

Folyamatosan szükséges lenne évente festetni a folyosókat, tantermeket és a korszerűtlen nyílászárók cseréje is nagyon aktuális. Ezért a fejlesztési pályázatokon való részvétel elengedhetetlen az intézmény jövőbeni működésével kapcsolatban. (tárgyi, infrastrukturális és immateriális javak beszerzése, IKT eszközök fejlesztése, interaktív táblák, projektor, notebook, audió eszközök beszerzése)

Cél, hogy a tanulók mindig tiszta, rendes, balesetmentes és a törvény által előírt kellemes hőmérsékletű környezetben tanulhassanak.

Az intézmény épülete:

Széchenyi u. 3 szám alatt:

- 8 egyéni oktatásra alkalmas tanterem
- 2 csoportos oktatásra alkalmas tanterem
- 1 hangversenyterem, színházterem 180 főt befogadó
- 1 iroda
- 1 raktár
- 1 tanári szoba

Széchenyi u. 60 szám alatt:

- 2 csoportos foglalkozásra alkalmas táncterem
- 1 csoportos foglalkozásra alkalmas festészet terem
- 1 csoportos foglalkozásra alkalmas színjáték terem
- 1 csoportos foglalkozásra alkalmas rajzterem
- 1 ruhatár

3.10.2 Környezetvédelmi elvárások és megvalósulásuk

- Egészséges, esztétikus környezet biztosítása az itt tanuló diákoknak és az itt dolgozóknak.
- A tantermek esztétikusabbá, hangulatosabbá tétele.
- A hangversenyterem állagmegóvása az óriási kihasználtság miatt (zenekari próbák, vizsgák, hangversenyek, versenyek, stb.) külön figyelmet igényel.

- Energiatakarékos magatartáskövetés (árammal, fűtéssel).

3.10.3 Humán erőforrás szerepe a környezetvédelemben

- Az intézményben dolgozó pedagógusok példamutatása adja elsősorban a környezeti nevelés hitelességét.
- A belső erőforrás fontos tényezője az intézmény 350-400 tanulója.

4. A KÉPZÉS RENDJE

4.1. A tanév rendje

A tanév rendje minden esetben az emberi erőforrások minisztere által kiadott rendeletben megfogalmazottakhoz alkalmazkodik.

4.2 A tanulók felvétele a művészeti iskolába

Új tanuló felvételéről az igazgató – a felvételi meghallgatás alapján az iskola tanulói létszámát figyelembe véve – dönt. Ha egy tanszakra több jelentkező van, mint férőhely, a jelentkezőket a felvételi meghallgatás eredménye és az alkati megfelelés alapján kell rangsorolni. A tanulók osztályba sorolására életkoruk, illetve a felvételi meghallgatáson nyújtott teljesítményük alapján kerül sor. A főtárgy, a kötelező tárgy és a választható tárgy osztályba sorolása eltérhet egymástól. A dalos játék csoportok képzésében részt vett jelentkezőknek felvételi meghallgatáson nem kell részt venni. Részükre a foglalkozás vezető ad ajánlásokat.

Beiskolázási korhatár: 6-tól 22 éves korig.

Tanulói jogviszonyt az a gyermek létesíthet, aki az adott tanévet megelőző augusztus 31-ig betöltötte a 6. életévét.

4.3 Tanulói jogviszony létesítése

4.3.1 Az iskolával, első alkalommal tanulói jogviszonyt létesítő gyermekekre vonatkozó szabályok

4.3.1.1 Feltételei

A tanulói jogviszony a művészeti iskolával a beiratkozással jön létre.

A tanuló az intézménybe tanulmányainak megkezdése előtt iratkozik be, majd minden tanév megkezdése előtt megerősíti – jelentkezési lappal – tanulmányainak további folytatását.

4.3.1.2 Beiratkozás

Beiratkozási lap és nyilatkozat benyújtása (kiskorú tanuló esetén szülői aláírással).

4.3.1.3 Beiratkozási rend

A beiratkozás időpontja a helyi médiákban és az iskola honlapján (www.marcalizeneiskola.hu) kerül kihirdetésre.

Minden év április közepétől június 30-ig kerül megszervezésre a beiratkozás a felvételi meghallgatással együtt. Pótbeiratkozási lehetőség minden év augusztus végén kezdődik.

A beiratkozás helyszíne a zeneiskola szolfézsterme.

A beiratkozás menete:

- A beiratkozó tanuló (kiskorú esetén a gondviselője) kitölti a beiratkozási lapot és nyilatkozatot.
- A beiratkozást végző pedagógusok felvezetik a tanuló adatait – az erre a célra rendszeresített – beiratkozási nyomtatványra. Az adatok a tanuló érvényes bizonyítványa, és személyes okmányai alapján kerülnek megállapításra.

4.4 Felvétel az iskola évfolyamaira

4.4.1 Feltételek

- Az előképző 1. évfolyamára azok a tanulók jelentkezhetnek, akik a jelentkezés évében betöltik 6. életévüket, továbbá
- sikeres alkalmassági vizsgát tettek.
- Az alapfok 7. évfolyamára azok jelentkezhetnek, akik az alapfok teljesítése után sikeres művészeti alapvizsgát tettek.
- A tanulók felvételéről az igazgató dönt.

4.4.2 Átvétel másik alapfokú művészeti iskolából

- Érvényes, alapfokú művészeti iskola által kiállított bizonyítvány megléte szükséges.
- A tanuló a bizonyítványába bejegyzett, elvégzett évfolyamai alapján kerül besorolásra a megfelelő évfolyamba, illetve csoportba.
- Ha kötelezően, illetve a szabadon választott tantárgya változik, a tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie, az iskola helyi tantervében, az adott évfolyamokra meghatározott követelmények alapján.
- A jelentkező tanulót felvételi bizottság hallgatja meg.
- Az átvétel tényét a tanuló törzslapján és bizonyítványában fel kell tüntetni.
- A tanulók felvételéről az igazgató dönt.

4.4.3 Soron kívüli magasabb évfolyamba lépés feltételei

- Ha a tanuló az iskola magasabb évfolyamára kéri felvételét, a jelentkezési lapján ezt fel kell tüntetnie.
- Kérelméről a bizottság különbözeti vizsga alapján dönt a helyi tantervében, az adott évfolyamra meghatározott követelmények figyelembevételével, majd javaslatot tesz az igazgatónak a tanuló évfolyamba sorolását illetően.
- A meghallgatás és a különbözeti vizsga feladatait tanévenként, a tanszakvezetők a szaktanárokkal egyetértésben állítják össze, a következő típusok szerint:
  - zenei hallás
  - ritmusérzék

- dallamfelismerés
- memória fejlettség
- hangszeres alkalmasság, hangszerismerete, készségek, képességek.
- A hangszeres felvételi alkalmával az előző pontban meghatározottak mellett: a választott, vagy javasolt hangszerhez tartozó fizikális, manuális készségek vizsgálata.
- A tanulók soron kívüli magasabb évfolyamra történő felvételéről az igazgató dönt.

4.4.4 Főtantárgy-váltás (másik hangszerre való áttérés)

- Szülői írásbeli kérésre, a tanuló – alkalmassági vizsga után – tanév közben is válthat másik hangszerre.
- A tanulók másik hangszerre való átvételéről az igazgató dönt.

4.5. Beiskolázás:

Korhatára: a 6. évet a beiratás évének augusztus 31-ig a betöltött és 22 évet be nem töltött tanuló.

Jelentkezni az iskolába, külön erre a célra rendszeresített jelentkezési lapon kell.

A felvételi eljárás rendjét az igazgató határozza meg, valamint a 20/2012. (VII.31) ENMI rendelet 23. § (1) – (10) pontjaiban foglaltak a mérvadók.

Képzési idő: 12 év (maximálisan)

A képzés szakaszai (tagolódása):

- előképző: 2 év,
- alapfok: 6 év,
- továbbképző: 4 év. 7. 8. 9. 10. évfolyamon

A kiemelkedő képességű és szorgalmú tanulók számára lehetőség a „B” tagozatos képzés, amely heti 30 perccel hosszabb főtantárgyi órával és „B” tagozatos szolfézs tananyaggal (aspiráns) biztosítja a növendék magasabb szintre való felkészítését.

4.6. Választott kerettanterv

Helyi tanterv I.

Kimenő rendszerben a 27/1998. (VI.10.) MKM rendelet 1. számú melléklete alapján, legfeljebb a 2026 – 2027-es tanév végéig.

Helyi tanterv II.

Felmenő rendszerben 2011. szeptember 1-től történő bevezetéssel. A 3/2011. (I.26.) NEFMI rendelet értelmében a 27/1998. (VI.10.) MKM rendelet 1. sz. melléklete kiegészül a 2. sz. melléklettel, melynek értelmében az Alapfokú Művészetoktatás átdolgozott követelményeit és tantervi programját elfogadva építjük be alapdokumentumainkba.

5. A KÉPZÉS CÉLRENDSZERE, FUNKCIÓI, STRUKTÚRÁJA, TANTÁRGYAI, ÓRATERVE

5.1 Az egyes művészeti ágak oktatásának célrendszere és funkciói

Az alapfokú zeneoktatás célrendszere és funkciói

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja keretében folyó zenei nevelés alkalmas az érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket.

Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

A program lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, fogékonyság – alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására, az önálló ismeretszerzés képességére, a hagyományos és az új típusú kultúraközvetítő eszközök alkalmazásával.

A zeneoktatás a különböző zenei műfajok sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel. Kiemelten fejleszti a közösséggel való együttműködés képességét, az érzelmi és társas intelligenciát.

Mindezek széles körű szakmai pedagógiai együttműködések keretén belül, a helyi iskolákkal, óvodákkal, megyei intézményekkel, országos szervezetekkel – MZMSZ, nemzetközi szervezetekkel pl. WASBE, ill. Marcali németországi testvérvárosának, Künzelsau zeneiskolájával és további már meglévő vagy létrejövő hazai, nemzetközi kapcsolatokkal.

A táncművészeti ág célrendszere és funkciói

A táncművészeti oktatás lehetőséget nyújt a tanulók mozgáskultúrájának fejlesztésére, fizikai állóképességének, ügyességének, ritmusérzésének, hallásának, tér- és formaérzékének fejlesztésére. Egészséges életmódra nevel. Hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon, kibontakoztatja a tanulók kreativitását, improvizációs képességét.

Biztosítja a táncművészet különböző műfajai iránt fogékony tanulók képességeinek fejlesztését, figyelembe véve életkori sajátosságaikat. Folyamatosan fejleszti tánctechnikai, előadói műveltségüket. A táncművészetben tehetséges tanulókat felkészíti a pályán való továbbtanulásra, illetve az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra. A múlt és jelen

hagyományainak megismertetésével lehetőséget teremt a megfelelő táncművészeti kultúra és műveltség megszerzésére.

A táncstudás váljon a tanulók életelemévé, a társas kapcsolatok megteremtőjévé, a harmonikus élet eszközévé.

A képzőművészeti ág célrendszere és funkciói

A képzőművészetben belül a festészet és grafika oktatása lehetőséget nyújt az ízlés, nyitottság, fogékonyság alakítása mellett a látás kiművelésére és tudatosítására, bővítve a képi műveltséget, emlékezetet, és képzeletet. A program keretében folyó vizuális nevelés alkalmas arra, hogy a festészet iránt fogékony tanulóknak képességeik fejlesztésére. Figyelembe veszi a tanulók életkori sajátosságait, épít vizuális tapasztalataikra, fejleszti képességeiket, alakítja készségeiket. Tehetségüktől függően fejleszti vizuális műveltségüket, az alkalmas tanulókat felkészíti szakirányú továbbtanulásra. Megismerteti a festészet és grafika sajátosságait, a művészeti kommunikáció megjelenítési módjait, segít kialakítani a hagyománytiszteletet és a múlt értékeinek szeretetét. Ösztönzi a tanulókat az önkifejezés eszköztárának gazdagítására, a látvány megfigyelésére, analízisére, az emberi és természeti környezet szépségeinek megismerésére, tanulmányok, vázlatok tervezésére, elkészítésére.

A szín- és bábművészeti ág célrendszere és funkciói

A színművészeti nevelés lehetőséget biztosít az iránta vonzó tanulóknak képességeinek fejlesztésére, ismereteik gyarapítására, művészeti kifejező készségeik kialakítására. A tanulók érdeklődését, életkori sajátosságait figyelembe véve, elősegíti a művészeti szakterületen való jártasság és tapasztalat megszerzését. A képzés lehetővé teszi a színház területén a színpadi megjelenítés törvényszerűségeinek megismerését, a differenciált feladatokon keresztül a dramatikus technikák és a színházi konvenciók megismerését, és azok széles körű alkalmazását, az alapvető színpadtechnikai eljárások megismerését.

Bővíti a tanulók drámával és színházzal kapcsolatos fogalmi készletének szókincsét. A közös alkotómunka adta örömteli együttlét mellett önkifejezést, önértékelést tanulnak, annak érdekében, hogy képessé váljanak saját eredményeik felismerésére, és azok színházi tanulmányaik során való hasznosítására.

5.2 A képzés struktúrája

Tanszakok, tantárgyak, tanított hangszerek, elméleti és gyakorlati tárgyak:

Fafúvós tanszak tantárgyai:

Furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott

Rézfúvós tanszak tantárgyai:

Trombita, kürt, harsona, tenorkürt, baritonkürt, eufónium, tuba

Akkordikus tanszak tantárgyai:

Gitár, ütő, cimbalom, harmonika, hárfa

Billentyűs tanszak tantárgyai:

Zongora, csembaló, orgona

Vonós tanszak tantárgyai:

Hegedű, brácsa, gordonka, nagybőgő

Vokális tanszak tantárgya:

Magánének

Zeneismeret tanszak tantárgyai:

Szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet–zeneirodalom, egyházzene, zeneelmélet, improvizáció

Kamarazene tanszak tantárgyai:

Kamarazene, zenekar, kórus

A hangszeres és vokális tanszakok egyéni képzés keretében zajlanak.

Megjegyzés: jelenleg iskolánkban szünetel az oboa, fagott, gitár cimbalom, harmonika, hárfa, csembaló, orgona, magánének, egyházzene, zeneelmélet, improvizáció oktatás.

A képzőművészeti tanszak tantárgyai:

vizuális alapozó gyakorlatok, vizuális alkotó gyakorlat, grafika és festészet alapjai, grafika és festészet műhelygyakorlat

A néptánc tanszak tantárgyai:

népi játék, néptánc, népzenei alapismeretek, folklórismeret, tánc történet

A színjáték tanszak tantárgyai:

dráma és színjáték, beszéd és vers, mozgás és tánc, zene és ének

A képzés formája: egyéni foglalkozás, illetve csoportos oktatás.

A csoportalakítás szempontjai:

A jelentkezők számának, valamint egyes csoport adottságainak függvényében lehet homogén vagy heterogén a csoport. (homogén: egy évfolyamból, heterogén: kettő, vagy több évfolyamból)

A képzés kimenetei

- művészeti alapvizsga: az alapfok befejeztével,
- művészeti záróvizsga: a továbbképző befejeztével.

Részvétel a tanítási órákon, próbákon, előadásokon:

A növendékek/tanulók a közismereti iskolák kötelező tanórai foglalkozásainak keretein belül megvalósuló foglalkozásokon, tanítási napokon nyolc (8) és huszonegy (21) óra között kötelesek részt venni iskolánkban szervezett előadásokon, próbákon. Az e feladatkörben a növendékek közismereti iskolai feladatait figyelembe véve határozzuk meg, szervezzük meg az órákon, próbákon, előadásokon való részvételt. A művészeti iskola sajátossága, hogy szombati és vasárnapi napokra is szervezhető foglalkozás, előadás.

5.3 Óratervek

„A” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres tantárgyak és magánének

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező^{1*}

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, zeneismeret, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene, zenekar, kórus.

Választható tantárgyak: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet–zeneirodalom, egyházzene, improvizáció, zeneismeret, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, valamint a népzene, jazz–zene, elektroakusztikus–zene tantervi programjainak tantárgyai

---

¹ * Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül köteles egyet felvenni.

Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

Óratervek

Az „A” tagozatos óratervek magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2						
Kötelezően választható tantárgy							2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(0–2)	(0–2)	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	(4–6)	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma:

(2)+6+4 évfolyam: furulya, fuvola, oboa, klarinét, szaxofon, fagott, trombita, kürt, harsona–tenorkürt–baritonkürt, tuba, cimbalom, harmonika, hárfa, gitár, ütő, zongora, hegedű, gordonka.

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok								
	Előképző	Alapfok				Továbbképző			
	(1)	1	2	3	4	5	6	7	8
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	2	2	2	2				
Kötelezően választható tantárgy						2	2	2	2
Választható tantárgy	(0–2)	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma: (1)+4+4 évfolyam: brácsa, nagybőgő, csembaló, orgona

Óraterv 3

Tantárgy	Évfolyamok						
	Előképző	Alapfok					
	(1)	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	(2)	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	2	2	2	2		
Kötelezően választható tantárgy						2	2
Választható tantárgy	(0–2)	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	(4–6)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma: (1)+6 évfolyam: magánének

A tanszak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével mellett a tanuló más zenei műfajok (népzene, jazz–zene, elektroakusztikus–zene) valamint más művészeti ág (képző– és iparművészeti, táncművészeti, szín– és bábművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: „A” tagozaton 2x30 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy: 5–10. évfolyamig

Csoportos foglalkozás: 2x45 perc

(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, 2–8 fő)

Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, improvizáció: 2–8 fő)

Korrepetíció ideje:

1. Hangszeres tanszakok: (minimum)
  - Ek.1.–2. és 1. évfolyam 5 perc
  - 2–3. évfolyam 10 perc
  - 4. évfolyamtól 15 perc
2. Vokális tanszak: A teljes képzési időben 20 perc

„B” TAGOZAT

Főtárgy: hangszeres és vokális tanszakok – alapfok 2. évfolyamától javasolt.

Kötelező tantárgy: szolfézs

Kötelezően választható tantárgy: zongora (kivéve a zongora, orgona, csembaló főtárgyak esetében) a 3. évfolyamtól

Választható tantárgyak: zeneelmélet, zenetörténet–zeneirodalom, egyházzene, improvizáció, zeneismeret, második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, valamint a népzene, jazz–zene, elektroakusztikus–zene tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (zongorakiséret): a hangszeres (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak) és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

Óratervek

Az „B” tagozatos évfolyamok óratervei magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. A zárójelbe tett évfolyamok az „A” tagozaton végzett előtanulmányokat jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	(1)	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy					0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1	0-1
Választható tantárgy	(2)	(2)	(2)	0-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma:

(2+1)+5+4 évfolyam: furulya, fuvola, oboa, klarinét, fagott szaxofon, trombita, kürt, harsona-tenorkürt-baritonkürt, tuba, ütő, hárfa, gitár, cimbalom, harmonika, zongora, hegedű, gordonka

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok									
	Előkészítő		Alapfok				Továbbképző			
	(1)	(2)	(1)	2	3	4	5	6	7	8
Főtárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy					1	1	1	1	1	1

Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma: (1+1)+3+4 évfolyam: brácsa, nagybögő, orgona, csembaló.

Óraterv 3

Tantárgy	Évfolyamok						
	Előképző	Alapfok					
	(1)	(1)	2	3	4	5	6
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2
Kötelezően választható tantárgy				1	1	1	1
Választható tantárgy	(0-2)	(0-2)	0-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(4-6)	(4-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma: (1+1)+5 évfolyam: magánének.

A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: „B” tagozaton 2x45 perc (egyéni)

Kötelező tantárgy: 2x45 perc (csoportos)

Kötelezően választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Választható tantárgy: 1 vagy 2 foglalkozás

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc

Korrepetíció ideje:

1. Hangszeres tanszakok:

- évfolyam 15 perc
  - 3–4. évfolyam 20 perc
  - évfolyamtól 25 perc
2. Vokális tanszak: A teljes képzési időben minimum 30 perc.
3. Zeneismeret és kamarazene tanszakok – csoportos képzés

„A” TAGOZAT

Főtárgy: szolfézs, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene

Kötelező tantárgy: szolfézs és zeneelmélet főtárgynál zongora; zenetörténet–zeneirodalom és kamarazene főtárgynál zongora vagy az előzőleg tanult hangszeres tárgy.

Választható tantárgy: második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, szolfézs, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, zeneismeret, improvizáció valamint népzene, jazz–zene, elektroakusztikus–zene tantervi programjainak tantárgyai.

Óraterv 1

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1)	(2)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(1–2)	(1–2)	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Összes óra:	(2–4)	(2–4)	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma: (2)+6+4 évfolyam: szolfézs

Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Óraterv 2

Tantárgy	Évfolyamok					
	Alapfok		Továbbképző			
	1	2	3	4	5	6
Főtárgy	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2	0-2
Összes óra:	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma: (2+4) 2+4 évfolyam: zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene.

A első (zárójelben levő) számjegy az előtanulmányok, a második számjegy az alapfokú évfolyam, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik.

A zenetörténet–zeneirodalom és zeneelmélet tantárgyak főtárgyként, kötelezően választható, vagy választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulhatók.

A kamarazene főtárgyként csak az alapfokú hangszeres vagy vokális évfolyamok elvégzése után, kötelezően választható tantárgyként a 4. évfolyam után tanulható.

A főtárgyként nem választható tantárgyak képzési ideje:

1. szolfézs kötelező: (2)+ 4 évfolyam (előképző 1–2) + alapfok 1–4. évfolyam
2. zeneismeret: 2+4 évfolyam, kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható
3. zenekar: kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható
4. kórus: kötelezően választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható
5. egyházzene: 2+4 évfolyam, választható tantárgyként az alapfok 5. évfolyamától tanulható
6. improvizáció: 2+6+4 évfolyam, választható tantárgyként az előképző évfolyamoktól tanulható

A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: „A” tagozaton 2x45 perc

- kamarazene csoportlétszáma: minimum 2 fő

Kötelező tantárgy: „A” tagozaton egyéni 2x30 perc

Választható tantárgy:

- Egyéni foglalkozás minimum 1x30 perc
- Csoportos foglalkozás minimum 1x 45 perc
- zenekar, kórus minimum 9 fő; improvizáció, kamarazene: 2–8 fő

Korrepetíció (zongorakíséret): a teljes képzési idő alatt a kötelező hangszerhez szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás ideje az Ek.1.–2. és 1. évfolyamban 5 perc, a továbbiakban minden évfolyamban 10 perc (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak)

„B” TAGOZAT

Főtárgy: szolfézs

Kötelező tantárgy: zongora

Választható tantárgy: második hangszer, magánének, kamarazene, zenekar, kórus, improvizáció zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, valamint a népzene, jazz–zene, elektroakusztikus–zene tantervi programjainak tantárgyai.

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok							
	Alapfok				Továbbképző			
	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2
Összes óra:	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A képzés évfolyamainak száma: 4+4 évfolyam: szolfézs

Az első számjegy az alapfok, a második számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. „B” tagozatra a tanulót a zenei előtanulmányokat követően, az alapfok harmadik évfolyamától lehet irányítani.

A tanítási órák időtartama:

Főtárgy: csoportos 2x45 perc

Kötelező tantárgy: egyéni 2x30 perc

Választható tantárgy:

Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc

Csoportos foglalkozás: minimum 1x 45 perc

zenekar, kórus minimum 9 fő; improvizáció, kamarazene: 2–8 fő

Korrepetíció: a teljes képzési idő alatt a kötelező hangszerhez szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás egységesen 10 perc (kivéve csembaló, zongora, orgona, harmonika, gitár, hárfa tantárgyak).

Korrepetíciók nyilvántartásáról a követhetőség és a munkaidő átláthatósága miatt iskolánkban több év tapasztalata alapján kifejlesztett, sajátos, egyedi naplót alkalmazunk a 2015 – 2016-os tanévtől.

Néptánc tanszak

Főtárgy:

Népi játék (1-2. előképző évfolyamon)

Néptánc (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)

Kötelező tantárgy:

Folklórismeret (3-6. alapfokú évfolyamon)

Tánc történet (9-10. továbbképző évfolyamon)

Kötelezően választható tantárgyak az összevont osztályokban:

Folklórismeret

Tánc történet

Választható tantárgyak:

Népi játék (1-2. előképző évfolyamon)

Néptánc (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)

Népzenei alapismeretek (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)

Táncjelírás-olvasás (9-10. továbbképző évfolyamon)

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	3-4	3-4	3	3	3	3	3-4	3-4	3	3
Kötelező tantárgy					1	1	1	1			1	1
Kötelezően választható tantárgy			1	1					1	1		
Választható tantárgy	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A fenti táblázat Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak.

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti.

A tanítási órák időtartama: 45 perc

Képzőművészeti tanszak

Képzőművészeti tanszak (előképző 1-2. évfolyam + 1-3. alapfokú évfolyam)

Főtárgy:

Vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1-2. évfolyam)

Grafika és festészet alapjai (1-3. alapfokú évfolyam)

Kötelező tantárgy:

Vizuális alkotó gyakorlat (1-10. évfolyam)

Választható tantárgy:

Vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1-2. évfolyama)

Népművészet (1-10. évfolyam)

Művészettörténet (3-10. évfolyam)

Tanszakok és főtárgyaik a 4. alapfokú évfolyamtól a továbbképző 10. évfolyamáig

Fém- és zománcműves tanszak - Fém- és zománcműves műhelygyakorlat

Fotó és film tanszak - Fotó és film műhelygyakorlat

Grafika és festészet tanszak - Grafika és festészet műhelygyakorlat

Környezet- és kézműves kultúra tanszak - Környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat

Szobrászat és kerámia tanszak - Szobrászat és kerámia műhelygyakorlat

Textil- és bőrműves tanszak - Textil- és bőrműves műhelygyakorlat

Kötelező tantárgy:

Vizuális alkotó gyakorlat (1-10. évfolyam)

Választható tantárgyak:

Népművészet (1-10. évfolyam)

Művészettörténet (3-10 évfolyam)

A tantárgyak tartalma

Moduláris rendszer szerint alapmodul a vizuális alkotó gyakorlat, a grafika és festészet alapjai, egyedi szakmai modul a műhelygyakorlat.

A vizuális alapozó gyakorlatok az előképző első két évfolyamának komplex művészeti tantárgya. Sokszínű alkotó játékokra ad lehetőséget. A legkülönbözőbb anyagok, eszközök, technikák megismerése segíti a gyermekek kreativitásának kibontakozását és a tradicionális kézművesség értékeinek továbbadását.

A vizuális alkotó gyakorlat a képző- és iparművészeti ág, az ősi és kézműves tárgyformálás, a médiaművészet sokféle tevékenységének megismertetésére szolgál. Feladata a vizuális eszköztár bővítése, a művészi kifejezési formanyelv kialakítása, gazdagítása, változatos kreatív feladatsorokon keresztül.

A grafika és festészet alapjai tantárgy a képi kifejezés változatos módjainak elsajátítását és alkalmazását teremti meg.

Előkészíti és megalapozza a művészi igényű szakmai munkát.

A műhelygyakorlat lehetővé teszi az ősi, a hagyományos és a kortárs képző- és iparművészeti, valamint médiaművészeti szakirányú tevékenységek elsajátítását. A tanuló a helyi lehetőségektől függően a műhelygyakorlatok közül érdeklődésének és képességének megfelelően választ.

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	(1.)	(2.)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Kötelező tantárgy			2	2	2							
Kötelezően választható tantárgy						2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(2)	(2)	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(2-4)	(2-4)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A fenti táblázat „Összes óra” rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

A tanítási órák ideje: 45 perc

Színjáték tanszak

Színjáték tanszak

Főtárgy: dráma és színjáték

Kötelezően választható tantárgyak:

beszéd és vers (1. alapfokú évfolyamtól)

mozgás és tánc (1. alapfokú évfolyamtól)

zene és ének (1. alapfokú évfolyamtól)

színházismeret (3. alapfokú évfolyamtól)

Választható tantárgyak: a színjáték és bábjáték tanszak bármelyik tantárgya

Óraterv

Színjáték tanszak

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előkészítő		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Kötelezően választható tantárgyak			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Választható tantárgyak	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összes óra	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A fenti táblázatok Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak.

A tanszak kötelezően előírt tantárgyainak és azok óraszámainak a figyelembevétele mellett a tanuló más tanszak, valamint más művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

Ha az intézmény az ajánlott minimális heti összórászámot biztosítja, akkor az ezen felül tanított választható tantárgyakat heti 0,5 órában is oktathatja.

A dráma és színjáték tantárgy heti óraszámja a helyi tantervekben heti 2 óra is lehet, ha a beszéd és vers, valamint a mozgás és tánc tantárgyakat minimálisan heti 1-1 órában önálló tantárgyként oktatja az iskola.

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik.

A tanítási órák időtartama: 45 perc

6. A MEGHALLGATÁSOK RENDSZERE, A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

6.1 A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei:

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

6.2 A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai, meghatározásának módja:

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsga tantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló

felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.

Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

6.3 A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsga tantárgyak

6.3.1 Alapvizsga tantárgyai

Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók, valamint zeneelmélet főtan szakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

6.3.1.1 Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet.

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B” tagozat: szolfézs.

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs.

Zenetörténet–zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet–zeneirodalom.

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet.

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet.

6.3.1.2 Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet.

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B” tagozat: szolfézs.

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs.

Zenetörténet–zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet–zeneirodalom.

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet.

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet.

6.3.1.3 Gyakorlati vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy.

Szolfézs „A” és „B” tagozat, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): tanult hangszer.

6.3.2 Záróvizsga tantárgyai:

Az záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. A záróvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos, valamint zeneelmélet főtanszakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

6.3.2.1 Írásbeli vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet.

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs.

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs.

Zenetörténet–zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet–zeneirodalom.

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet.

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet.

6.3.2.2 Szóbeli vizsga tantárgya

Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet.

Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs.

Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs.

Zenetörténet – zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet – zeneirodalom.

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet.

Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet–zeneirodalom, vagy zeneelmélet.

6.3.2.3 Gyakorlati vizsga tantárgya:

Hangszeres tanszakok „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy.

Szolfézs, zeneelmélet és zeneirodalom–zenetörténet főtárgy „A” tagozat: a tanult hangszer.

6.4 A vizsgák ideje:

Hangszeres főtárgyak

Gyakorlati vizsga:

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti tantárgyak:

„A” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Szolfézs főtárgy

Gyakorlati vizsga:

„A” tagozat minimum 10 perc

„B” tagozat minimum 10 perc

Elméleti vizsga:

„A” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

„B” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Elméleti vizsga: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Elméleti vizsga: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 10 perc

Kamarazene főtárgy („A” tagozat)

Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Néptánc tanszak - néptánc

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgából áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Néptánc

Csoportban 5-10 perc

Egyénenként illetve párban: 2-3 perc

A vizsga tartalma

Koreográfia: a szaktanár által meghatározott egy vagy két tanult koreográfia (koreográfia részlet, folyamat) csoportos bemutatása

Improvizáció: A három táncdialektusból választott, a helyi tantervben szereplő tájegységek tanult táncaiból a nemének megfelelő szerepben kettő előadása kis csoportban (maximum 3 pár) illetve egyéenként vagy párban. Az egyiket a vizsgázók, a másikat a vizsgáztatók választják - a két tánc ne legyen ugyanabból a dialektusból

A vizsga értékelése

- Csoportban: a koreográfia ismerete, együttműködés a partnerekkel, színpadi jelenlét
- Egyénileg: a tanult táncanyag tudatos alkalmazása az improvizáció során, a táncos mozgás és a zene illeszkedése, a partneri kapcsolat, páros viszony kialakítása

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Néptánc, 8-10 perc

A vizsga tartalma

- A helyi tantervben meghatározott tájegységek táncrendjeiből a szaktanár állít össze tételsort
- A tételsor legalább négy táncrendet tartalmaz, melyből a vizsgázó a nemének megfelelő szerepben improvizál
- Először a kihúzott tétel szerint, majd a vizsgázó által szabadon meghatározott táncrend szerint kell a táncokat bemutatni
- A tájegység táncrendjén kívül ismerniük kell még a tánc típusok nevét, a kísérő zenekari felállást, a jellegzetes viseleteket

A vizsga értékelése

- a táncrend ismerete, stílusos előadása,
- a tánc szerkezetének ismerete az improvizáció során,
- a tánc ritmikai, dinamikai, plasztikai megformálása,
- a táncos mozgás és a zene illeszkedése,
- a táncrendhez kapcsolódó táncfolklorisztikai ismeretek

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz

1 db tábla vagy flipchart

1 db történelmi Magyarország térkép vagy néprajzi térkép

Hangzóanyag lejátszására alkalmas lejátszó/erősítő, hangfal

Videó vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor

A tananyaghoz kapcsolódó könyvek, kiadványok

Néprajzi kézikönyvek, lexikonok, videó és/vagy DVD filmek

A tanulólétszámnak megfelelő, a tanulmányi versenyekhez és tanévzáró bemutatókhoz szükséges megfelelő népviseletek, lábbelik

Néptánc tanszak – folklórismeret

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga írásbeli vagy szóbeli vizsgarészből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Folklórismeret

Írásbeli: 30 perc

Szóbeli: 5 perc

A vizsga tartalma

- A vizsga anyaga a helyi tanterv alapján a szaktanár által összeállított folklórismereti témakörökből áll

- Az írásbeli vizsga feladatlapja különböző típusú, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését, valamint problémamegoldást, néhány mondatos értelmező választ igénylő feladatokat tartalmaz

- A szóbeli vizsgán a tanulók egy tétel kihúzása után önállóan számolnak be tudásukról

Témakörök

Jeles napok

Munkavégző ünnepek

Az emberélet fordulói

Táncdialektusok

A régi és új táncréteg tánc típusai

A vizsga értékelése

Írásbeli vizsga

- A feladatsort vagy a tesztet az intézmény pedagógusai javítókulcs szerint javítják és pontozzák
- Az osztályzatra a pontok alapján a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá

Szóbeli vizsga

- A tanuló feleletének tartalmi és formai szempontok alapján történő értékelése
- Az osztályzatra a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz

1 db tábla vagy flipchart

1 db történelmi Magyarország térkép vagy néprajzi térkép

Videó vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor

A tananyaghoz kapcsolódó könyvek, kiadványok

Néprajzi kézikönyvek, lexikonok

Néprajzi videó és/vagy DVD filmek

Néptánc tanszak – tánc történet

A vizsga részei

A vizsga írásbeli vagy szóbeli vizsgarészből áll

A vizsga tantárgya és időtartama

Tánc történet

Írásbeli: 30 perc

Szóbeli: 5-10 perc

A vizsga tartalma

A vizsga anyaga a helyi tanterv alapján a szaktanár által összeállított tánc történet témakörökből áll

Az írásbeli vizsga feladatlapja különböző tartalmú, a tanultak felidézését, alkalmazását, értelmezését valamint a problémamegoldást ill. értelmező választ igénylő feladatokat tartalmazza

A szóbeli vizsgán a tanulók egy tétel kihúzása után önállóan számolnak be tudásukról

Választható témakörök:

Az őskor táncművészete

A középkor jellemző táncformái

A reneszánsz és barokk kor táncélete

A romantika

A reformkor táncélete

A XX. század táncélete

Gyöngyösbokréta mozgalom

Amatőr és hivatásos együttesek Magyarországon

Hazánk jeles alkotói és műveik

A táncos szakma jelentősebb szervezetei, oktatási intézményei, országos rendezvényei

A vizsga értékelése

Írásbeli vizsga

- A feladatsort vagy a tesztet az intézmény pedagógusai javítókulcs szerint javítják és pontozzák
- Az osztályzatra a helyi tantervben meghatározott formák szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá

Szóbeli vizsga

- A tananyagtartalom elsajátításának mértéke
- Az összefüggések ismerete
- A szakmai kommunikáció fejlettsége

Az osztályzatra a helyi tantervben meghatározott formák szerint a szaktanár tesz javaslatot, amelyet a vizsga elnöke hagy jóvá

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszköz

1 db tábla vagy flipchart

Videó vagy DVD lejátszó, televízió vagy monitor

A tananyaghoz kapcsolódó könyvek, kiadványok

Tánc történeti kézikönyvek, lexikonok

Tánc történeti videó és/vagy DVD filmek

Képzőművészeti tanszak – Vizuális alkotó gyakorlat

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama: Vizuális alkotó gyakorlat

- vizsgamunka bemutatása 15 perc
- helyszíni feladat megoldása 105 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, alkotó, konstruáló, tárgykészítő képessége. A feladatmegoldás tükrözze a tanulónak a vizuális alkotó gyakorlatok során megszerzett tudását a művészeti ág anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről, megszerzett ismeretét. A megvalósított vizsgamunka mutassa be a tanuló technikai jártasságát, tudását.

A vizuális alkotó gyakorlat alapvizsga két részből tevődik össze:

A) Dokumentációval együtt benyújtott kész kép, képsorozat vagy tárgy, tárgycsoport.

A benyújtott vizsgamunka - tanári irányítással megvalósított - tervezési munka alapján, szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- tárgy, tárgyegyüttes,
- festészeti, grafikai alkotás-sorozat,
- szobor, térkonstrukció és variációi.

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan elkészített kész kép vagy tárgy.

Az intézmény által meghatározott vizsgafeladat tervvázlat alapján, szabadon választott anyaggal és technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- tárgy,
- festészeti, grafikai alkotás,
- szobor, térkonstrukció

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Munkaasztalok, székek

Tároló polcok, szekrények, dobozok

Vizes blokk

Szemléltetésre szolgáló technikai eszközök

Szemléltető anyagok (képek, könyvek, CD, DVD-k)

Rajzbakok

Festő állványok

Mintázó állványok

Kéziszerszámok

Rajztechnikai eszközök

Rajz-, festő és mintázó eszközök (színes ceruzák, akvarell, tempera akril, kréta, filc, vékony, vastag, és széles-lapos ecsetek, szivacsok, rajztábla, olló, ragasztó)

Számítógépes munkaállomások grafikai szoftverekkel

Fényképező, filmfelvevő eszközök

Modell tárgyak: geometrikus testek, drapériák, tükrök, csontváz, koponya

Munkabiztonsági berendezések

Képzőművészeti tanszak – Grafika és festészet műhelygyakorlat

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

A grafika és festészet műhelygyakorlat

- tervezés 40 perc

- tárgykészítés 140 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, képalkotó, képessége. A terv tükrözze a tanulónak a grafika és festészet anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismeretét. A megvalósított kép, képtárgy, képsorozat mutassa be a tanuló grafikai és festészeti jártasságát, tudását.

A grafika és festészet műhelygyakorlat vizsga két részből tevődik össze:

A) Tervezési dokumentációval együtt benyújtott kész kép, képtárgy, képsorozat, a grafika és festészet műfajából. A benyújtott vizsgamunka - tanári irányítással megvalósított - tervezési munka alapján létrehozott alkotás, amely lehet:

- alkalmazott grafikai, sokszorosított grafikai alkotás, sorozat vagy variáció,
- grafikai és festészeti illusztráció sorozat,
- szabadodon választott technikákkal készített képi alkotás, alkotássorozat vagy variáció.

A vizsgamunkát az alapfok utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan elkészített kép, képtárgy, képsorozat, a grafika és festészet műfajából. Az intézmény által meghatározott vizsgafeladat tervvázlat alapján, szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- modell alapján készített képi, képtárgyi átírás,
- alkalmazott grafikai vagy dekoratív festészeti vázlat - sorozat.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama

Grafika és festészet műhelygyakorlat

- tervezés 50 perc
- tárgyalkotás 190 perc

A szóbeli vizsga időtartama: max. 10 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, képalkotó, képessége. A terv tükrözze a tanulónak a grafika és festészet anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismeretét. A megvalósított kép, képtárgy, képsorozat mutassa be a tanuló grafikai és festészeti jártasságát, tudását.

1. A grafika és festészet műhelygyakorlat gyakorlati vizsga két részből tevődik össze:

A) Tervezési dokumentációval együtt benyújtott kész kép, képtárgy, képsorozat, a grafika és festészet műfajából.

A benyújtott vizsgamunka - tanári irányítással megvalósított - tervezési munka alapján létrehozott alkotás, amely lehet:

- alkalmazott grafikai, sokszorosított grafikai alkotás vagy sorozat,
- grafikai és festészeti illusztráció sorozat,

- szabadodon választott technikákkal készített elbeszélő képi alkotás vagy sorozat,
- díszlet- és jelmeztervek,
- murália vagy annak részlete.

A vizsgamunkát a továbbképző utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti záróvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) A záróvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan elkészített kép, képtárgy, képsorozat, a grafika és festészet műfajából. Az intézmény által meghatározott vizsgafeladat tervvázlat alapján, szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- modell alapján készített képi, képtárgyi átírás,
- alkalmazott grafikai vagy dekoratív festészeti vázlaterv vagy sorozat.

2. A grafika és festészet műhelygyakorlat szóbeli vizsga tartalma:

- a grafika és festészet nagy stíluskorszakai,
- a grafika és festészet legjelentősebb alkotásai, alkotói,
- a grafika és festészet anyagai, eszközei, műfajai,
- a grafika és festészet műfajában alkalmazott technikák,
- az elkészített tervek és művek bemutatása,
- egészség- és környezetvédelmi alapismeretek.

A vizsga értékelése

A gyakorlati vizsga értékelése:

- a tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő megjelenítő, átíró, kifejező készség,
- tervezői, kivitelező készség,
- szintani és formatani ismeretekben való jártasság, a kompozíció törvényeinek ismerete,
- műalkotás és környezet összefüggéseinek ismerete,
- a grafika és festészet technikáinak és eljárásainak alkalmazási szintje,
- a felületalakítás módja,
- kreativitás, egyediség,
- az elkészült munka összhangja.

A szóbeli vizsga értékelése:

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete,
- a megfogalmazás szakszerűsége, pontossága,

- kommunikációs készség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Vizes blokk

Tároló szekrények

Munkaasztalok, székek

Szemléltetésre szolgáló technikai eszközök

Szemléltető anyagok (képek, könyvek, CD, DVD-k)

Gyűjtött tárgyak, drapériák

Fényképezőgép

Filmfelvevő

Számítógép

Szoftverek

Grafikai prés (legalább A/3-as méret lehúzására alkalmas méretben)

Mobil lámpa

Rajztábla (A/3, A/2)

Vonalzók, olló, snitzer

Rajzi és grafikai eszközök: ceruza, toll, rajzszén, pasztell, zsírkréta, tus, karctű, linókés, különböző méretű fotós gumihenger, grafikai festékező lap, linó festék, szitafesték szitakeret, spakli, kormozó eszköz, lemezvágó eszköz, lemezfogó

Festő eszköz: ecsetek, festőkécek, tálak, paletták, vízfesték, tempera

Festőállvány (továbbképző)

Zárható vegyszertároló (veszélyes anyagok használata esetén)

Színjáték tanszak

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Dráma és színjáték

improvizáció 2-3 perc színpadi produkció

- jelenet 3-5 perc

vagy

- előadás 15 perc

A vizsga tartalma

A dráma és színjáték gyakorlati vizsga két részből tevődik össze:

Improvizáció

Az improvizáció megadott instrukciók (pl. a jelenet témája, figurái, tárgyai, helyszíne, időpontja) alapján rögtönzött szöveges vagy szöveg nélküli 2-3 fős jelenet lehet. A szaktanárnak a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, legalább tíz tételből álló tételsort kell összeállítania. A tételsor tartalmazhat szöveg nélküli vagy szöveges feladatokat.

Az egyes tételeknek tartalmazniuk kell a jelenet eljátszásához szükséges instrukciókat (helyszín, szereplők, cselekmény, konfliktus).

A felkészülési idő 5 perc.

Színpadi produkció

A produkció szabadon választott drámai vagy dramatizált mű, illetve rögzített improvizáció alapján tanári irányítással készített prózai színházi produkció (2-3 fős jelenet/csoportos előadás) vagy szerkesztett játék lehet. A tanuló a csoportban, közös akciókban, együttes játékban közreműködve, illetve egyéni színpadi feladatok megoldásával egyaránt számot adhat a tanulmányai során megszerzett képességeiről, jártasságáról.

A vizsga értékelése

- Improvizáció
- Az instrukciók megértése, követése
- Együttműködés (közös jelenetépítés, társak ötleteinek elfogadása, cselekménybe illesztése),
- Színpadi jelenlét
- Figyelem, koncentráció (játékban maradás képessége, egyértelmű szerepbe lépés, szituációban maradás, egyértelmű kilépés a szerepből)
- Sűrítés képessége
- A jelenet szerkezete, íve (a jelenet nyitása, zárása, jelenetépítés)
- Színpadi produkció
- A színpadi helyzetek megértése, az önálló játékok közös játékba illesztése
- Együttműködés (a partner impulzusainak elfogadása, a partner felé irányuló impulzusok erőssége, közös cselekményvezetés, társakkal összehangolt váltások, közös játékmű kialakítása, tartása)
- Figyelem, koncentráció
- Színpadi jelenlét

- Ritmusérzék (a jelenet tempójának közös kialakítása, együttes tempóváltás)
- Atmoszférateremtés
- Verbális kifejezőeszközök használata.

6.5 Az előrehozott vizsga

Az alapfokú művészetoktatási intézmény tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.

Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

6.6 A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként – az adott tanévben döntőbe került.

Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett művészeti alapvizsgával vagy záróvizsgával, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

6.7 A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

7. MŰKÖDÉSI FELTÉTELEK, FEJLESZTÉSEK

A *nemzeti köznevelésről szóló 2011 évi CXCV. törvény* alapján, 2013. január 1-étől, az állam gondoskodik a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) keresztül valamennyi köznevelési feladat ellátásáról. A 3000 főt meghaladó lakosságszámú önkormányzatok területén működő saját tulajdonú oktatási-nevelési intézmények vonatkozásában az önkormányzat gondoskodik az állami intézményfenntartó központ (KLIK) által fenntartott köznevelési intézmények feladatainak ellátását szolgáló ingó és ingatlan vagyon működéséről, a működtetéssel kapcsolatos személyi feltételekről, tárgyi eszközökről. Mindezek konkrét szabályozását az önkormányzat és a Siófoki Tankerületi Központ közt létre jött szerződés, a 229/2012. (VIII.28.) Kormányrendelet a *nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról*, és a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet írja elő.

7.1 A nevelő-oktató munka tárgyi feltételei

A nevelő-oktató munka tárgyi feltételei a helyiségek, azok berendezési tárgyai és a tanszakok speciális taneszközei megfelelnek a jogszabályi előírásoknak. Az eszközök egy része „A Zenélő Gyermekéért” alapítvány, valamint a Balaton M. & K. Amatőr Művészeti Egyesület tulajdona.

Iskola épülete:

A 1618-es helyrajzi számú épület, amely rendelkezik az alábbi helyiségekkel:

- hangversenyterem
- mellékhelyiségek (női-férfi),
- irodák (igazgatói, ügyviteli),
- Csoportos és egyéni oktatásra szolgáló helyiségek (tantermek, próbatermek) a csoportok számához és létszámához igazodva.

A 1377/2-es helyrajzi számú épület, amely rendelkezik az alábbi helyiségekkel:

- mellékhelyiségek (női-férfi)
- irodák (igazgató, ügyviteli)
- Csoportos és egyéni oktatásra szolgáló helyiségek (tantermek, próbatermek) a csoportok számához és létszámához igazodva.

Bútorzat:

A tanszakok igényeihez alkalmazkodva minden helyiség megfelelő bútorzattal rendelkezik. Ezek saját tulajdonú eszközök.

Eszközök:

A tanszakok működésének alapvető technikai és szemléltető eszközei biztosítottak, folyamatos karbantartás, esetleg pótlás szükség szerint. A iskola tanárai rendelkeznek a fenntartó által biztosított elektronikus eszközökkel (pl. laptopok), mely az egyre szélesedő digitális adminisztráció és szükség esetén digitális oktatás eszközalapja.

Könyvtár:

Iskolánk – a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 6/C. § (4) bekezdésének alapján könyvtárral nem rendelkezik, tanszaki kottatár a szaktanároknál.

Iskolánk pedagógiai programjában megfogalmazott oktatási nevelési célok megvalósításához, a zenetanítás minőségének megtartásához, javításához nélkülözhetetlenül szükségesek a megfelelő minőségű, jól hangolt hangszerek és tartozékaik. Szükséges a hangszerek rendszeres karbantartása, hangolása. Növendékeink sikeres szerepeléseinek fontos feltétele, a minőségi hangszerek.

A néptánc oktatásához rendelkezünk viselettel, de szükség volna a tájegységekre jellemző öltözetek beszerzésére, az elhasznált kiegészítők, csizmák, cipők javítására, pótlására.

A képzőművészet sokrétű technikát ölel fel, amelyhez nélkülözhetetlen a folyamatos anyagellátás.

A színjáték tanszakon rendelkezünk szőnyeggel, tükörrel ellátott tanteremmel, de szükség lenne új jelmezek, játékok beszerzésére.

7.2 A nevelő-oktató munka személyi feltételei

Az iskolánkban folyó zenei, művészeti oktató–nevelő munka országos és nemzetközi összehasonlításban is kiemelkedő szakmai színvonalát biztosítja tanári karunk létszáma és összetétele. A szakos ellátottság rendkívül jó, minden tanszakon megfelelő képzettségű és szakirányú végzettségű pedagógusok oktatnak. Szakmai–pedagógiai tapasztalatukra, példamutató oktató–nevelő munkájukra számítunk. A tantestület fiatalítását az ő foglalkoztatásuk méltányosan fokozatos csökkentésével tervezzük.

Az intézmény jelenlegi képzési feladatait 14 fő főállású és 1 fő óraadó pedagógus látja el. Végzettségük szerinti megoszlásuk az alábbi:

	<i>Főállású</i>	<i>Óraadó</i>	<i>Összesen</i>
Zeneműv. főisk. végzett csellótanár	1	-	1
Zeneműv. egyetem végzett hegedűművész, tanár	-	-	-
Zeneműv. főisk. végzett hegedűtanár Ped.2 vizsgát tett	1	-	1

	<i>Főállású</i>	<i>Óraadó</i>	<i>Összesen</i>
Zeneműv. főisk.végzett rézfúvóstanár Ped 1.	1	-	1
Zeneműv. főisk.végzett rézfúvóstanár (pedagógus szakvizsgával) Ped 2.	1	-	1
Zeneakadémiát végzett zongoratanár Ped 2.	2	-	2
Zeneműv. főisk.végzett klarinéttanár Ped 1.	1	-	1
Zeneműv. főisk. végzett fuvolatanár, kamaraművész Ped 2.	1	-	1
Zeneakadémiát végzett Liszt-díjas ütőhangszeres kamaraművész, tanár	1	-	1
Főisk. végzett szolfézstanár	1	-	1
Zeneműv.főisk.végz. szolfézstanár, zongoratanár,	-	-	-
táncpedagógus	2	-	2
rajz- és vizuális kommunikáció szakos tanár	1	-	1
okleveles vizuális és környezetkultúra tanár, biológia rajz szakos általános iskolai tanár	-	1	1
magyar szakos általános iskolai tanár, művelődésszervező, drámapedagógus	1	-	1
Összesen:	14	1	15

7.3 Pedagógus továbbképzés

Intézményünkben a pedagógusok továbbképzését a 277/1997. (XII. 22.) a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról szóló törvényi szabályozás értelmében szervezzük.

Intézményünkben a pedagógusok továbbképzésének az alábbi céljai vannak:

- a meglévő, korábban szerzett ismeretek további mélyítése, új ismeretek megszerzése,
- a pedagógiai program színvonalas végrehajtásához szükséges ismeretek megszerzése,
- megfelelő szakemberek képzése a törvényes működés biztosításához (minőségirányítási program, teljesítményértékelés, gyakornoki szabályzat),

- a 2013 szeptemberétől életbe lépő *pedagógus életpályamodell* rendszerében történő megfelelés.

A törvényi előírások figyelembevételével elkészítjük a következő időszak hosszú távú továbbképzési programtervét.

Az iskola jelenlegi továbbképzési programját külön dokumentum tartalmazza.

8. AZ ISKOLA ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDJE

8.1. Az intézmény munkájának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja a végzett munka értékelése, a nevelés-oktatás eredményességének megítélése, a működés jogszerűségének vizsgálata és biztosítása.

8.2 Az iskola belső ellenőrzésének feladatai:

Szakmai tevékenységgel összefüggő ellenőrzési feladatok (nevelő-oktató munka ellenőrzése)
A folyamatos belső ellenőrzés megszervezéséért, hatékony működéséért az iskola igazgatója a felelős.

A belső ellenőrzési rendszer átfogja az iskolai nevelő-oktató munka egészét és biztosítja az ellenőrzés során felmerülő hibák, helytelen intézkedések kellő időben történő feltárását, fokozza a munka hatékonyságát.

Az iskola belső ellenőrzésekor az alábbi követelményeket kell figyelembe venni:

- segítse elő a nevelés-oktatás hatékonyságának javulását: a tantervi követelményeknek megfelelően kérje számon az eredményeket a pedagógusoktól,
- a szakmai ellenőrzés tartsa tiszteletben a nevelők módszertani önállóságát, az elért eredmények tükrében értékelje tevékenységüket.
- segítse elő a szakmai, gazdálkodási és egyéb feladatok legésszerűbb, leggazdaságosabb ellátását,
- továbbá a belső rendet, a tulajdon védelmét, legyen a fegyelmezett munka megvalósításának eszköze,
- támogassa a helyi kezdeményezéseket, ugyanakkor kellő időben jelezze az intézmény működése során felmerülő megalapozatlan, helytelen intézkedéseket, hibákat.

8.3 Az ellenőrzés szintjei:

- vezetői (igazgató),
- szervezeti egységek, munkaközösségek vezetői
- munkaközösségek tagjai egy-egy feladatnál, munkamegosztás alapján.

Az ellenőrzést végzőknek jelentési és beszámolási kötelezettségük van (az irányításuk alá tartozó munkaközösségek részéről is) az igazgató számára.

Az ellenőrzés jellege lehet:

- időszakos
- állandó,
- kiemelt,
- speciális,
- bejelentett,
- bejelentés nélküli,
- alkalomszerű.

Az ellenőrzés lebonyolításának legfontosabb szabálya a tervszerűség. Az ellenőrzési tervet az iskola, éves munkatervében rögzítjük.

8.4 Az ellenőrzési terv az alábbiakat tartalmazza:

- az ellenőrizendő területeket, szaktárgyakat, szervezeti egységet,
- az ellenőrzés célját (témaellenőrzés, célellenőrzés, utóellenőrzés),
- az ellenőrzés jellegét,
- az ellenőrzés formáját,
- az ellenőrzést végző személy, személyek megjelölését,
- az ellenőrzendő időszak megjelölését (kezdő és befejező időpontját),
- a programot, tervet kiadó vezető aláírását.

Az ellenőrzés formái változatosak, a bennük való választás függ az ellenőrzés területétől és az ellenőrzés céljától.

Az ellenőrzés formái:

- óraelőrzés,
- tanórán kívüli tevékenység,
- beszámoltatás, előadások, hangversenyek,
- írásos dokumentumok vizsgálata,
- eredményvizsgálatok, felmérések,
- helyszíni ellenőrzések.

Az ellenőrzés tapasztalatairól akkor készítünk írásos feljegyzést, ha a pedagógus teljesítményét értékeljük, vagy egy-egy szélesebb körű vizsgálatot végzünk.

8.5 Az intézményben folyó munka értékelése, mérése

Az értékelés alapja az ellenőrzés során szerzett tapasztalat jelenti a végzett munka eredményeinek (jó és rossz) számbavételét. Az értékelés célja a jobbítás és az ezzel kapcsolatos újabb feladatok meghatározása.

Az alábbi értékelési formákat alkalmazzuk attól függően, hogy milyen területet vagy kit és mit

értékelünk:

- jelentések,
- beszámolók (nevelőtestületnek, fenntartónak),
- egyéni vagy csoport (munkaközösségi) megbeszélések,
- minősítések (dolgozói),
- különböző jellegű értekezletek (osztályozó, év végi, félévi, nevelési).

8.6. A tanulók értékelésének formái a zeneiskolában:

Zeneiskolánkban a beszámoltatásra, az ismeretek számonkérésének követelményeire és formáira vonatkozóan irányadónak tekintjük az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjában leírtakat. Az egyes tanszakok helyi tantervükben konkrétan szabályozzák a kérdést.

Általánosságban hangszeres tárgyak esetén kötelező jellegű beszámolóra a tanév végén kerül sor. A növendékeknek beszámoló keretében számot kell adniuk mind technikai felkészültségükről, mind előadási készségükről. A beszámoló bizottság előtt történik.

Hangszeres előkészítő esetén a beszámoló nem kötelező, illetve a főtárgy tanár megítélése szerint a növendékekkel való rövid foglalkozás keretében is meg lehet tartani. A bizottság tagja legalább két azonos, vagy rokon hangszeres tanító tanár, valamint az iskola vezetéséből legalább egy személy. Az év végi érdemjegyet a vizsgabizottság elnöke, a szaktanár, és a tanszak tanárai együttesen állapítják meg. Az értékelés alapja a vizsgaprodukció, az éves munka, és a havi osztályzatok. A beszámolón nyújtott teljesítmény nem játszik közvetlen szerepet az érdemjegy kialakításában. Rendkívül indokolt esetben a főtárgy tanár javaslata alapján a beszámolót kiválthatja órászerű foglalkozás a növendékekkel a bizottság előtt. A beszámolónak ezt a formáját az igazgató engedélyezi, a döntés alapja minden esetben az, hogy a növendéket ne érhesse olyan jellegű negatív élmény, ami az egész zenetanulás folyamatára rosszul hatna.

Általánosságban elméleti tárgyak esetén a beszámolás év végén összefoglaló óra keretében történik, melyen az adott tantárgy tanárán kívül legalább egy azonos, vagy rokon tantárgyat tanító tanár, és lehetőség szerint az iskolavezetés egyik tagja is jelen van.

8.6.1 Az értékelés gyakorisága:

- szóbeli: folyamatosan a tanév során,
- írásbeli: havonta, félévkor, év végén.

8.6.2 Ellenőrzés, értékelés

A tanulói teljesítmények mérésekor a kimenet szabályozás elvét érvényesítjük.

A képzés sajátosságaiból fakadóan (egyéni foglalkozások hangszeres órákon) naprakész a főtárgy tanár tájékozottsága a tanulók elméleti és gyakorlati fejlődéséről, az ismeretanyag

elsajátításának a mértékéről. A különböző tanszakok összehasonlítását biztosítja a növendékhangversenyek sorozata. Szolfézsórákon szorgalmazzuk az írásbeli és a szóbeli számonkérés egyensúlyát.

8.6.3 Az értékelés rendszere

Az előképző osztályban és hangszeres előképző osztályokban szöveges:

- Kiválóan megfelelt
- Jól megfelelt
- Megfelelt
- Nem felelt meg

Szolfézs tárgyból osztályzatokkal:

- 5 jeles
- 4 jó
- 3 közepes
- 2 elégséges
- 1 elégtelen érdemjegyekkel

Az 1 – 6. osztályig és I – IV. továbbképző osztályokban kimenő ágon, valamint 1 – 12. osztályokban felmenő ágon, főtárgyból és választott hangszeres tárgyból:

- 5 jeles
- 4 jó
- 3 közepes
- 2 elégséges
- 1 elégtelen érdemjegyekkel

Kamarazene, zenekar és kórus tantárgyak esetében:

- Kiválóan megfelelt
- Jól megfelelt
- Megfelelt,
- Nem felelt meg

Az értékelés célja:

- visszajelzés a tanár és a tanuló részére,
- a tanulás hatékonyságának ellenőrzése,
- a teljesítmény alapján korrekció kijelölése,

- a tanuló teljesítményének viszonyítása korábbi eredményéhez.

Helye a tanítás folyamatában:

- rendszeres szóbeli visszajelzés a tanítási órán,
- egy-egy téma lezárása, ismeretanyag elsajátítása után, (célszerű hangversenyen történő szerepléssel)
- féléves, éves anyag összegzése (félévi meghallgatás, év végi elméleti és hangszeres beszámoló).

Súlypontok:

- a továbbhaladáshoz szükséges anyag ismerete, értelmezése és gyakorlati alkalmazása,
- az oktatás eredményeként kialakult készségek ellenőrzése,
- a továbbhaladás feltételeként az előírt minimum ellenőrzése.

8.7 A tanuló jutalmazásának elvei és év végi formái

Azt a tanulót, aki kiemelkedő tanulmányi eredményt ért el és hozzájárult az intézmény jó hírnevének megőrzéséhez, növeléséhez, az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza. Igazgatói dicséretben részesül az a tanuló, aki országos, regionális, megyei versenyen kiemelkedő eredményt ért el, illetve felvételt nyert zeneművészeti szakközépiskolába. Igazgatói dicséretben részesülnek a középiskolai tanulmányaik végéig zeneiskolába járó, érettségiző növendékek.

Szaktanári dicséret adható annak a tanulónak, aki több alkalommal szerepelt különböző hangversenyeken és tanulmányi eredménye jeles.

Az igazgatói dicsérethez oklevél és tárgyjutalom, a szaktanári dicsérethez oklevél kapcsolódik.

8.8 A magasabb évfolyamba lépés feltételei

Zeneművészeti ágon

A magasabb évfolyamba lépésről az év végi beszámoló alapján dönt a beszámoltatást végző vizsgabizottság. A magasabb évfolyamba lépés feltétele a helyi tantervben meghatározott minimális követelményeknek való megfelelés.

Amennyiben a bizottság döntésével a főtárgy tanár nem ért egyet, a magasabb évfolyamba lépésről a végső döntést a nevelőtestület hozza meg.

Elméleti tárgyakból a magasabb évfolyamba lépés feltétele az év közben szerzett érdemjegyek alapján kapott legalább elégséges osztályzat.

Amennyiben a tanuló a minimális követelményeknek nem felelt meg, pótvizsgát tehet, annak sikertelensége esetén tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja, évfolyamonként maximum egy alkalommal.

Művészeti alapvizsgát tehetnek azok a tanulók, akik elvégzik a tanszakonként előírt alapfokú osztályokat. Az első továbbképző osztályba lépés feltétele a művészeti alapvizsga megszerzése.

Képző- és iparművészeti, táncművészeti, szín- és bábművészeti ágon

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ha tanév végén a tanuló teljesítményére – legfeljebb két tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet. Ha elégtelen osztályzatainak száma meghaladja a kettőt, a tanuló az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait. A tanuló kérelmezheti, hogy több évfolyam tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget osztályozó vizsga letételével.

Az iskola alapfokú évfolyamáról a továbbképző évfolyamra az léphet, aki – a jogszabályban meghatározottak szerint szervezett – művészeti alapvizsgát tett.

Az iskola magasabb évfolyamára lépés egyik alapfeltétele a foglalkozások rendszeres látogatása, hiszen ezeken olyan gyakorlati tevékenység folyik, melyek nem iskolai körülmények között nehezen biztosíthatók. Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása a tanítási órák egyharmadát meghaladja, a tanuló nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. A tanulók mulasztásainak igazolásával kapcsolatos szabályozásokat az iskola szervezeti és működési szabályzata és házirendje tartalmazza.

Egyéb esetekben az idevonatkozó hatályos jogszabályok a meghatározók.

A művészeti tagozaton félévkor értékelő lapon, év végén művészeti iskolai bizonyítványban tájékoztatjuk a szülőket gyermekük tantárgyi eredményéről és főtárgyi szorgalmáról.

8.9 Tanulóink munkájának értékelése

5 jeles	A tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. A technikai és mechanizmusbeli követelményeket biztosan oldja meg és azokat zeneileg is kiválóan alkalmazza. Szóbeli feleletei és írásbeli munkái is teljes önállóságra vallanak.
4 jó	A tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak. A tananyag alapvető részeit tökéletesen tudja, ismereteit a feladatok megoldásában is különösebb nehézség nélkül alkalmazza.
3 közepes	A tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget. A tanterv alapvető anyagát jól elsajátította, az alapvető mechanizmusbeli nehézségeket leküzdí, a lényegesebb kérdések megoldásában némi nehézségek mellett elfogadható eredménnyel azokat alkalmazza. Munkáiban kisebb bizonytalanságot mutat, amelyet a tanár segítségével le tud küzdeni.

- 2 elégséges A tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Mechanizmusbeli hibái is hátráltatják a tantervi anyag biztos alkalmazását (hangokban, intonációban, stb.), még a tanár segítségével is. Elképzelései a művek zenei tartalmát illetően nagyon minimálisak, ritmushibákkal küzd, és folyamatos ellenőrzésre szorul.
- 1 elégtelen A tantervi követelményeknek nevelői útmutatással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja teljesíteni.

8.10 A tanuló szorgalmának értékelése

Szorgalom	Pédás	Jó	Változó	Hanyag
1. Tanulmányi munkája	Céltudatos, törekvő, odaadó, igényes a tudás megszerzésére	figyelmes, törekvő	ingadozó	hanyag, lassító
2. Munkavégzése	kitartó, pontos, megbízható, lankadatlan	rendszeres, többnyire önálló	rendszeretlen, hullámzó, önállótlan	megbízhatatlan, gondatlan
3. Kötelességtudata	kifogástalan, precíz	megfelelő, néha ösztökélni kell	gyakran felületes	állandóan felületes
4. Tanórákon kívüli információk felhasználása	rendszeres, érdeklődő	előfordul, ösztönzésre dolgozik	ritkán	egyáltalán nem

Amennyiben a bizonyítványba egy szorgalmi jegy vezethető be, szorgalmi jegyről a nevelőtestületi osztályozó értekezlete dönt.

9. TANÜGYI NYILVÁNTARTÁSOK, DOKUMENTUMOK

9.1 Beírási napló

A beírási naplót a megadott nyomtatványon minden évben a beiratkozást követően, de legkésőbb október 1-ig meg kell írni, és egész évben napra készen kell vezetni.

9.2 A főtárgyi napló

Naplót kell vezetni minden olyan foglalkozásról, amely az iskola tantárgyfelosztásában szerepel (főtárgyi, kötelező tárgyi stb.). A 2019 – 2020-as tanévtől kezdődően a papír alapú napló megszűnik, helyette a digitális KRÉTA e-napló kerül bevezetésre.

A napló vezetéséért az illetékes szaktanár a felelős. A naplókat az e-napló útmutatásai szerint kell vezetni, összesítő részeinek naprakész állapotban egyezni kell az irodai összesítőkkal.

9.3 Törzslap, póttörzslap

A törzslapot a főtárgy (előképző) tanár a törzslapban található útmutató szerint állítja ki.

9.4 Bizonyítvány

A bizonyítványt a főtárgy tanár állítja ki. A bizonyítványt az iskolavezető és a főtárgy tanára írja alá. 2019 – 2020-as tanévtől a bizonyítványok digitális módon is kiállíthatók.

9.5 Tantárgyfelosztás

A tantárgyfelosztás alapja az óraterv, valamint a tanulók és a tanulócsoportok száma.

Kialakításánál figyelembe kell venni a tanárok képesítését, egyéni képességeit, szociális körülményeit, a munkafeladatok arányos elosztását. A zeneiskolák esetében biztosítani kell a „B” tagozatos növendékek megfelelő szintű szakmai felkészítését. A tanulónak tanév közben más tanárhoz való beosztását az igazgató csak alapos indok, elsődlegesen pedagógiai szempontok alapján engedélyezheti, illetőleg rendelheti el. Tantárgyfelosztást kell készíteni a KTÉTA adminisztrációs rendszerében.

9.6 Az órarend

A pedagógusoknak az iskolában neveléssel, oktatással eltöltött idejét az iskolai órarend határozza meg. Az alapfokú művészeti iskola végleges órarendjét legkésőbb szeptember 20-ig,

illetve február 15-ig kell összeállítani. A tanulók beosztását a főtárgyi napló órarend részében kell feltüntetni, melynek másolatát az iskola összesítő órarendjéhez is mellékelni kell. A tanulók létszámában, órarend szerinti beosztásában bekövetkezett változásokat a tanár 48 órán belül köteles jelenteni a vezetőségnek. A tanulók egyéni és csoportos óráit a lehetőségekhez mérten egyenletesen kell elosztani, biztosítva ezzel a felkészülés lehetőségét. Ebben a vonatkozásban a hétfő – csütörtök, kedd – péntek párosítású órabeosztás a prioritás. Ettől eltérő beosztást megfelelő indokok alapján az igazgató engedélyezhet. Előképző és 1 – 4 osztályig az órapárosítási szabálytól eltérni, csak kivételes esetben lehet, és csak más településről járó növendék esetén.

9.7 Egyéb iratok, dokumentációk

Annak igazolására, hogy a tanuló alapfokú művészeti iskolában folytat tanulmányt, az intézményvezető iskolalátogatási igazolást adhat ki. Az igazolást kérheti a szülő, (pl.: utazási kedvezményhez) más intézmény, munkahely, hatóság számára.

9.8 Az alkalmazandó tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja által ajánlott felhasználható irodalomból – és azon kívül is – a szaktanárok saját elképzeléseik szerint szabadon válogathatnak anyagot, minden tanuló esetén testre szabottan, az évfolyam nehézségi szintjét szem előtt tartva. Csoportos tárgyak esetén az alkalmazható tankönyvek kiválasztásánál tekintettel kell lenni a csoportok átjárhatóságára, több évfolyam anyagát tartalmazó kiadvány használatára. Azonos minőségű és szerkezeti felépítésű tankönyv, tanulmányi segédlet, taneszköz esetén a kedvezőbb beszerzési árral rendelkezőt kell előnyben részesíteni. Az oktató nevelő munka során digitális tananyagok is igénybe vehetők. Az oktató-nevelő munkához szükséges eszközöket, taneszközöket a fenntartó biztosítja.

9.9 Hangszer- és kottakölcsönzés, a zongoragyakorlási lehetőség biztosítása

A zeneiskola a tulajdonában lévő hangszereket szükség esetén rendeltetésszerű használatra kölcsönadja a zeneiskola tanulóinak. A kölcsönbeadásról dokumentumot kell készíteni, mely tartalmazza a hangszer tulajdonosát, típusát, értékét és a szülő nyilatkozatát, melyben anyagi felelősséget vállal a kölcsönzött hangszerekért. A kották kölcsönzése is nyilvántartás alapján történik.

Amikor nincs tanítás a termekben zongoragyakorlási lehetőséget biztosíthatunk az azt igénylőknek.

9.10 Táncruhák kiadásának szabálya

A táncruhák kiadása a néptánc tanszakra járó tanulók részére átadás-átvételi jegyzőkönyv alapján történik. A tanév elején kiadott viseleteket, rendeket a tanév végén leltárellenőrzés céljából be kell mutatni, állapotukat fel kell mérni. A leltározási feladatokat a néptánc tanszak pedagógusai látják el.

10. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

10.1. A Pedagógiai Program hatályba lépése, ellenőrzése, felülvizsgálata

A pedagógiai programot az iskola nevelőtestülete fogadja el és az iskola igazgatója hagyja jóvá. Elfogadás után elküldi a fenntartónak. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. A pedagógiai programot évente ellenőrizni kell. Felülvizsgálatát elrendelheti jogszabály, de kérheti a fenntartó, a szülői és társadalmi szervezetek, az iskola pedagógusai és vezetése is.

10. 2. A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala

A pedagógiai programot az iskola – törvényi előírás szerint – saját honlapján teszi közzé (www.marcalizeneiskola.hu), illetve nyomtatott formában az iskolatitkárnál megtekinthető.